www.tezaurliturgic.ro

ΥΜΝΟΛΟΓΙΚΑ, ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ, ΒΙΟΣ, ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΥΡΟΒΛΥΤΟΥ

Ἀθῆναι, 28 Ἰανουαρίου 2017

www.tezaurliturgic.ro

www.tezaurliturgic.ro

ΥΜΝΟΛΟΓΙΚΑ, ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ, ΒΙΟΣ, ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΥΡΟΒΛΥΤΟΥ

ἀφιερωματικῶς εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον
ἐξ ἀφορμῆς βαπτίσματος καὶ χρίσματος
Δήμητρος, θυγατρίου θεοπέμπτου, πεφιλημένου

28 Ἰανουαρίου 2017
μνήμη τῶν ὁσίων Ἐφραὶμ καὶ Ἰσαὰκ τῶν Σύρων

Μηνολόγιον.

Τῇ ΚϚ΄ τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, μνήμη τοῦ Ἁγίου καὶ πανενδόξου Μεγαλομάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου.

Στίχ. Δημήτριον νύττουσι λόγχαι Χριστέ μου,
Ζηλοῦντα πλευρᾶς λογχονύκτου σῆς πάθος.

Εἰκοστῇ μελίαι Δημήτριον ἔκτῃ ἀνεῖλον.

* * *

Ἦχος α΄. Φωτίζου, φωτίζου.

Μεγάλυνον ψυχή μου,
τοὺς δύο στρατηλάτας,
σὺν τῷ Δημητρίῳ, Γεώργιον τὸν μέγαν.

Δημήτριε Μάρτυς, σὺν Γεωργίῳ τῷ κλεινῷ,
ἀγαθοὶ γὰρ οἱ δύο, μηδαμῶς ἐλλίπητε,
Νεκταρίου οἶκον, φρουροῦντες ἀεί,
καὶ πειρασμῶν, ὅλας μυριάδας,
μετακινοῦντες ἀμφότεροι.

* * *

Πρόλογος

Ὁ Ἅγιος Μεγαλομάρτυς Δημήτριος ὁ Μυροβλύτης εἶναι ἀπὸ τοὺς ἐνδοξοτέρους καὶ δημοφιλεστέρους ἁγίους τῆς Ὀρθόδοξης Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, μαζὶ μὲ τὸν Ἅγιο Γεώργιο. Εἶναι πολιοῦχος τῆς Θεσσαλονίκης, ὅπου γεννήθηκε μεταξὺ τῶν ἐτῶν 280-284· ἐκεῖ ἔζησε καὶ μαρτύρησε ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ περὶ τὰ ἔτη 303-306. Ἡ μνήμη του ἑορτάζεται σὲ ἀνατολὴ καὶ δύση στὶς 26 Ὀκτωβρίου.

Καταγόταν ἀπὸ ἀριστοκρατικὴ οἰκογένεια. Σὲ νεαρὴ ἡλικία κατατάχθηκε στὸν ρωμαϊκὸ στρατὸ καὶ ἔφτασε ὡς τὸν βαθμὸ τοῦ χιλιάρχου, σὲ ἡλικία μόλις 22 ἐτῶν. Φύση φιλομαθὴς καὶ ἐρευνητικὴ ἀναζητοῦσε τὸ ὑψηλὸ καὶ τὸ ἀληθινὸ καὶ τὸ βρῆκε στὴν χριστιανικὴ πίστη, τῆς ὁποίας ἔγινε διαπρύσιος κήρυκας στὴν Θεσσαλονίκη. Σχημάτισε κύκλο νεαρῶν μαθητῶν καὶ τοὺς δίδασκε τὴν Ἁγία Γραφὴ στὶς ὑπόγειες στοὲς κοντὰ στὰ δημόσια λουτρὰ τῆς πόλεως.

Κατὰ τὴν διάρκεια μιᾶς τέτοιας συναθροίσεως, οἱ εἰδωλολάτρες τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ὁδήγησαν ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορα Μαξιμιανοῦ, ποὺ παρεπιδημοῦσε στὴ Θεσσαλονίκη. Ὅταν ὁ αὐτοκράτορας τοῦ ζήτησε νὰ ἀπαρνηθεῖ τὴν πίστη του, ὁ Δημήτριος τοῦ ἀπάντησε: «Τῷ Χριστῷ μου πιστεύω μόνον». Ὁ Μαξιμιανὸς ἐξοργισμένος ἀπὸ τὴν θαρραλέα στάση τοῦ ἀξιωματικοῦ του διέταξε νὰ τὸν φυλακίσουν.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἕνας ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τοῦ Δημητρίου, ὁ Νέστωρ, παρουσιάστηκε στὸ στάδιο τῆς Θεσσαλονίκης, ὅπου ὁ Μαξιμιανὸς διοργάνωνε μονομαχίες καὶ ζήτησε νὰ ἀγωνιστεῖ ἐξ ὀνόματος τῶν χριστιανῶν μὲ τὸν θηριώδη καὶ ἀκατανίκητο παλαιστὴ Λυα-

www.tezaurliturgic.ro
ῖο, εἰδωλολάτρη καταγόμενο ἀπὸ τὸ Σίρμιο τῆς Πανονίας (σημερινὴ Μητροβίτσα Σερβίας).

Ὁ νεαρὸς χριστιανὸς πρὶν τὴ μονομαχία ἐπισκέφθηκε τὸν Δημήτριο καὶ ζήτησε τὴ βοήθειά του. Ὁ Ἅγιος Δημήτριος τοῦ ἔδωσε τὴν εὐχή του καὶ ὁ Νέστωρ μπῆκε στὴν παλαίστρα καὶ ὄχι μόνο νίκησε τὸν Λυαῖο, ἀλλὰ τὸν σκότωσε, ὅπως ὁ Δαυὶδ τὸν Γολιὰθ στὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Ὀργισμένος ὁ Μαξιμιλιανὸς ἀπὸ τὴν ἥττα τοῦ ἐκλεκτοῦ του, διέταξε τὸν ἀποκεφαλισμὸ τοῦ Νέστορα καὶ τὴν θανάτωση τοῦ Δημητρίου μὲ λογχισμούς.

Οἱ συγγραφεῖς ἐγκωμίων τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, Εὐστάθιος Θεσσαλονίκης, Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ Δημήτριος Χρυσολωρᾶς, ἀναφέρουν ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Ἁγίου ἐτάφη στὸν τόπο τοῦ μαρτυρίου, ὁ δὲ τάφος μετεβλήθη σὲ βαθὺ φρέαρ ποὺ ἀνέβλυζε μύρο, ἐξ οὗ καὶ ἡ προσωνυμία τοῦ Μυροβλύτου.

Στὶς βυζαντινὲς εἰκόνες ἀλλὰ καὶ στὴ σύγχρονη ἁγιογραφία ὁ Ἅγιος Δημήτριος παρουσιάζεται ἀρκετὲς φορὲς ὡς καταφράκτης ἱππότης μὲ ἐρυθρὸ ἄλογο (σὲ ἀντιδιαστολὴ τοῦ λευκοῦ ἀλόγου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου) νὰ πατᾶ τὸν ἄπιστο Λυαῖο.

Σπάνια ἕνας ἅγιος ἔχει ταυτισθεῖ τόσο στενὰ μὲ μία πόλη, ὅσο ὁ Ἅγιος Δημήτριος μὲ τὴν Θεσσαλονίκη. Θεωρήθηκε ἀνέκαθεν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες ὁ φρουρὸς τῆς πόλεως, ποὺ μαζὶ μὲ τὸν λαὸ ἀγωνίζεται ἐναντίον τῶν Σλάβων, Ἀβάρων, Ἀράβων, Νορμανδῶν, Φράγκων, Τούρκων καὶ ἄλλων βαρβάρων. Δὲν εἶναι τυχαῖο ὅτι ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἀπελευθέρωσε τὴν Θεσσαλονίκη ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου (26 Ὀκτωβρίου 1912), γεγονὸς ποὺ θεωρήθηκε θαῦμα.

* * * * *

Τροπάρια

τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ θαυματουργοῦ Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου (†306).

Ἀπολυτίκιον τοῦ Μεγαλομάρτυρος. Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Μέγαν εὕρατο ἐν τοῖς κινδύνοις, σὲ ὑπέρμαχον ἡ οἰκουμένη, Ἀθλοφόρε τὰ ἔθνη τροπούμενον. Ὡς οὖν Λυαίου καθεῖλες τὴν ἔπαρσιν, ἐν τῷ σταδίῳ θαῤῥύνας τὸν Νέστορα, οὕτως Ἅγιε, μεγαλομάρτυς Δημήτριε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἀπολυτίκιον Μετακομιδῆς Λειψάνων τοῦ Μεγαλομάρτυρος. Ἦχος πλ. α΄. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Τῶν σεπτῶν σου λειψάνων τὴν μετακόμισιν, ἀπὸ δυσμῶν πρὸς τὴν πόλιν Θεσσαλονίκην σοφέ, ἑορτάζοντες λαμπρῶς ἀνευφημοῦμέν σε· ὅτι ηὐδόκησας ἐλθεῖν, ταῦτα πάλιν εἰς τὴν γῆν, Δημήτριε τὴν πατρῴαν, ἥτις ἐν σοὶ καυχωμένη, αἶνόν σοι, ᾄδει χαριστήριον.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον τοῦ Μεγαλομάρτυρος. Ἦχος πλ. α΄. Τὸν συνάναρχον Λόγον. (Ποίημα Χαραλάμπους Μπούσια)

Εὐσταλὲς στρατιῶτα Χριστοῦ τῆς πίστεως, Θεσσαλονίκης προστάτα καὶ πολιοῦχε σεπτέ, ἀκατάβλητε Δημήτριε, δυνάμεως ὁ πλήσας Νέστορα σεμνὸν θείας, πλήρωσον ἡμᾶς ἰσχύος πατῆσαι πλάνον ὡς μυροβλύτην τιμῶντάς σε καὶ χαρίτων κρήνην ἄφθονον.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον τοῦ Μεγαλομάρτυρος.
(Ὑπὲρ προστασίας τῆς Μακεδονίας)
Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Μέγαν εὕρατο εἰς περιστάσεις, σὲ ἀμύντορα, Μακεδονία, Ἀθλοφόρε, ἀθέους ἐκτρέποντα· ὡς οὖν πλειστάκις λαόν σου διέσωσας, οὕτω καὶ νῦν ἐπιβούλους ἀπότρεψον, ὑπερένδοξε Μεγαλομάρτυς Δημήτριε, κριτῶν ἀδίκων πλεκτάνας διάλυσον, δωρούμενος ἡμῖν εἰρήνην καὶ θεῖον ἔλεος.

Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου. Ἦχος β΄. Αὐτόμελον.

Τοῖς τῶν αἱμάτων σου ῥείθροις Δημήτριε, τὴν Ἐκκλησίαν Θεὸς ἐπορφύρωσεν, ὁ δούς σοι τὸ κράτος ἀήττητον, καὶ περιέπων τὴν Πόλιν σου ἄτρωτον· αὐτῆς γὰρ ὑπάρχεις τὸ στήριγμα.

Ἕτερον Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου.
Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.
(Ποίημα Στεφάνου)

Τὴν σεπτὴν μεθέορτον ἐπιτελοῦντες, τῆς ἁγίας μνήμης σου, μάρτυς Δημήτριε σοφέ, σῶσον ἡμᾶς ἐκβοῶντάς σοι· σὺ γὰρ ὑπάρχεις προστάτης θερμότατος.

Ἕτερον Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου. Ἦχος β΄.
(Ἐκ τῆς βίβλου Θύρα Μετανοίας)

Ὡς Ἰάκωβόν σε δεύτερον, σοῦ τὸν ἐχθρὸν πτερνίσαντα, ὡς Ἰωσήφ σε τιμῶμεν τὸν σώφρονα, τῶν παθῶν βασιλεύσαντα, τῇ ἁμαρτίᾳ γὰρ Μάρτυς μὴ δουλωθείς, καὶ τῇ πλάνῃ μάκαρ ἔλαβες παρὰ τοῦ νέμοντος πρὸς τοὺς ἀγῶνας τὴν χάριν, Δημήτριε καὶ στέφος ἄφθαρτον.

Ἕτερον Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου. Ἦχος πλ. β΄.

Τὸν δι᾽ ἡμᾶς λογχευθέντα ἐμιμήσω Δημήτριε, αὐτὸν γὰρ κηρύττων ἐκ πόθου, ἐλογχεύθης καὶ ἔκραζες· εἰ καὶ τὸ σὸν φέρω πάθος, σοῦ μετέχω τῆς ζωῆς ὁ Θεός μου.

Ἕτερον Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου. Ἦχος πλ. β΄.

Τὸν ἄφθαρτον καὶ ζῶντα Χριστὸν ποθήσας ταῖς λόγχαις κατετρώθης καὶ ἐνεκρώθης· ἐν τῷ φρέατι δὲ ἔῤῥιψαν μὴ ταφεὶς μένων ἄφθαρτος· ἐκ τάφου δὲ σεπτὰ ἔβλυσας μῦρα, χάριν χορηγῶν τοῖς ἐκβοῶσι· Ταῦτα, σώματος εἰσὶ τοῦ πανάγνου Δημητρίου, ἐν ᾧ Χριστὸς ἐδοξάσθη.

Ἕτερον Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου. Ἦχος πλ. δ΄. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τῷ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ καὶ ἀντιλήπτορι,
εὐχαριστήριον ᾠδὴν καὶ ἱκετήριον
νῦν προσφέρει σοι ἡ ποίμνη σου ἀθλοφόρε,
ἀλλ᾽ ὡς ἔχων ἐκ Θεοῦ ἰσχὺν ἀήττητον,
ἐκ παντοίων πειρασμῶν με ἐλευθέρωσον,
ἵνα κράζω σοι· χαίροις Μάρτυς Δημήτριε.

Ἕτερον Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου.
Ἦχος πλ. δ΄. Τῇ ὑπερμάχῳ.
(Ποίημα Χαραλάμπους Μπούσια)

Τὸν μυροβλύτην τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυρα,
Θεσσαλονίκης τὸν φρουρὸν καὶ ἀντιλήπτορα
καὶ τὸν ῥύστην ἐξαιρέτως τῆς Ἐκκλησίας
ἐκ δεινῶν καὶ ἐπηρείας τοῦ ἀλάστορος
ὡς ἀλείπτην θείου Νέστορος τιμήσωμεν
πόθῳ κράζοντες· Χαίροις, μάκαρ Δημήτριε.

Μεγαλυνάριον τοῦ Ἁγίου.

Τὸν μέγαν ὁπλίτην καὶ ἀθλητήν, τὸν στεφανηφόρον, καὶ ἐν Μάρτυσι θαυμαστόν, τὸν λόγχῃ τρωθέντα, πλευρὰν ὡς ὁ Δεσπότης, Δημήτριον τὸν θεῖον ὕμνοις τιμήσωμεν.

Ἕτερον Μεγαλυνάριον τοῦ Ἁγίου.
(Μετακομιδὴ Λειψάνων)

Χαίρει δεξαμένη πανευλαβῶς, Δημήτριε Μάρτυς, τῶν Λειψάνων σου τὴν σορόν, ἡ Θεσσαλονίκη, καὶ ταῦτα προσκυνοῦσα, κηρύττει τὴν πλουσίαν, χάριν σου Ἅγιε.

Ἕτερον Μεγαλυνάριον τοῦ Ἁγίου.
(Ποίημα Χαραλάμπους Μπούσια)

Σύμμορφος γενόμενος τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ ἐτρώθης λόγχῃ, ἔνδοξε, σὴν πλευρὰν καὶ Θεσσαλονίκης ἠγίασας τὴν χθόνα αἱμάτων σου τοῖς ῥείθροις, πάνυ Δημήτριε.

* * * * *

Ὑμνολογικά, εὑρεθέντα ἐν Ἄθωνι

Προσόμοια ἑσπέρια.

Ἦχος α΄. Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, Δημητρίου ψυχή, ἀπὸ γῆς ἀνέρχεται καὶ ἄνω πρὸς οὐρανὸν ἐγκατοικίζεται, εὐφραίνου ὁ οὐρανός, τοῦ Δημητρίου τὸ θεῖον κατάλυμα, βοάτω πᾶς ὁ λαός, ἐν καθαρᾷ τῇ καρδίᾳ φθεγγόμενος, ἀθλητῶν τὸ κλέος χαίροις, μετὰ σοῦ ἡ δύναμις, τοῦ Σωτῆρος ὑπάρχει, ἐκτελοῦσα τὰ τεράστια.

Βαβαὶ τῶν σῶν μεγαλείων σοφέ, τοῦ τυράννου θράσος, ἀνδρείως κατέβαλες, καὶ πᾶσαν τὴν μηχανήν, εἰδώλων ἔσβεσας, ἐκήρυξας δὲ τρανῶς, τῆς εὐσεβείας τὰ θεῖα διδάγματα, δι᾽ ὧν οἱ πάντες πιστοί, τῇ ἀληθείᾳ στερρῶς ἐστηριχθησαν, καὶ πρὸς σὲ βοῶμεν μάρτυς, μετὰ σοῦ ἡ δύναμις, τοῦ Κυρίου ὑπάρχει, ἐκτελοῦσα τὰ τεράστια.

Τὴν σὴν δοξάζουσιν ἄθλησιν, οὐρανῶν τὰ πλήθη, καὶ ἀγγέλων ὅμιλος, καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶν, σεπτὴ ὁμήγυρις, ἀγάλλονται γηγενεῖς, ἐν τῷ σεπτῷ σου τεμένει Δημήτριε· Λυαῖος δ᾽ ὁ δυσσεβής, τῇ παναλκεῖ σου δυνάμει τιτρώσκεται καὶ πρὸς σὲ πιστοὶ βοῶμεν, μετὰ σοῦ ἡ δύναμις, τοῦ Κυρίου ὑπάρχει, ἐκτελοῦσα τὰ τεράστια.

Μύρου τοῦ σεπτοῦ σου ἔνδοξε, ἡ ὀσμὴ ἐξῆλθεν, εἰς τὰ γῆς νῦν πέρατα, καὶ πάσας τῶν εὐσεβῶν, ψυχὰς κατηύφρανας, τοὺς πόθῳ ἐν τῇ σορῷ, προσερχομένους τοῦ θείου λειψάνου σου, καὶ πάσης φθοροποιοῦ, ἐξαιτουμένας τὴν ῥῶσιν παθήματος, χαρίζεται Μάρτυς χαίροις, ἐκβοῶσα ἔνδοξε τὸν Σωτῆρα δυσώπει, ὑπὲρ τῶν ἀνευφημούντων σε.

* * *

Ἰδιόμελα τῆς Λιτῆς. Ἦχος α΄. Ἰακώβου.

Τρισαριστεῦ ἀντιλήπτωρ ἡμῶν, Μεγαλομάρτυς Δημήτριε, τῶν μαρτυρικῶν κοιλάδων τὸ ἀμάραντον ἄνθος, τὸ μῆλον τὸ εὔοσμον, ἄμπελος ἡ κυπρίζουσα, ταῖς διαφόροις τοῦ Πνεύματος χάρισιν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπεια τῶν θαυμάτων σου, ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, προσαδέτω σοι ταῦτα κατὰ καιρόν, κιννύρα πνευματική, τὸν γὰρ Θεάνθρωπον Λόγον τοῦ Ὑψίστου Πατρός, ὡς ἐκείνου γνήσιος δοῦλος, κατὰ δύναμιν μιμησάμενος, ἐπὶ Σταυροῦ μὲν οὐκ ἀνέβης, λόγχαις δ᾽ ὅμως τὸ καθαρώτατόν σου σῶμα, μυριότρωτον ἐκ τούτων ἀπέδειξας καὶ νῦν αἰδεῖταί σου τὸ τίμιον πάθος, ἡ ἐν Ἐδὲμ φλογίνη ῥομφαῖα, ὡς πάλαι τῆς τοῦ Σωτῆρος πλευρᾶς, τὸ ἓν πεφόβηται λόγχευμα, καὶ πάροδον πρώτῳ παρέσχε, τῷ εὐγνώμονι λῃστῇ· διὰ τοῦτο καὶ θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δόξης σου, ἀπὸ περάτων εἰς πέρατα μεγαλύνεται ἐξαιρέτως τῇ πατρῴᾳ σου γῇ καὶ τῇ ποίμνῃ σου ταύτῃ, ἣν περίσωζε ἐκ παντοδαπῶν πειρασμῶν, καὶ κινδύνων ταῖς πρεσβείαις σου.

Ἦχος β΄.

Δεῦτε φιλομάρτυρες σήμερον, τῶν ἀθλητῶν τὸ καύχημα, καὶ τῶν μαρτύρων ἐγκαλλώπισμα, Δημήτριον τὸν πανθαύμαστον ὁπλίτην, καὶ ἀκαθαίρετον στρατιώτην τοῦ Χριστοῦ, ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν, οὗτος γὰρ κατεπάτησε τοῦ ἀοράτου Βελίαρ τὴν δύναμιν, καὶ νίκης ἄρας τρόπαια, τῇ παναλκεστάτῃ τοῦ ὑψίστου δεξιᾷ ἐστεφάνωται καὶ σὺν ἀγγέλοις χορεύων περὶ τὸν θρόνον τοῦ Σωτῆρος, δυσωπεῖ ὁ πανθαύμαστος, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ ἐκτελούντων, τὴν πανέορτον μνήμην αὐτοῦ.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄. Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι.
(ἐλήφθη ἐκ τοῦ Λαυρεωτικοῦ κώδικος Γ΄, φ.38β)

Συνδράμωμεν ἐν πίστει τε καὶ πόθῳ, βοήσωμεν χαρμόσυνα καὶ κροτήσωμεν χεῖρας ἅπαντες, ἐν τῇ δι᾽ ἔτους πανηγύρει τοῦ ἀρχηγέτου ἡμῶν. Στρατιαὶ οὐράνιαι εὐφραινέσθωσαν, καὶ τὸν λογχευθέντα διὰ τὸν λόγχῃ νυγέντα, Βασιλέα Κύριον, καὶ τὸ θράσος τοῦ Λυαίου καθηρηκότα, θαρσαλέως θαυμαζέσθωσαν. Ἡ γῆ τε καὶ ἡ θάλασσα τὰ τοῦ λαμπροῦ φωστῆρος, παράδοξα σημεῖα καταχρέως εὐφημήσωμεν· ἡ νεότης τὸν χαλινόν· οἱ ἐν τῷ γήρει τὴν βακτηρίαν, οἱ ἐν συμφοραῖς τὸν προστάτην· οἱ ἄποροι τὸν πλουτιστήν· οἱ ἐν εὐπορίᾳ τὸν οἰκονόμον, τὴν συμμαχίαν οἱ στρατιῶται· οἱ ἐν πελάγει τὸν συμπλωτῆρα, σὺν πᾶσι τὸν ἐν αὐτοῖς στερρὸν ὑπέρμαχον, πόλις Θεσσαλονίκη, καθικετεύουσα οὕτως εἶπωμεν· περίδοξε Δημήτριε, πρόφθασον, ἐξελοῦ ἡμᾶς τῆς ἐφεστώσης ἀνάγκης, καὶ σῶσον τὴν ποίμνην σου ταῖς ἱκεσίαις σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε Παρθένε, καὶ δοξάζομέν σε οἱ πιστοὶ κατὰ χρέος, τὴν πόλιν τὴν ἄσειστον, τὸ τεῖχος τὸ ἄῤῥηκτον, τὴν ἀῤῥαγῆ προστασίαν, καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἀπόστιχα. (ἁλιευθέντα ἐκ χειρογράφων τῆς βατοπαιδινῆς σκήτης τοῦ ἁγίου Δημητρίου)

Ἦχος β΄. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Λάμπεις τῇ πατρίδι σου ἀεί, ἔνδοξε Δημήτριε Μάρτυς, ὥσπερ ἀστὴρ φαεινός, σκέπεις γὰρ ἑκάστοτε αὐτὴν ἐκ βλάβης ἐχθρῶν, καὶ λυτροῦσαι κακώσεως καὶ ζάλης παντοίας, ὅθεν καὶ χαρμόσυνον ἄγει ἐτήσιον, μάκαρ ἑορτὴν ἐκτελοῦσα, πίστει τε καὶ πόθῳ ὑμνοῦσα, Κύριον τὸν σὲ ὑπερδοξάσαντα.

Μάρτυς ἀθλοφόρε τοῦ Χριστοῦ, θαύμασιν ἀστραπτεις ἐν κόσμῳ, οἷάπερ ἥλιος, Ἅγιε Δημήτριε· διὸ τὴν μνήμην σου, εὐωχούμενοι ἅπαντες τῶν σῶν τεραστίων, μάκαρ τὰ ἐξαίρετα πανηγυρίζοντες, πίστει παῤῥησίαν οὖν ἔχων, πρέσβευε πρὸς Κύριον σῶσαι, ἐκ φθορᾶς καὶ θλίψεως τοὺς δούλους σου.

Λόγχαις ἐκεντήθης τὴν πλευράν, διὰ τὸν νυγέντα Σωτῆρα ἐν τῷ Σταυρῷ τὴν πλευράν, τούτου γὰρ τὰ στίγματα πόθῳ ἐζήλωσας, ἀθλοφόρε Δημήτριε δεικνύων τοῖς πᾶσι, τὸ ἀκαταγώνιστον τῆς μαρτυρίας σου, ὅθεν καὶ τρωθεὶς ὁ διώκτης, βέβληται λαβών σου τὴν πεῖραν, τῆς ὁμολογίας ἀθλητὰ τοῦ Χριστοῦ.

* * * * *

Κανὼν Παρακλητικός

εἰς τὸν Ἅγιον Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον τὸν Μυροβλύτην

Ποίημα Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου

* * *

Ὁ ἱερεύς· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ψαλμὸς ρμβ΄ (142).

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου. Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν. Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχήν μου· ἐταπείνωσεν εἰς γῆν τὴν ζωήν μου. Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκροὺς αἰῶνος, καὶ ἠκηδίασεν ἐπ᾽ ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου, ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου. Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων. Διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου· ἡ ψυχή μου ὡς γῆ ἄνυδρός σοι. Ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐξέλιπε τὸ πνεῦμά μου. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. Ἀκουστὸν ποίησόν μοι τὸ πρωΐ τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σὲ ἦρα τὴν ψυχήν μου. Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, Κύριε, πρὸς σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ· ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ζήσεις με. Ἐν τῇ

δικαιοσύνῃ σου ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχήν μου· καὶ ἐν τῷ ἐλέει σου ἐξολοθρεύσεις τοὺς ἐχθρούς μου· καὶ ἀπολεῖς πάντας τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἐγώ δοῦλός σού εἰμι.

* * *

Καὶ εὐθύς, μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ ἐξ ἑκατέρων τῶν χορῶν.

Ἦχος δ΄.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. α΄. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. β΄. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἠμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. γ΄. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καί ἐστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Εἶτα τὰ παρόντα τροπάρια.

Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὡς τοῦ Σωτῆρος εὐκλεὴς Ἀθλοφόρος, καὶ εὐσεβούντων βοηθὸς καὶ προστάτης, Μεγαλομάρτυς Ἅγιε Δημήτριε, λύτρωσαι τὴν πόλιν σου, συμφορῶν καὶ κινδύνων, δίδου δὲ τοῖς σπεύδουσι, τῇ

πανσέπτῳ σορῷ σου, ἁμαρτημάτων λύσιν καὶ παθῶν, ταῖς πρὸς Θεόν, εὐπροσδέκτοις πρεσβείαις σου.

Δόξα. Τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Οὐ σιωπήσομέν ποτε, Θεοτόκε, τὰς δυναστείας σου, λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι· εἰμὴ γὰρ σὺ προϊστασο πρεσβεύουσα, τίς ἡμᾶς ἐῤῥύσατο ἐκ τοσούτων κινδύνων; Τίς δὲ διεφύλαξεν ἕως νῦν ἐλευθέρους; Οὐκ ἀποστῶμεν, Δέσποινα, ἐκ σοῦ· σοὺς γὰρ δούλους σῴζεις ἀεί, ἐκ παντοίων δεινῶν.

* * *

Ὁ προεστὼς ἢ ὁ ἀναγνώστης·

Ψαλμὸς Ν΄ (50).

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μού ἐστι διαπαντός. Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα. Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. Ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι. Ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται ὀστέα τεταπεινωμένα. Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀποῤῥίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀπ᾽ ἐμοῦ.

Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξόν με. Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδούς σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σὲ ἐπιστρέψουσι. Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου. Κύριε, τὰ χείλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου. Ὅτι, εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν· ὁλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. Θυσία τῷ Θεῷ, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἰερουσαλήμ. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα. Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

* * *

Καὶ ἀρχόμεθα τοῦ Κανόνος, οὗ ἡ ἀκροστιχίς·
«Ἴθι Μυροχεύμων ἡμᾶς σκέπων. Γερασίμου».

Ὠδὴ α΄. Ἦχος πλ. δ΄. Ὑγρὰν διοδεύσας.

Στίχ. Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἰσχύϊ ἀθλήσας τῇ θεϊκῇ, Δημήτριε Μάρτυς, ἰσχὺν δίδου κατὰ παθῶν, τῇ σῇ ἀντιλήψει Ἀθλοφόρε, τοῖς τῇ θερμῇ προσιοῦσι πρεσβείᾳ σου.

Θαυμάτων παράδοξα ἐνεργῶν, λυτροῦσαι κινδύνων, καὶ παντοίων ἐπιφορῶν, Δημήτριε Μάρτυς τοῦ Κυρίου, τοὺς προσιόντας πιστῶς τῇ πρεσβείᾳ σου.

Ἱλέωσαι Μάρτυς ὡς συμπαθής, Χριστὸν τὸν Σωτῆρα, ὡς ἂν εὕρωμεν ἱλασμόν, καὶ λύσιν παθῶν τε καὶ πταισμάτων, οἱ σὲ προστάτιν πλουτοῦντες Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Μαρία Παρθένε ἡ ἐν σαρκί, Θεὸν τετοκυῖα, τῆς σαρκός μου τὰς χαλεπάς, ἴασαι ὀδύνας καὶ ψυχῆς μου, τὴν σκοτομήνην φωτί σου διάλυσον.

Ὠδὴ γ΄. Οὐρανίας ἀψῖδος.

Ὑπὲρ πάντων δυσώπει, τὸν εὐμενῆ Κύριον, πάσης ἐκλυτροῦσθαι ἀνάγκης, καὶ περιστάσεως, Μάρτυς Δημήτριε, τοὺς ἀκλινεῖ διανοίᾳ τῷ ναῷ σου σπεύδοντας, καὶ σὲ γεραίροντας.

Ῥῶσιν δίδου σωμάτων, καὶ τῶν ψυχῶν ἴασιν, καὶ πολυειδῶν συμπτωμάτων, τὴν ἀπολύτρωσιν, Μάρτυς Δημήτριε, ταῖς πρὸς Χριστὸν ἱκεσίαις, τοῖς θερμῶς προστρέχουσι, τῇ προστασίᾳ σου.

Οἱ τῷ θείῳ ναῷ σου μετὰ σπουδῆς σπεύδοντες, πάσης λυτρωθείημεν βλάβης τοῦ πολεμήτορος, Μάρτυς Δημήτριε, καὶ θεϊκῆς εὐσπλαγχνίας, τύχοιμεν πρεσβείαις σου ἀξιοθαύμαστε.

Θεοτοκίον.

Χορηγὸν τοῦ ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν πέλαγος, τὸν Δημιουργὸν τῶν ἁπάντων, Παρθένε τέξασα, δι᾽ ἀγαθότητα, ἡμᾶς οἰκτείρησον πάντας, τοὺς τὸν ἀνερμήνευτον ὑμνοῦντας τόκον σου.

Διάσωσον Μεγαλομάρτυς Δημήτριε σαῖς πρεσβείαις, πάσης βλάβης καὶ θλιβερῶν περιστάσεων, τοὺς σὲ μεσίτην πρὸς Κύριον κεκτημένους.

Ἐπίβλεψον, ἐν εὐμενείᾳ πανύμνητε Θεοτόκε, ἐπὶ τὴν ἐμὴν χαλεπὴν τοῦ σώματος κάκωσιν, καὶ ἴασαι τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄλγος.

* * *

Εἶτα μνημονεύει ὁ ἱερεύς, δι᾽ οὓς ἡ παράκλησις γίνεται, καὶ ἡμεῖς μεθ᾽ ἑκάστην αἴτησιν ψάλλομεν τὸ Κύριε, ἐλέησον (γ΄).

www.tezaurliturgic.ro
Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει (μονῇ, κώμῃ, νήσῳ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, (ὀνόματα ὑπὲρ ὧν ἡ παράκλησις τελεῖται).

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

* * *

Μετὰ τὴν δέησιν, τὸ ἑπόμενον Κάθισμα.

Ἦχος β΄. Πρεσβεία θερμή.

Προστάτης θερμός, Θεσσαλονίκης πέφηνας, ἐκ πάσης ὀργῆς καὶ θλίψεως ῥυόμενος, Δημήτριε πανεύφημε, τοὺς θερμῶς ἐκβοῶντας ἐκ πίστεως, ἐπερχομένων ἡμᾶς συμφορῶν, ἀτρώτους διάσωζε δεόμεθα.

* * *

Εἶτα ψάλλονται αἱ δ΄, ε΄ καὶ στ΄ ᾠδαὶ τοῦ κανόνος.

ὨΙδὴ δ΄. Εἰσακήκοα Κύριε.

Ἐπιφάνηθι Ἅγιε, ἀοράτως ταύτῃ τῇ κληρουχίᾳ σου, καὶ τὴν λύπην διασκέδασον, τὴν νῦν κατασχοῦσαν τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὑπερήφανον δράκοντα, καθ᾽ ἡμῶν τὰ χείρονα τεκταινόμενον, κατασύντριψον Δημήτριε, τῇ κραταιοτάτῃ προστασίᾳ σου.

Μὴ ἐλλείπῃς λυτρούμενος πάσης δυσχερείας ταύτην τὴν πόλιν σου, ὡς ἐῤῥύσω ταύτην Ἅγιε, ἀπειλῆς σεισμοῦ καὶ ὀλοθρεύσεως.

Θεοτοκίον.

Ὡς τεκοῦσα ἐν σώματι, τὸν Δημιουργὸν Παρθένε τῆς κτίσεως, καθικέτευε δεόμεθα, πάσης ἡμᾶς ῥύεσθαι κακώσεως.

ὨΙδὴ ε΄. Φώτισον ἡμᾶς.

Νόσων καὶ παθῶν, ἀπολύτρωσαι Δημήτριε, τοὺς προσπίπτοντας τῇ θείᾳ σου σορῷ, ἐξ ἧς ῥέει Παρακλήτου χάρις ἄφθονος.

Ἤθλησας στερῥῶς, καὶ ἡγίασας τὴν πόλιν σου, ταῖς τοῦ αἵματος καὶ μύρου προχοαῖς, ἣν καὶ νῦν ἐκ πάσης ῥύου Μάρτυς θλίψεως.

Μέγαν ἀρωγόν, καὶ προστάτιν συμπαθέστατον, κεκτημένοι σε οἱ Θεσσαλονικεῖς, κατὰ χρέος σε γεραίρουσι Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Ἄλυπον ἡμῶν, τὴν ζωὴν Παρθένε τήρησον, καὶ ἐκ πάσης ἀθυμίας τοῦ ἐχθροῦ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἀπάλλαξον δεόμεθα.

ὨΙδὴ στ΄. Τὴν δέησιν, ἐκχεῶ.

Σορός σου, Μεγαλομάρτυς ἡ θεία, ὥσπερ ἄλλον ἱλαστήριον θεῖον, Θεσσαλονίκῃ τῇ πόλει σου ὤφθη, ἁγιασμὸν καὶ παθῶν ἀπολύτρωσιν, καὶ ἱλασμὸν ἁμαρτιῶν, τοῖς πιστοῖς χορηγοῦσα Δημήτριε.

Σκανδάλων καὶ νοσημάτων καὶ πόνων, καὶ σεισμοῦ τῆς ὀλεθρίου μανίας, ταῖς πρὸς Χριστὸν ἱκεσίαις σου Μάρτυς, τὴν κληρουχίαν σου ἄτρωτον φύλαττε· ὅτι τῇ σῇ διὰ παντός, προστασίᾳ προστρέχει Δημήτριε.

Κινδύνου, ὡς ἐλυτρώσω παμμάκαρ, ἐκ σεισμοῦ τοῦ βαρυτάτου λιταῖς σου, Θεσσαλονίκην τὴν πόλιν σου Μάρτυς, οὕτως αὐτὴν ἀεὶ ἄτρωτον φύλαττε, ἐπερχομένων συμφορῶν, παῤῥησίαν πλουτῶν πρὸς τὸν Κύριον.

Θεοτοκίον.

Ἐτέχθη, ἐκ τῶν ἁγνῶν σου αἱμάτων, ὁ τὸ εἶναι δεδωκὼς πᾶσι Κόρη, ἐκ τῆς φθορᾶς ἐξαιρούμενος πάντας, τοὺς προσκυνοῦντας τὸ μέγα μυστήριον, τοῦ τοκετοῦ σου τοῦ φρικτοῦ, Θεοτόκε Παρθένε Πανύμνητε.

Διάσωσον Μεγαλομάρτυς Δημήτριε σαῖς πρεσβείαις, πάσης βλάβης καὶ θλιβερῶν περιστάσεων, τοὺς σὲ μεσίτην πρὸς Κύριον κεκτημένους.

Ἄχραντε ἡ διὰ λόγου τὸν Λόγον ἀνερμηνεύτως, ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τεκοῦσα δυσώπησον, ὡς ἔχουσα μητρικὴν παῤῥησίαν.

* * *

Εἶτα μνημονεύει ὁ ἱερεύς, δι᾽ οὓς ἡ παράκλησις γίνεται, καὶ ἡμεῖς μεθ᾽ ἑκάστην αἴτησιν ψάλλομεν τὸ Κύριε, ἐλέησον **(γ΄).**

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν **(δεῖνος)** καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπι-

σκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει (μονῇ, κώμῃ, νήσῳ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, (ὀνόματα ὑπὲρ ὧν ἡ παράκλησις τελεῖται).

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

* * *

Κοντάκιον. Ἦχος β΄. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Πάλαι μὲν μύρον εὐῶδες ἀνέβλυζεν, ἡ σὴ σορὸς ἡ ἁγία Δημήτριε· νῦν δὲ παρέχει τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος, τοῦ ἐν αὐτῇ ἐνοικοῦντος μακάριε, τοῖς πίστει καὶ πόθῳ προστρέχουσι.

Προκείμενον.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς.

* * *

Τάξις τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὁ ἱερεύς· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱκετεύσωμεν.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον (ἐκ γ΄).

www.tezaurliturgic.ro

Ὁ ἱερεύς· Σοφία· ὀρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός· Καὶ τῷ Πνεύματί σου.

Ὁ ἱερεύς· Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν ἁγίου Εὐαγγελίου, τὸ Ἀνάγνωσμα. Πρόσχωμεν. (κα΄ 12-19)

Ὁ χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

(Ζήτει τῇ ΚΓ΄ Ἀπριλίου, εἰς τὸν Ὄρθρον).

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἐπιβαλοῦσιν γὰρ ἐφ᾽ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσι, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. Θέτε οὖν εἰς τὰς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται· ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

Ὁ χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Εἶτα· Δόξα. Ἦχος β΄.

Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου, πρεσβείαις, Ἐλεῆμον,
ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου, πρεσβείαις, Ἐλεῆμον,
ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Προσόμοιον. Ἦχος πλ. β΄. Ὅλην ἀποθέμενοι.

Στίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Ὅλη μετὰ πίστεως, τῇ σῇ θερμῇ προστασίᾳ, Ἅγιε Δημήτριε, σπεύδουσα ἡ πόλις σου ἀνακράζει σοι. Ὡς ποτε ἔσωσας, καὶ πολλάκις Μάρτυς, χαλεπῶν με περιστάσεων, οὕτω διάσωζε, καὶ ἐπερχομένων κακώσεων, λαόν σου τὸν θεόφρονα, τὸν εἰλικρινῶς πεποιθότα σοι, πταισμάτων τὴν λύσιν, αἰτούμενος ἡμῖν παρὰ Χριστοῦ, καὶ νοσημάτων τὴν ἴασιν, καὶ παθῶν ἐκλύτρωσιν.

Ὁ ἱερεύς·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· ὕψωσον κέρας Χριστιανῶν Ὀρθοδόξων, καὶ κατάπεμψον ἐφ᾽ ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου τὰ πλούσια, πρεσβείαις τῆς Παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· τῇ χάριτι τοῦ παναγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου· προστασίαις τῶν τιμίων, ἐπουρανίων δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἱκεσίαις τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος, Νεκταρίου Πενταπόλεως, Λουκᾶ Συμφερουπόλεως τῶν θαυματουργῶν· τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγαλομαρτύρων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ μυροβλύτου, Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος, Θεοδώρου τοῦ

www.tezaurliturgic.ro
Στρατηλάτου, Μηνᾶ τοῦ θαυματουργοῦ, Νέστορος καὶ Λούπου· τῶν ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους, Βλασίου καὶ Ἐλευθερίου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, μεγάλων Μαρτύρων γυναικῶν Θέκλης, Αἰκατερίνης, Βαρβάρας, Ἀναστασίας, Κυριακῆς, Φωτεινῆς, Μαρίνης, Παρασκευῆς καὶ Εἰρήνης· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν Ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Πορφυρίου τοῦ Καυσοκαλυβίτου· (τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ, ἐφ᾽ ὅσον δὲν ἐμνημονεύθη ἐν τοῖς ἄνω)· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης, (τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἐὰν ἑορτάζηται), καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων· ἱκετεύομέν σε μόνε πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων σου καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον (ιβ΄).

Ὁ ἱερεύς· Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ᾽ οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

* * *

Εἶτα, ἀποπληροῦμεν τὰς λοιπὰς ᾠδὰς τοῦ Κανόνος.

ὨΙδὴ ζ΄. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Πειρασμῶν ἀδοκήτων, καὶ σεισμῶν βαρυτάτων ἡμᾶς ἀπάλλαξον, τῇ σῇ ἐπιστασίᾳ Δημήτριε τρισμάκαρ, τοὺς ἐν πίστει κραυγάζοντας· ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὡς λειμὼν πανευώδης, ἡ σορὸς τῶν λειψάνων σου πνέει πάντοτε, ὀσμὴν ἀθανασίας, ἡμῶν τὰς διανοίας, μυστικῶς κατευφραίνουσαν, καὶ τὸ δυσῶδες παθῶν, Δημήτριε σοβοῦσαν.

Νεκρωθεὶς τῇ κακίᾳ, τῇ θερμῇ σου πρεσβείᾳ σπεύδω Δημήτριε, καὶ πίστει ἐκβοῶ σοι, νέκρωσον τῶν παθῶν μου, τὰ σκιρτήματα ἅπαντα, καὶ ζώωσόν μου τὸν νοῦν, τῇ χάριτί σου Μάρτυς.

Θεοτοκίον.

Γνώσει λάμπρυνον θείᾳ, τὸν ἀγνώμονα νοῦν μου Παρθένε Ἄχραντε, ὡς ἂν τῆς μετανοίας, πορεύσωμαι τὰς τρίβους, καὶ ζωῆς τύχω κρείττονος, ὁ καταφεύγων Ἀγνή, τῇ κραταιᾷ σου σκέπῃ.

ὨΙδὴ η΄. Τὸν Βασιλέα.

Ἔχει σε πόλις, Θεσσαλονίκη προστάτην, διὰ τοῦτό σου Δημήτριε κηρύττει, τὰς εὐεργεσίας, καὶ χάριτος τὸν πλοῦτον.

Ῥύου ἀπαύστως, ἐπιφορῶν καὶ κινδύνων, τοὺς προστρέχοντας τοῖς θείοις σου Λειψάνοις, καὶ τὴν σὴν πρεσβείαν, Δημήτριε ζητοῦντας.

Ἀΰλου μύρου, τῇ μυστικῇ εὐωδίᾳ, τῶν παθῶν ἡμῶν τὴν δυσωδίαν λῦσον, ἵνα σε τιμῶμεν, Δημήτριε παμμάκαρ.

Θεοτοκίον.

Σὺ εἶ Παρθένε, ὡς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Μήτηρ, καταφύγιον καὶ λύτρον ἐν ἀνάγκαις, τῶν ὑπερυψούντων, τὸν ἄφραστόν σου τόκον.

ὨΙδὴ θ΄. Κυρίως Θεοτόκον.

Ἰάσεις ἀναβλύζει, ἡ σεπτὴ σορός σου, τῇ ἐπομβρίᾳ τοῦ Πνεύματος Ἅγιε, τοῖς ἀδιστάκτῳ καρδίᾳ σὲ μεγαλύνουσι.

www.tezaurliturgic.ro
Μαστίγων ὀλεθρίων, καὶ σεισμοῦ μανίας, Θεσσαλονίκην τὴν πόλιν σου φύλαττε, Μεγαλομάρτυς Δημήτριε εὐφημοῦσάν σε.

Οἱ πίστει προσιόντες, τῇ σεπτῇ σορῷ σου, ἐπηρειῶν χαλεπῶν ἀπαλλάττονται, καὶ κατὰ χρέος Δημήτριε ἀνυμνοῦσί σε.

Θεοτοκίον.

Ὑψίστου ἡ καθέδρα, Κεχαριτωμένη, τὴν πεπτωκυῖαν ψυχήν μου τοῖς πάθεσι, πρὸς πολιτείας ἁγίας ὕψωσον ἔλλαμψιν.

* * *

Καὶ εὐθύς, τό·

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον σὲ μεγαλύνομεν.

Καὶ θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸν ναόν, ἢ τὸν οἶκον ὅπου τελεῖται ἡ παράκλησις· ἡμεῖς δὲ ψάλλομεν τὰ παρόντα μεγαλυνάρια.

Χαίροις τῶν Μαρτύρων ἡ καλλονή, καὶ Θεσσαλονίκης πολιοῦχος ὁ εὐκλεής· χαίροις Μυροβλύτα, Δημήτριε παμμάκαρ, ἡμῶν πρὸς τὸν Σωτῆρα πρέσβυς θερμότατος.

Δέδεκται ἐν κόλποις τὴν ἱεράν, σορόν σου παμμάκαρ, ὡς οὐράνιον θησαυρόν, ἡ Θεσσαλονίκη ἧς πάλαι ἐστερήθη, καὶ πόθῳ εὐφημεῖ σε Μάρτυς Δημήτριε.

Λύτρωσαι κινδύνων παντοδαπῶν, Δημήτριε Μάρτυς, καὶ παντοίων δυσχερειῶν, τοὺς τὴν σὴν πρεσβείαν, ἀπὸ ψυχῆς αἰτοῦντας, καὶ τῇ σεπτῇ σορῷ σου, πίστει προσπίπτοντας.

Ὡς ἐῤῥύσω Μάρτυς φθορᾶς σεισμοῦ, τὴν Θεσσαλονίκην, τῇ θερμῇ σου ἐπισκοπῇ, οὕτω ταύτην ῥύου, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ἐπερχομένων πόνων, καὶ περιστάσεων.

Μύρου εὐωδίᾳ τοῦ νοητοῦ, Μυροβλύτα Μάρτυς, ἀποδίωξον ἀφ᾽ ἡμῶν, παθῶν ἀκαθάρτων, τὴν δυσωδίαν θᾶττον, καὶ τῶν πταισμάτων αἴτει, ἡμῖν τὴν ἄφεσιν.

Ἴδε τοὺς ἑστῶτας πανευλαβῶς, τῇ σεπτῇ σορῷ σου, Μυροβλύτα Μάρτυς σοφέ, καὶ ἅπασι δίδου, τὰς σωτηρίους δόσεις, τὴν καθ᾽ ἡμῶν μανίαν, λύων τοῦ δράκοντος.

Τὸ Μεγαλυνάριον τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ. Εἶτα·

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ στρατιαί, Πρόδρομε Κυρίου, Ἀποστόλων ἡ δωδεκάς, οἱ ἅγιοι πάντες, μετὰ τῆς Θεοτόκου, ποιήσατε πρεσβείαν, εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς.

* * *

Ὁ ἀναγνώστης·

Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. (ἐκ γ΄)

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς. Κύριε, ἱλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῖν. Ἅγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

Κύριε, ἐλέησον. Κύριε, ἐλέησον. Κύριε, ἐλέησον.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

www.tezaurliturgic.ro
Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ ἱερεύς· Ὅτι Σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

* * *

Καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Μέγαν εὕρατο ἐν τοῖς κινδύνοις, σὲ ὑπέρμαχον ἡ οἰκουμένη, Ἀθλοφόρε τὰ ἔθνη τροπούμενον. Ὡς οὖν Λυαίου καθεῖλες τὴν ἔπαρσιν, ἐν τῷ σταδίῳ θαῤῥύνας τὸν Νέστορα, οὕτως Ἅγιε, μεγαλομάρτυς Δημήτριε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

* * *

Εἶτα μνημονεύει καὶ πάλιν ὁ ἱερεύς, δι᾽ οὓς ἡ παράκλησις γίνεται, καὶ ἡμεῖς μεθ᾽ ἑκάστην αἴτησιν ψάλλομεν τὸ Κύριε, ἐλέησον (γ΄).

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει (κώμῃ, χώρᾳ, νήσῳ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, (ὀνόματα ὑπὲρ ὧν ἡ παράκλησις τελεῖται).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν πόλιν (ἢ μονήν, ἢ νῆσον) ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἀπὸ λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐμφυλίου πολέμου · ὑπὲρ τοῦ ἵλεων, εὐμενῆ, καὶ εὐδιάλλακτον, γενέσθαι τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι καὶ διασκεδάσαι πᾶσαν ὀργὴν καὶ νόσον, τὴν καθ᾽ ἡμῶν κινουμένην· καὶ ῥύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ἔτι δεόμεθα, ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν· καὶ ἵλεως, ἵλεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

* * *

Ὁ ἱερεὺς ποιεῖ μικρὰν Ἀπόλυσιν·

Δόξα σοι ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ θαυματουργοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ μυροβλύτου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Τῶν χριστιανῶν ἀσπαζομένων τὴν εἰκόνα
τοῦ ἁγίου, ψάλλονται τὰ παρόντα τροπάρια·

Ἦχος β΄. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Πάντας τοὺς προσπίπτοντας πιστῶς, τοῖς σοῖς μυριπνόοις λειψάνοις, καὶ δυσωποῦντάς σε, Ἅγιε Δημήτριε, Μεγαλομάρτυς Χριστοῦ, ῥῦσαι πάσης κακώσεως, σεισμοῦ τε ἀνάγκης, καὶ παντοίων θλίψεων, ψυχῆς καὶ σώματος, ἔχων πρὸς Χριστὸν παῤῥησίαν, καὶ πληρῶν ἀεὶ τὰς αἰτήσεις, τῶν εἰλικρινῶς μακαριζόντων σε.

Δέσποινα, πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς σὲ ἀνατίθημι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ· φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Ὁ ἱερεύς· Δι᾽ εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

* * * * *

Συναξάριον ἐκ τοῦ Μηναίου Ὀκτωβρίου

Οὗτος ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, ἐκ τῆς Θεσσαλονικέων ὁρμώμενος πόλεως, εὐσεβὴς ὢν ἄνωθεν καὶ τῆς εἰς Χριστὸν διδάσκαλος πίστεως. Ἐπιδημήσαντος δὲ τοῦ Μαξιμιανοῦ τῇ Θεσσαλονικέων, κατεσχέθη ὁ Ἅγιος, ὡς τῇ εὐσεβείᾳ διαβόητος. Σεμνυνομένου δὲ τοῦ βασιλέως ἐπί τινι ἀνδρί, Λυαίῳ τοὔνομα, καὶ προτρεπομένου τοὺς τῆς χώρας ἐξελθεῖν καὶ διαγωνίσασθαι πρὸς αὐτόν, (ἦν γὰρ ὁ Λυαῖος μεγέθει σώματος καὶ ῥώμῃ τοὺς κατ᾽ αὐτὸν ὑπερβάλλων)· νεανίας τις, τὴν πίστιν χριστιανός, τοὔνομα Νέστωρ, προσελθὼν τῷ ἁγίῳ Δημητρίῳ, ὄντι ἐν τῇ φρουρᾷ, ἔφη· «Δοῦλε τοῦ Θεοῦ, βούλομαι συμπλακῆναι τῷ Λυαίῳ· ἀλλὰ εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ». Ὁ δέ, τῷ σημείῳ τοῦ Σταυροῦ κατασφραγίσας τὸ μέτωπον αὐτοῦ, «Καὶ τὸν Λυαῖον, φησί, νικήσεις καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρήσεις». Τούτοις ὁ Νέστωρ τοῖς ῥήμασι θαῤῥήσας, ἀντέστη τῷ Λυαίῳ καὶ τὴν ἀλαζονείαν αὐτοῦ κατέβαλεν, ἀποκτείνας αὐτόν.

Διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς αἰσχυνθείς, ἐπεὶ καὶ ἐρευνήσας τὸ πρᾶγμα ἔμαθεν, ἐν ᾧ ἐφυλάττετο τόπῳ, λόγχαις τὴν πλευρὰν διαπαρῆναι ἐκέλευσε τὸν ἅγιον Δημήτριον πρῶτον, ὡς αἴτιον γενόμενον τῆς τοῦ Λυαίου σφαγῆς· καὶ τούτου γενομένου, εὐθέως ἀφῆκεν ὁ Ἅγιος τὴν ψυχήν, πολλῶν θαυμάτων καὶ ἰάσεων παραδόξων μετὰ τὴν τελευτὴν γενόμενος ποιητής. Εἶτα, τῇ τοῦ βασιλέως κελεύσει, καὶ ὁ ἅγιος Νέστωρ ἀπετμήθη τὴν κεφαλήν.

* * * * *

Θαύματα ὑπὸ Συμεῶνος τοῦ Μεταφραστοῦ

Εἶχε μὲν τὰ τοῦ Μάρτυρος οὕτω καὶ ὁ νεκρὸς αὐτοῦ κατὰ γῆν ἐῤῥίπτο. Μετὰ δὲ ταῦτα τινὲς τῶν φιλοχρίστων, τὸ τίμιον ἀνελόμενοι λείψανον, εὐλαβῶς περιστέλλουσιν· εἶτα καὶ κόνιν περιβαλόντες ἐν αὐτῷ, εὐλαβῶς θάπτουσι καὶ θεοφιλῶς. Εἷς δέ τις τῶν οἰκετῶν τοῦ Ἁγίου, παρεστὼς αὐτῷ, ὅτε τὴν μακαρίαν σφαγὴν ὑφίστατο καὶ ὡς οἷόν τε τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο αἷμα εἰς τὸ θεῖον τοῦ Μάρτυρος ἀνελόμενος ἐπώμιον, ἀλλὰ καὶ ὃν ἐφόρει κατὰ χεῖρα δακτύλιον, τῷ μαρτυρικῷ αἵματι καὶ τοῦτον περιχρίσας, πολύ τι χρῆμα τεραστίων εἰργάζετο δι᾽ αὐτοῦ, ὡς πλήρη γενέσθαι τῆς τοιαύτης φήμης τῶν τεραστίων τὴν πόλιν Θεσσαλονικέων ἅπασαν. Ὅθεν οὐδὲ εἰκὸς ἦν ταῦτα, οὔτε Μαξιμιανὸν λαθεῖν οὔτε τὸν φθόνον ὑπενεγκεῖν· καὶ διὰ τοῦτο χειροῦται παραυτίκα ὁ θαυμάσιος οὗτος οἰκέτης, Λοῦπος τοὔνομα, καὶ ἀναιρεῖται.

Χρόνου δὲ παραῤῥέοντος καὶ τῶν σημείων διατρεχόντων, Λεόντιός τις ἀνήρ, τήν τε δόξαν λαμπρός, τήν τε πρὸς Χριστὸν πίστιν μάλα θερμός, νόσῳ βαρυτάτῃ κάτοχος γίνεται, ὡς τὸν θάνατον χρῆμά τι νομίζειν ἐπιεικῶς ποθεινότατον· καὶ ἐπεὶ ἰατροὶ μὲν φανερῶς ἠττῶντο, τὸ δὲ πάθος διὰ παντὸς ἤκμαζε, πρὸς τὸν θεῖον τοῦ Μάρτυρος καταφεύγει ναόν· καὶ εὐθύς, ἅμα τῇ καταθέσει τοῦ νοσοῦντος καὶ ἡ τοῦ Μάρτυρος διὰ τῶν ἐκείνου χειλέων ἀνάκλησις καὶ ἡ τοῦ νοσήματος εὐχερὴς ἀπόθεσις ἠκολούθησεν. Οὕτω ταχέως ὁ Λεόντιος τῆς θεραπείας τυχών, ταχεῖαν καὶ αὐτός, ὡς εἶχε, τὴν ἀμοιβὴν ἀποδίδωσι· καὶ τὸν μικρὸν οἰκίσκον, ὃς τὸ ἱερὸν εἶχε τοῦ Μάρτυρος σῶμα, ἐπὶ βραχέως κομιδῇ τοῦ στενοῦ τοῦ σχήματος ὄντα, τοῖς περιβόλοις τε τοῦ λουτροῦ καὶ τοῦ σταδίου ἀπειλεγμένον καταστρέψας αὐτός, ναὸν ἐν τῷ ἄστει Θεσσαλονίκης ἐξ αὐτῶν ἐδείματο τῶν κρηπίδων· ὃς καὶ νῦν ὁρᾶται μέ-

www.tezaurliturgic.ro
σον τοῦ σταδίου καὶ τοῦ δημοσίου λουτροῦ κάλλιστα διῃρημένος.

Μέλλων δὲ ὁ φιλευσεβὴς οὗτος ἀνὴρ καὶ πρὸς τὸ Ἰλλυρικὸν ἀπιέναι, ἔνθα καὶ τὴν τοῦ ἐπάρχου ἀξίαν διεῖπε καί τινα τῶν μερῶν τοῦ ἱεροῦ σώματος λαβεῖν βουληθείς, ὥς τε κἀκεῖσε ναὸν τῷ εὐκλεεῖ Μάρτυρι ἀνεγεῖραι, οὐκ ἔσχε συνευδοκοῦντα τὸν Ἅγιον· ἀλλὰ νυκτεριναῖς αὐτὸν ἐπιφανείαις εἴργει τοῦ ἐγχειρήματος. Διὰ ταῦτα καὶ τὸν δεύτερον ἔρχεται πλοῦν, ὃ λέγεται, τὴν χλαμύδα τοῦ Μάρτυρος σεπτοῖς αἵμασι τοῖς ἐκείνου πεφοινιγμένην καί τι τοῦ ἐπωμίου λαβὼν (ὃ σύνηθες ὡράριον ὀνομάζειν) καὶ κιβωτῷ τιμίᾳ τὰ ἀληθῶς τίμια καταθέμενος, οὕτω τῷ Μάρτυρι μὲν τὸν πόθον ἀφοσιοῖ, ἑαυτῷ δὲ τὴν μεγίστην περιποιεῖται ἀσφάλειαν.

Ἀμέλει καὶ τὴν ἐπὶ τὸ Σίρμιον, ὥρᾳ χειμῶνος, διαβαίνειν μέλλων, ἤδη παρὰ ταῖς ὄχθαις τοῦ Ἴστρου γενόμενος, ἐπεὶ μέγα τὸ ῥεῖθρον ἐξαῖρον ἦν, ἐν ἀθυμίαις ἦν ὁ ἀνήρ. Ἐπιφανεὶς οὖν ὁ θεῖος Δημήτριος, «Πᾶσαν ἀθυμίαν, ἔφη, πόῤῥω θέμενος τῆς ψυχῆς, ὃ ἐπιφέρεις κατὰ χεῖρας ἔχων, διάβηθι τὸν ποταμὸν ἀδιστάκτως»· πείθεται τῷ φανέντι ὁ ἔπαρχος· καὶ ἔωθεν, τοῦ ὀχήματος ἐπιβάς, ἐχώρει διὰ τοῦ ῥείθρου κατὰ χεῖρας τὴν σορὸν ἔχων, ἡσυχῇ τοῦ ῥεύματος ὑποχωροῦντος αὐτῷ. Οὕτως οὖν ἀβλαβὴς διελθὼν καὶ πρὸς τῷ Σιρμίῳ γενόμενος, τὴν ἱερὰν ἐκείνην σορὸν μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ θησαυροῦ τῷ παρ᾽ αὐτοῦ καινουργηθέντι ναῷ τῷ Μάρτυρι δίδωσι. Πολλῶν δὲ θαυμάτων δηλαδὴ καὶ ἰάσεων καὶ παρ᾽ αὐτήν γε τὴν ὁδὸν πλεῖστοι τῆς ἁγιαστικῆς ἐκείνης φερομένης χλαμύδος ἀπήλαυσαν.

Καὶ Μαριανὸν τὸν ἔπαρχον τῶν Ἰλλυριῶν, ἕλκει πονήρῳ βληθέντα ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν, ἀπειρηκότων καὶ τῶν ἰατρῶν, ταύτης τῆς νόσου ἀπήλλαξεν, ἐλθόντα πρὸς τὸν τοῦ Ἁγίου ναόν, καθὼς ὁ Ἅγιος αὐτῷ ἐνετείλατο. Καὶ ἕτερον ἄνθρωπον, τῷ τῆς αἰ-

www.tezaurliturgic.ro
μορῤῥοίας πάθει κατεσχημένον, παραδόξως ἰάσατο. Καὶ ἄλλον δαιμονιῶντα. Καὶ τὴν μεγαλόπολιν Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν βαρβάρων πολιορκουμένην ἐῤῥύσατο.

Καὶ τὸν Ἐπίσκοπον Ἄφρων, οὓς Ἕλληνες Φοινίκης ἀποίκους ἀναγράφουσιν, αἰχμαλωσίας τῆς ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἐλυτρώσατο, τούτῳ ἐπιφανεὶς καὶ τῶν περικειμένων αὐτῷ δεσμῶν λύσας αὐτὸν καὶ μέχρι Θεσσαλονίκης αὐτὸν ὁδηγήσας. Τοῦ δὲ Ἐπισκόπου εἰς Ἀφρικὴν παραγενομένου καὶ ναὸν τῷ Μεγαλομάρτυρι δειμαμένου Δημητρίῳ καὶ περὶ κιβωτίου καὶ ἄμβωνος διανοουμένου, ὁ Ἅγιος οὐκ ἠμέλησεν, ἀλλά γε τῷ Ἐπισκόπῳ κατ᾽ ὄναρ φανείς, «Τὸ πλοῖον, φησί, τὸ νυνὶ προσχὸν τῷ λιμένι, ὅσα σοι διὰ φροντίδος τῶν μαρμάρων ἐστίν, ἐπιφέρεται· κἀκτούτων βουλομένῳ σοι τὰ τῆς χρείας προσπορισθήσεται». Τῷ δὲ Ἐπισκόπῳ ἐντυχόντι τῷ ναυκλήρῳ καὶ τοῦ σκοποῦ ἀποτυχόντι, πάλιν ὁ Ἅγιος αὐτῷ ἐμφανίζεται καὶ φησί, τοῦ πλοίου τῇ πρώρᾳ ἐναποκεῖσθαι τὰ μάρμαρα, ἕκαστον ἐξονομάσας, ὡς εἶχεν εἴδους καὶ σχήματος. Ἐπ᾽ ὀνόματι δὲ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ συμμάρτυρος Βίκτωρος ὠνηθῆναι· αὐτῷ δ᾽ ἐκεῖνον ταῦτα δωρήσασθαι νῦν, ὡς κατὰ τὴν Βασιλίδα τῆς τούτων χρείας εὑρεθείσης ἐκείνῳ καὶ πληρωθείσης· ἀνειπεῖν τε ταῦτα τῷ τῆς νεὼς ἀφηγουμένῳ σαφῶς, οὕτω τε πεῖσαι καὶ λήψεσθαι, ὃ δὴ καὶ γέγονε.

Τῇ δὲ πόλει Θεσσαλονίκῃ ἔλυσε καὶ λιμὸν καὶ λοιμόν, τοῖς λιμέσιν ἐπιφοιτῶν καὶ τοῖς ναυτικοῖς ἐμφανιζόμενος, καταίρειν ὡς τάχιστα παρὰ ταύτην κατεπισκήπτων· πρὸς τοῦτο καὶ ὀφθαλμοφανῶς δηλαδὴ καθορώμενος καὶ ἐπὶ πολὺ προπορευόμενος τῶν νηῶν καὶ πεζεύων τὸ πέλαγος.

Τοῦ δὲ ἀοιδίμου βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, τοῦ ἐπ᾽ ὀνόματι τῆς ἐνυποστάτου τοῦ Θεοῦ Λόγου Σοφίας οἰκοδομήσαντος τὸ θεουργὸν

www.tezaurliturgic.ro
καὶ ἀμώμητον (ἴσ. ἀμίμητον) ἔργον, καὶ τὰ ἀπ᾽ αἰῶνος ἅπαντα ἐκεῖσε ἀποκρύψαι ζητοῦντος, μέρος τι τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου αὐτῷ μετακομισθῆναι βουληθέντος καὶ τῶν παρ᾽ αὐτοῦ ἀποσταλέντων τεχνιτῶν τοῦ ἔργου ἐχομένων καὶ τῇ μαρτυρικῇ καὶ θεοτιμήτῳ σορῷ τοῦ Μάρτυρος ἐγγισάντων, πῦρ ἀθρόον φωτοβολοῦν παρὰ τὴν τιμίαν καθωράθη σορόν· καὶ φλὸξ ἐκεῖθεν ἐξαλλομένη, κατὰ στόμα τούτοις προσυπαντᾷ, περαιτέρω προβῆναι ἐξείργουσα. Φωνή τε ἐκ τοῦ πυρός, τὸ ἐξαίσιον καὶ τεραστικὸν διηγηθεῖσα τρανῶς, ἔφη· «Παύσασθε περαιτέρω πειράζοντες»· ἀφ᾽ ὧν ἄρδην καταπλαγέντες, τῷ ἐδάφει τὰς ὄψεις κατέμιξαν. Χοῦν δὲ μόνον ἐκεῖθεν λαβόντες, ἀνῆλθον· οὗ τὸ μὲν ἥμισυ τῷ ἱερῷ ἐθησαύρισαν σκευοφυλακίῳ, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ τῷ βασιλεῖ εἰς ἁγιασμὸν ἐξαπέστειλαν, τὰ συμβεβηκότα καὶ εἰρημένα σημάναντες.

Ὁ ἀεὶ δὲ βασκαίνων τοῖς ἀγαθοῖς διάβολος πειρᾶται ποτὲ τῶν καιρῶν τὴν μεγαλόπολιν Θεσσαλονίκην ἐχθροῖς παραδοῦναι τρόπῳ τοιῷδε. Ἐμπρησμὸν κατασκευάζει τοῦ κιβωτίου ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ. Ἐν ὅσῳ δὲ ὁ ἐμπρησμὸς ἐνηργεῖτο, φθάνει καὶ τὸ τῶν Σθλαβίνων ὠμότατον ἔθνος καὶ πρὸ ὀλίγων σταδίων τῆς πόλεως, λάθρα κατεστρατοπέδευσε, τοῦ πονηροῦ Σατὰν τοῦτο προκινήσαντος. Τοῦ δὲ λαοῦ συναθροισθέντος ἐπὶ τῷ ἐμπρησμῷ, δείσας ὁ τὴν φροντίδα τῶν ἱερῶν ποιούμενος τοῦ ναοῦ, μὴ ὁ ἄργυρος τοῦ κιβωτίου, ὃς ἦν διατακεὶς τῷ πυρί, τῷ ἐδάφει ἐπιλιμνάζων, τῷ ὄχλῳ παραπόληται· «Ὦ φίλοι τε καὶ ἀγχιστεῖς, ἐξεβόησεν, ἐπὶ τὸ τεῖχος πολέμιοι καὶ ἤδη τοῦ ἀπορύττειν ἀπάρχονται»· διασκεδάσαι τῷ λόγῳ τὸ πλῆθος ἐκμηχανώμενος, ὥς τε περισῶσαι τὸν ἄργυρον. Τὸ δὲ ἦν ἆρα τοῦ Ἁγίου ἐπίπνοια. Πιστῷ γὰρ ὄντι πιστεύσαντες τῷ ἀνδρὶ καὶ παραυτίκα τοῖς τείχεσι προσφοιτήσαντες ἄ-

www.tezaurliturgic.ro
παντες, εὗρον τοὺς πολεμίους τὰς ἐλεπόλεις ἤδη τοῖς τείχεσι προσερείδοντας. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ἤδη τοῦ πυρὸς οὐχ ἧττον κατὰ τῆς πόλεως τρέχοντας ἀπεσόβησαν, εἰς συμμαχίαν τὸν Ἅγιον προσκαλούμενοι.

Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τοῦ πυρὸς σβεσθέντος, ὁ Ἱεροφύλαξ πᾶσι διεφανέρωσε τὸ θαῦμα τοῦτο, λέγων, ὡς οὐκ εἰδήσει τῆς τῶν πολεμίων ἐφόδου, περιποιήσει δὲ τοῦ Ἁγίου διὰ τὸ τὸν ἄργυρον μὴ διασκεδασθῆναι ὑπὸ τοῦ λαοῦ, σοφιζόμενος τοῦτο ἀνεῖπεν. Ἐξ οὗ δὴ πάρεστι σαφὲς τοῖς ὀρθῶς κρίνειν ἐπισταμένοις καὶ συνιέναι θείας οἰκονομίας, ὡς προμηθείᾳ τοῦ Ἁγίου, τῇ τοῦ ἐχθροῦ κεφαλῇ περιτρέποντος τὰς αὐτοῦ μηχανάς, κακῷ τὸ κακὸν ἐξιάθη καὶ διὰ μὲν τῆς πυρκαϊᾶς τὸν λαὸν διεγείραντος· διὰ δὲ τῆς τοῦ πυρὸς ἀποσβέσεως τοῦτον σθενώσαντος, διὰ δὲ τῆς ἐμπνευσθείσης τῷ Ἱεροφύλακι σωτηριώδους φωνῆς, τῆς τοῦ ἔθνους μηνύσεως, τὸ τεῖχος καὶ τὴν πόλιν σοφῶς ἄγαν καὶ συμπαθῶς διασώσαντος.

Ἰλλούστριος δέ τις (κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν πρωτοσπαθάριος), τῷ τοῦ Ἁγίου προσεδρεύων ναῷ, ἐργάτης τῆς ἀρετῆς ἐγνωρίζετο. Οὗτος ἔφη, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ἐπὶ Μαυρικίου βασιλέως τῶν Ἀβάρων πολέμου, τεθεᾶσθαι δύο ἄνδρας, εἴδει καὶ μεγέθει διαπρεπεῖς καὶ οἵους ἐν προσώπῳ βασιλέως τιμᾶσθαι καὶ παρίστασθαι, ἐπεισιόντας μὲν τοῦ νεὼ ἔξωθεν, πρὸς δὲ τὸ λεγόμενον Τρίβολον διαγενομένους, (ἀρχὴ δὲ τοῦτο τῆς πρὸς τὸν ναὸν εἰσόδου, καὶ μεθόριον τῶν πρὸς ἑσπέραν αὐτοῦ Θετταλῶν μεγάλων δύο κιόνων)· εἰπεῖν τῷ ὑπηρέτῃ ἀναγαγεῖν αὐτοὺς τῷ κυρίῳ τοῦ οἴκου. Τούτου δὲ τῇ εἰσόδῳ τοῦ ἱεροῦ κιβωτίου προσπελάσαντος, θᾶττον αὐτοῖς διᾶραι τὰς θύρας τὸν Ἅγιον, προσυπαντῆσαί τε καὶ προσερεῖν, ὥς τινας συνήθεις καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως ἥκοντας διατίθεσθαί τι τοῦ βασιλέως τὸ βούλημα. Τοὺς δ᾽ ἀντειπεῖν,

www.tezaurliturgic.ro
κελεῦσαι τὸν βασιλέα τῇ σῇ ἁγιωσύνῃ, προλιπεῖν τὴν πόλιν καὶ πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι, ὡς τοῖς ἐχθροῖς ἤδη διαφειμένην· καὶ ὡς ταῦτα ἀκηκοότα, ἐπιδακρύσαι τῷ λόγῳ, τὴν κεφαλὴν ἐπικλίναντα καὶ ἀφωνίᾳ συσχεθέντα πολλῇ καὶ μακρᾷ, τὸ βάρος τῆς λύπης τῶν ἠκουσμένων τῷ τοιῷδε σχήματι ἐνδεικνύμενον· οἷς δὴ καὶ τὸν ὑπηρέτην ἀναθέντα εἰπεῖν· Εἰ ᾔδειν, ἀδελφοί, τοσοῦτον ὂν τῆς ὑμῶν παρουσίας τὸ ἀηδές, οὐκ ἂν ὑμᾶς τῷ κυρίῳ μου κατεμήνυσα· καὶ πρὸς τούτοις ὀψὲ καὶ μόνον ἐρέσθαι τὸν Ἅγιον· Ὄντως οὕτως ἤρεσεν; οὕτως ἔδοξε τῷ Κυρίῳ καὶ Δεσπότῃ πάντων τηλικαύτην πόλιν, ἣν τῷ ἰδίῳ ἐξηγοράσατο αἵματι, διαφεῖναι τοῖς αὐτὸν μὴ ἐπιγινώσκουσιν;

Οὕτω δὲ τούτων καταφησάντων, τὸν συμπαθέστατον ἀνθυπενεγκεῖν Μάρτυρα καὶ τὴν ἀπόκρισιν τῷ Δεσπότῃ πάντων κατεπισκῆψαι προσενεγκεῖν, ἔχουσαν οὕτως· «Οἶδα τοὺς οἰκτιρμούς σου, φιλάνθρωπε Κύριε, νικῶντας ἀεὶ τὴν σὴν ἀγανάκτησιν, ἣν αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ὑπανάπτουσιν. Οἶδά σε τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτωλῶν τεθεικότα καὶ τὸ ἴδιον αἷμα ὑπὲρ τοῦτον ἐκχέαντα καὶ μηδαμοῦ τὴν εὐδοκίαν σου ταύτην παρεμποδισθῆναι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. Καὶ ἐπεὶ κἀμὲ τῆσδε τῆς πόλεως κατέστησας φύλακα, σὲ τὸν Δεσπότην μιμήσομαι· τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ τούτων θήσομαι καὶ ἀπολλυμένοις ἀπολεσθήσομαι· τὸ ὄνομά σου γὰρ ἐπικέκληνται καὶ σοῦ οὐκ ἀπέστησαν, κἂν ἥμαρτον καὶ αὐτὸς Θεὸς εἶ τῶν μετανοούντων». Πρὸς ταῦτα τοὺς ἄνδρας εἰπεῖν· Ταῦτα ἐροῦμεν τῷ πέμψαντι, ταῦτα ἀπαγγελοῦμεν τῷ βασιλεῖ, δέος μὴ λυπηθῇ ἐπὶ σέ. Τὸν δὲ «Ταῦτα ἐρεῖτε» καὶ αὖθις εἰπεῖν, καὶ τῷ κοιμητηρίῳ παλιννοστῆσαι, τόθ᾽ ἱερὸν ἀποκλεῖσαι κιβώτιον ἔμπροσθεν τῶν ἀγγελιαφόρων, ἤδη ἐπαπιόντων τοῖς λόγοις.

Ταῦτα ὁ ἱερὸς Ἰλλούστριος ἐν ἐκστάσει ὁρᾶν τρανῶς καὶ ἀκούειν,

www.tezaurliturgic.ro
ἢ δι᾽ ὁράματος ἀναφανδὸν διετείνετο. Καὶ ἅμα λέγων, ἀπῄει παραθαῤῥύνων τὸ ἐγκατάλειμμα τῆς πόλεως, κατεπτηχὸς ἤδη καὶ ἀδρανὲς ὂν καὶ προγησαμένῳ λοιμώδει νοσήματι, τῇ ἔθνους ἐφόδῳ, ἄτονον πάντῃ καὶ ἐν ἀμηχάνῳ καθήμενον, ἔπειθέ τε λέγων μετ᾽ αὐτῶν εἶναι τὸν Ἅγιον καὶ τῇ αὐτοῦ πρεσβείᾳ διασωθῆναι ἐπληροφόρει· καθὰ δὴ καὶ ἡ τῶν πραγμάτων ἔκβασις πεποίηκεν ὕστερον.

Τοῦ δὲ νεωκόρου Ὀνησιφόρου, τοῦ ἐν τῇ ἁγίᾳ σορῷ προσεδρεύοντος καὶ περὶ τὰς τῶν λύχνων καὶ λαμπάδων ἁφὰς προνοουμένου καὶ κακουργοῦντος περὶ ταῦτα, τοὺς κηροὺς καὶ τὰς λαμπάδας ἀποκλέπτοντος καὶ τοῦτο ἐπὶ πλεῖστον ποιοῦντος, οὐκ εἴασε τὴν φρενοβλαβῆ καὶ ἐπώλεθρον προαίρεσιν ἀνιάτρευτον· ἀλλ᾽ ὅναρ αὐτῷ ἐπιστάς, διελέγχει καὶ ὑφηγεῖται τὸ πρακτέον φιλανθρωπότερον. Ἔφη γάρ· «Ἀδελφὲ Ὀνησιφόρε, οὐκ ἀρέσκει μοι τὸ δρώμενον ὑπὸ σοῦ ἐπὶ ταῖς λαμπάσιν. Ἴσθι γάρ, τοῦτο ποιῶν, ὡς καὶ τοὺς προσφέροντας τὰ μέγιστα ζημιοῖς καὶ σεαυτὸν εἰς τὸ τῆς ἀπωλείας βάραθρον ἐξωθεῖς· ἐπὶ πολὺ γὰρ τῶν λαμπάδων ἠμμένων, ἐπὶ πλέον ἱλεοῦται καὶ τὸ Θεῖον τῷ προσάγοντι. Θᾶττον δὲ ἀφαιρουμένων, ὑποτέμνεται μὲν ἐκείνου τὸν ἔλαιον τὸ πρᾶγμα, ὑπαυξάνει δὲ τὸ κατάκριμα τοῦ ὑφελομένου».

Τούτοις ὁ Ὀνησιφόρος μικρὸν ἐπισχών, αὖθις τῷ ἡμέρᾳ τοῦ ὁράματος χαυνωθείς, εἰς ἦθη ἐπάνεισι τὰ αὐτοῦ, ἀδεῶς τολμῶν τὰ συνήθη. Καὶ ποτέ τις τῶν εὐσεβῶν, βαθείας νυκτὸς ἐπιστάς, κηροὺς προσήγαγεν εὐμεγέθεις καὶ διαφανεῖς. Τούτοις ἁλοὺς ὁ Ὀνησιφόρος, προσῆλθεν ἅμα τῷ ἀφθῆναι προσαφελέσθαι, μεταβάντος ἤδη τοῦ εὐξαμένου. Ἀλλ᾽ ὅρα μοι τὸ τοῦ Ἁγίου προμηθές. Ἅμα τῷ τὴν χεῖρα ἁπλῶσαι πρὸς τοὺς κηρούς, φωνὴν ἐμβριθῆ ὁ Ἅγιος ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης ἀναπέμψας σοροῦ, ἔφη· «Πάλιν τὰ

www.tezaurliturgic.ro
αὐτά;» Ταύτῃ βληθεὶς ὁ Ὀνησιφόρος, ἐπὶ τὸ ἔδαφος κατηνέχθη πτῶμα δεινόν, ἐμβροντηθεὶς τῷ δέει καὶ τῇ βολῇ τῆς φωνῆς. Ἕως τις τῶν τοῦ Κλήρου καὶ συνήθων παρελθών, ἀνέστησε τοῦ πτώματος καὶ τῆς ἐκστάσεως ἐπανήγαγεν. Αὐτὸς δὲ εἰς ἑαυτὸν ἐλθών, ἐξωμολογεῖτο ἐπὶ πάντων τῆς τε ἰδίας ἀφροσύνης τὸ τόλμημα, καὶ τὴν τοῦ Ἁγίου περὶ αὐτὸν κηδεμονίαν τὸ πρότερον καὶ παιδείαν μετὰ φιλανθρωπίας τὸ δεύτερον, ὡς μὴ μόνον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἑτέρους ὠφεληθῆναι τῷ θαύματι.

* * * * *

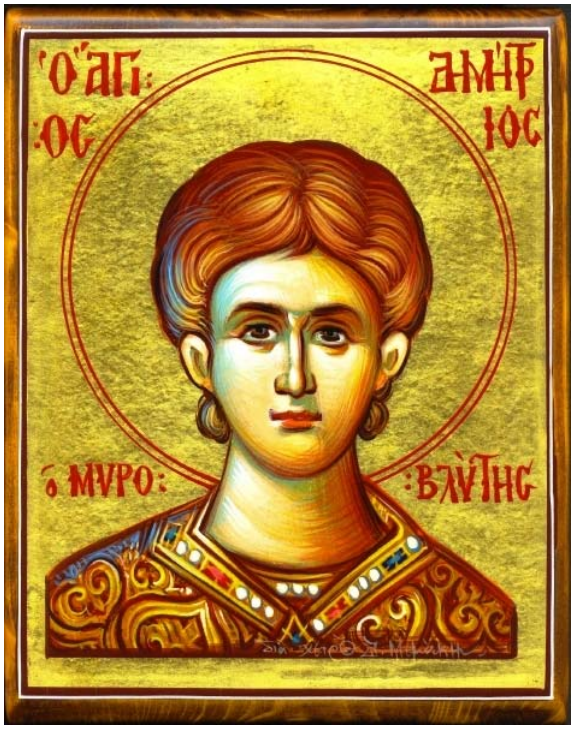
Συναξάριον ὑπὸ Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου

Οὗτος ἦτον κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, ἐν ἔτει σϞϚ΄ [296], ἐκατάγετο δὲ ἀπὸ τὴν πόλιν Θεσσαλονίκην, εὐσεβὴς ὢν ἄνωθεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, καὶ διδάσκαλος τῆς εἰς τὸν Χριστὸν πίστεως. Ὅταν δὲ ἐπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὁ Μαξιμιανός, τότε ἐπιάσθη ὁ μέγας οὗτος Δημήτριος καὶ ἐβάλθη εἰς τὴν φυλακήν. Διατὶ ἦτον κατὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν περιβόητος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκαυχᾶτο διὰ ἕνα ἄνθρωπον, Λυαῖον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος ὑπερέβαλε τοὺς ἄλλους κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ κατὰ τὴν ἀνδρίαν· καὶ ἐπειδὴ ἐπαρακίνει τοὺς Θεσσαλονικεῖς νὰ ἔμβουν εἰς τὸ στάδιον, καὶ νὰ πολεμήσουν μὲ αὐτόν· διὰ τοῦτο ἕνας νέος Χριστιανὸς κατὰ τὴν πίστιν, ὀνομαζόμενος Νέστωρ, ἐπῆγεν εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον εὑρισκόμενον εἰς τὴν φυλακὴν καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν. Δοῦλε τοῦ Θεοῦ, θέλω νὰ πολεμήσω μὲ τὸν Λυαῖον. Ὅθεν παρακάλεσαι τὸν Κύριον διὰ λόγου μου. Ὁ δὲ Ἅγιος ἐσφράγισε τὸ μέτωπον αὐτοῦ καὶ εἶπε. Καὶ τὸν Λυαῖον θέλεις νικήσεις, καὶ διὰ τὸν Χριστὸν θέλεις μαρτυρήσεις. Ὅθεν ἀπὸ τὸν λόγον τοῦτον τοῦ Ἁγίου, λαβὼν θάρρος ὁ Νέστωρ καὶ δύναμιν εἰς τὴν ψυχήν του, εὐθὺς ἐπήδησεν εἰς τὸ στάδιον. Καὶ πολεμήσας μὲ τὸν Λυαῖον, ἐθανάτωσεν αὐτόν. Καὶ οὕτω κατέβαλε καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ἐκείνου, καὶ τὸ καύχημα τοῦ βασιλέως.

Ὁ βασιλεὺς λοιπὸν ἐντροπιασθείς, ἐλυπήθη ὁμοῦ καὶ ἐθυμώθη. Καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν, ὅτι ὁ Ἅγιος Δημήτριος ἐπαρακίνησεν εἰς τοῦτο τὸν Νέστορα, ἔστειλε στρατιώτας, καὶ ἐπρόσταξεν αὐτοὺς νὰ κατατρυπήσουν μὲ λόγχας τὸν Ἅγιον μέσα εἰς τὴν φυλακήν. Διατὶ ἔγινεν αἴτιος τῆς σφαγῆς τοῦ Λυαίου. Γενομένου δὲ τούτου, εὐθὺς ὁ μέγας Δημήτριος παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖ-

www.tezaurliturgic.ro
ρας Θεοῦ. Πολλὰ δὲ θαύματα καὶ ἰατρείας παραδόξους ἐποίει μετὰ θάνατον. Ἔπειτα μὲ προσταγὴν τοῦ βασιλέως ἀπεκεφαλίσθη καὶ ὁ Ἅγιος Νέστωρ. Μὲ τοιοῦτον μὲν τρόπον ἠκολούθησεν ὁ θάνατος τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, καὶ τὸ νεκρὸν αὐτοῦ λείψανον εὑρίσκετο κατὰ γῆς ἐρριμμένον. Μερικοὶ δὲ Χριστιανοὶ πέρνοντες αὐτό, τὸ ἐκήδευσαν καὶ ἐνταφίασαν εἰς τὴν γῆν. Ἕνας δὲ δοῦλος τοῦ Ἁγίου ὀνόματι Λοῦπος, ὁ ὁποῖος ἐπαραστέκετο εἰς αὐτόν, ὅταν ἐλάμβανε τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ μακάριον θάνατον, οὗτος λέγω, πέρνωντας τὸ αἷμα τοῦ Μάρτυρος ἐπάνω εἰς τὸ τοῦ Ἁγίου ἐπανωφόρι, ὁμοίως πέρνωντας καὶ τὸ δακτυλίδι τοῦ Ἁγίου, καὶ χρίσας αὐτὸ μὲ τὸ αἷμά του, ἔκαμνε διὰ μέσου αὐτῶν πολλὰ θαύματα καὶ τεράστια, ὥστε ὁποῦ ἐγέμωσεν ὅλη ἡ πόλις τῆς Θεσσαλονίκης ἀπὸ τὴν φήμην τῶν τοιούτων θαυμάτων. Ὅθεν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ὑπομένῃ ταῦτα ὁ φθόνος τοῦ Διαβόλου, οὐδὲ νὰ μὴ τὰ μάθῃ ὁ βασιλεύς. Διὰ τοῦτο ἐπιάσθη ὁ καλὸς οὗτος ὑπηρέτης Λοῦπος καὶ ἐφονεύθη παρευθύς, γενόμενος καὶ αὐτὸς Μάρτυς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* * * * *

Ἐγκωμιαστικὸς λόγος Νεοφύτου τοῦ ἐγκλείστου

Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου ἐγκωμιαστικὸς λόγος στὸν ἅγιο καὶ ἔνδοξο μεγαλομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Δημήτριο, καθὼς καὶ σχετικὰ μὲ τὸ μαρτύριο, τὰ θαύματα καὶ τὸν σεβάσμιο ναό του.

1. Ὁ ἔνδοξος Δημήτριος καὶ συμμέτοχος στὴν οὐράνια δόξα, μᾶς χάρισε σήμερα τὴν πανήγυρή του ὡς ὑπέρτατο δῶρο. Ἐμπρὸς λοιπὸν καὶ ἐμεῖς, ποὺ ἀποτελοῦμε τὸν θίασο ἐκείνων ποὺ ἀγαποῦν τὸν μάρτυρα, ἂς τὸν τιμήσουμε μὲ θεόπνευστους ὕμνους καὶ ἐγκώμια, γιὰ νὰ μᾶς ὠφελήσει ὁ φίλος καὶ μάρτυρας ὡς μεσολαβητὴς στὸν βασιλέα Χριστό. Ἂς τονίσουμε λοιπὸν καὶ τὸν θεϊκό του ζῆλο καὶ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὸν Χριστὸ καὶ τὰ ἐνάρετα προτερήματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἂς γεμίσουμε μὲ θεϊκὴ χαρὰ ὅπως ἔχει γραφεῖ, ἐπειδὴ ἀναφέρεται ὅτι, ὅταν ἐγκωμιάζεται ὁ δίκαιος, γεμίζουν μὲ εὐφροσύνη οἱ λαοί. Μακάρι ὅμως νὰ μὴν γεμίσουμε μόνο μὲ ἀγαλλίαση, ἀλλὰ νὰ ὠφεληθοῦμε ἀπὸ τὶς ὁμιλίες καὶ τὶς τιμητικὲς ἐκδηλώσεις στὴν μνήμη του, σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

2. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ μακάριος Δημήτριος, ποὺ εἶναι πράγματι πολίτης στὴν οὐράνια πόλη καὶ βασιλεία τιμήθηκε καὶ ἀπὸ τὴν ἐπίγεια θνητὴ βασιλεία. Διότι μιὰ καὶ εἶχε εὐγενικὴ καταγωγὴ καὶ μεγάλη φήμη καὶ φρόντιζε ἀπὸ μικρὴ ἡλικία γιὰ τὸν ἄψογο καὶ ἔντιμο βίο, τὸν ἀγάπησαν καὶ τὸν τίμησαν πολύ, συνάμα καὶ ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι. Γι᾽ αὐτὸ λοιπὸν ἀρχικὰ ἔλαβε τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐκσκέπτορος καὶ ἦταν συνεργὸς καὶ συμμέτοχος στὴν σύγκλητο. Στὴν συνέχεια ἀναγορεύθηκε ἀνθύπατος τῆς Ἑλλάδος. Γιὰ τὸν ἴδιο ὅμως ὁ ἀληθινὸς πλοῦτος καὶ ἡ δόξα ἦταν αὐτή, νὰ

www.tezaurliturgic.ro
εἶναι δηλαδὴ καὶ νὰ τὸν ἀποκαλοῦν χριστιανό, καὶ δὲν ὑπολόγιζε καθόλου τὶς τιμὲς τῶν βασιλιάδων. Γι᾽ αὐτὸ ἐπειδὴ ξεχείλιζε ἀπὸ διδασκαλία γεμάτη μὲ θεϊκὴ σοφία καὶ πνευματικὸ λόγο, ἄλλαζε τὴν πίστη πολλῶν καὶ ἀπὸ τὴν πλάνη τῶν εἰδώλων τοὺς ὁδηγοῦσε στὴν ἀληθινὴ πίστη.

3. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ ἅγιος τέτοια κήρυττε στὸν λαὸ στὴν πόλη τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἐξαπλωνόταν ἡ φήμη του σ᾽ ὁλόκληρη τὴν περιοχὴ γύρω ἀπὸ αὐτήν, τὸν συνέλαβαν οἱ διῶκτες τῆς ἀλήθειας καὶ τὸν ὁδήγησαν στὸν τύραννο Μαξιμιανό. Ὁ ἅγιος ὅμως εἶχε λαμπερὸ τὸ πρόσωπό του μὲ τὴν παρέμβαση τῆς θείας χάριτος καὶ προκάλεσε ἔκπληξη στὸν τύραννο, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ ντράπηκε τελικὰ δὲν τὸν τιμώρησε, ἀλλὰ τὸν κατηγόρησε ὡς ἀχάριστο, διότι λησμόνησε βαθιὰ τὶς βασιλικὲς τιμὲς καὶ πίστεψε στὸν σταυρωμένο Χριστό. Ἐκφράζοντας λοιπὸν αὐτὰ τὰ λόγια καὶ κάποιες ἄλλες κολακευτικὲς μωρολογίες, προσπαθοῦσε νὰ παρασύρει τὸν ἅγιο ἀπὸ τὴν πίστη του. Αὐτὸς ὅμως ἀντιστεκόταν σὰν ἀκλόνητος στύλος καὶ σὰν βράχος στὴν ἀκτὴ ἀπέναντι στὰ χτυπήματα τῶν κυμάτων. Ὅταν τὸν ρώτησε καὶ πάλι ὁ βασιλιὰς ἂν ἐπιμένει νὰ πιστεύει στὸν σταυρωμένο Χριστό, ὁ ἅγιος τοῦ ἀπάντησε: «Μακάρι νὰ μποροῦσα, βασιλιά, ὄχι μόνο τὸν ἑαυτό μου, ἀλλὰ καὶ ὅλο τὸν κόσμο νὰ τὸν πείσω νὰ πιστεύει στὸν Ἐσταυρωμένο καὶ νὰ τοὺς ἀπαλλάξω ἀπὸ αὐτὴ τὴν μεγαλομανία καὶ τὴν πλάνη τῶν εἰδώλων. Καὶ ἐγὼ βέβαια εἶμαι ἕτοιμος στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ μου νὰ ὑποστῶ ὄχι μόνον ἕναν θάνατο, ἀλλὰ πολλούς, ἂν βέβαια αὐτὸ τὸ ἐπιτρέπει ἡ φύση μου».

4. Ὁ βασιλιὰς λοιπόν, ὅταν εἶδε τὴν μεγάλη τόλμη τοῦ ἄνδρα καὶ κατάλαβε τὴν ἀκλόνητη ἀπόφασή του, ἔγινε θηρίο ἀπὸ θυμὸ γιὰ νὰ βασανίσει τὸν ἅγιο. Συγκράτησε ὡστόσο τὸν θυμό του γιὰ τὸ

www.tezaurliturgic.ro
τέλος, διότι ἤθελε νὰ ἀσχοληθεῖ μὲ τὸ θέατρο καὶ τὸ στάδιο. Γι᾽ αὐτὸ λοιπὸν ἔφτασε σ᾽ αὐτὸ τὸ μέρος μὲ ἅμαξα. Διέταξε νὰ φρουρήσουν τὸν μάρτυρα σὲ μιὰ κάμαρα λουτροκαμίνου, ποὺ δὲν τὴν εἶχαν ἀκόμη ἀνάψει, ὥσπου νὰ βρεῖ εὐκαιρία ἀπὸ τὰ μάταια θεάματα καὶ στὴν συνέχεια νὰ ὁδηγήσει τὸν ἅγιο σὲ ἐξέταση.

5. Τὸ θέατρο τῆς πόλεως, ποὺ τὸ ἔλεγαν καὶ στάδιο, ἦταν κλεισμένο γύρω - γύρω μὲ σανίδες καὶ ὁρισμένα μάγγανα, ὅπου ὅσοι ἔμπαιναν, παρακολουθοῦσαν σὰν σὲ θέατρο, καὶ σκότωναν σὲ μονομαχία γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν αἱμοχαρῆ βασιλιά, μὲ τὸ νὰ χύνουν συχνὰ ἀνθρώπινο αἷμα.

6. Ὁ βασιλιὰς εἶχε ἀποκτήσει κάποιον μονομάχο, ποὺ τὸν ἔλεγαν Λυαῖο, πολὺ δυνατὸ καὶ μεγαλόσωμο, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὸ ἔθνος τῶν Βανδάλων καὶ ὁ ὁποῖος στὴν Ρώμη, στὸ Σίρμιο καὶ στὴν Θεσσαλονίκη, ἀλλὰ καὶ σὲ πολλοὺς ἄλλους τόπους, σκότωσε πολλοὺς ἀνθρώπους σὲ μονομαχία, καὶ ὁ βασιλιὰς θεωροῦσε θαυματουργὴ τὴν πολὺ μεγάλη του δύναμη καὶ τὴν ἱκανότητά του στὸν φόνο καὶ κόμπαζε.

7. Ὅταν αὐτὸς στάθηκε στὸ στάδιο, ποὺ ἀναφέραμε, καὶ ὁ βασιλιὰς καλοῦσε τὸν κόσμο μὲ τοὺς κήρυκες ὑποσχόμενος χρήματα σ᾽ ὅποιον ἐπιθυμοῦσε ἀπὸ τοὺς πολίτες νὰ μονομαχήσει μὲ τὸν Λυαῖο, κανεὶς δὲν εἶχε τὴν τόλμη νὰ μονομαχήσει μὲ αὐτόν, διότι ὅλοι ἔτρεμαν ἀπὸ φόβο καὶ μόνο ἀπὸ τὴν ὄψη καὶ τὸ θράσος τοῦ Λυαίου.

8. Τότε λοιπὸν ἕνας νεαρὸς παρακινήθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ ἐναντίον αὐτοῦ του κακοποιοῦ, ποὺ τὸν ἔλεγαν Νέστορα, ποὺ ἦταν ὡραῖος στὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχή, καὶ γνωστὸς τοῦ ἁγίου Δημητρίου, τρέχει σ᾽ αὐτόν, στὸν τόπο ποὺ τὸν φρουροῦσαν, ἔπεσε στὰ πόδια του καὶ τὸν παρακαλοῦσε λέγοντας· «Νὰ προσευχηθεῖς γιὰ μένα,

www.tezaurliturgic.ro
δοῦλε τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἐπικαλεστεῖς τὸν Χριστό, διότι θέλω νὰ μονομαχήσω πρόθυμα μὲ αὐτόν». Τότε ὁ ἅγιος σταύρωσε τὸ μέτωπο καὶ τὴν καρδιὰ τοῦ Νέστορος καὶ λέγει στὸν ἴδιο. «Πήγαινε, παιδί μου, καὶ τὸν Λυαῖο θὰ νικήσεις καὶ θὰ μαρτυρήσεις γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ».

9. Καὶ αὐτὸς ἐξοπλίστηκε μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ ἁγίου Δημητρίου σὰν νὰ φόρεσε θεῖο θώρακα, ἔρχεται τρεχάτος στὸ στάδιο, ἔβγαλε καὶ πέταξε κάτω τὸν χιτώνα του καὶ πηδώντας ἀπὸ τὶς βαθμίδες στάθηκε μπροστὰ στὸν βασιλιά. Αὐτὸς ἔμεινε ἔκπληκτος ἀπὸ τὴν τόλμη τοῦ νεαροῦ καὶ τοῦ λέγει: «Νεαρέ μου, ἀπ᾽ ὅ,τι φαίνεται ἡ ἐπιθυμία τῶν χρημάτων σὲ ὁδήγησε σ᾽ αὐτὸ τὸ τόλμημα. Ἐγὼ βέβαια, ἐπειδὴ λυπᾶμαι καὶ τὴν ὀμορφιά σου καὶ τὸν ἀνθὸ τῆς νιότης σου, σοῦ δίνω τὰ χρήματα καὶ παραδέχομαι τὴν γενναιότητά σου· φύγε κερδίζοντας καὶ τὴν ζωή σου καὶ τὰ χρήματα. Μὴν ἀντισταθεῖς ὅμως στὸν Λυαῖο, διότι πολλοὺς ἔστειλε στὸν θάνατο, πιὸ δυνατοὺς ἀπὸ σένα».

10. Ὅταν λοιπὸν τὰ ἄκουσε αὐτὰ ὁ Νέστωρ, οὔτε τὸν Λυαῖο φοβήθηκε γιὰ τοὺς ἐπαίνους, οὔτε ὑποχώρησε στὴν γενναιοδωρία τοῦ βασιλιᾶ, ἀλλὰ τοῦ εἶπε: «βασιλιά μου, δὲν ἔχω ἔρθει σ᾽ αὐτὴ τὴν μονομαχία διότι ἐπιθυμῶ χρήματα, ἀλλὰ γιὰ ν᾽ ἀποδείξω σήμερα μπροστά σου πιὸ ἰσχυρὸ τὸν ἑαυτό μου ἀπὸ τὸν Λυαῖο». Τότε λοιπὸν ὁ βασιλιὰς καὶ οἱ σύνεδροί του γεμάτοι θυμὸ κατάλαβαν τὴν ἀλαζονεία τοῦ Νέστορος καὶ ἐνθάρρυναν ὑπερβολικὰ τὸν Λυαῖο γιὰ τὴν ἐξόντωσή του.

11. Καὶ ὁ νεανίας τοῦ Θεοῦ ἐνισχύθηκε μὲ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, πῆρε στὰ χέρια του τὸν ἀκινάκη, σήκωσε τὰ μάτια στὸν οὐρανό, προσευχήθηκε καὶ εἶπε «ὁ Θεὸς τοῦ δούλου σου Δημητρίου καὶ ὁ ἀγαπημένος γιὸς σου Ἰησοῦς Χριστός, ποὺ νίκησες τὸν ἐ-

www.tezaurliturgic.ro
χθρὸ Γολιὰθ μὲ τὸν ἐκλεκτό σου Δαβίδ, ἐσὺ Κύριε νίκησε καὶ τούτη τὴν στιγμὴ τὴν δύναμη τοῦ Λυαίου». Ἔτσι λοιπὸν προσευχήθηκε καὶ πήδησε μέσα ἀπὸ τὰ μάγγανα καί, ὅταν ἔγινε ἡ συμπλοκή, ὁ Λυαῖος δέχτηκε καίριο χτύπημα στὴν καρδιὰ ἀπὸ τὸν Νέστορα καὶ πέθανε ἀμέσως καὶ ἔφερε τὴν πιὸ μεγάλη στενοχώρια στὸν βασιλιά. Καὶ ὁ Νέστωρ δόξαζε τὸν Θεό, διότι ὁ βάρβαρος σκοτώθηκε μὲ τὶς προσευχὲς τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

12. Ὁ Μαξιμιανὸς ὅμως τινάχτηκε μὲ θυμὸ ἀπὸ τὴν καθέδρα, καὶ συμπεριφερόταν στυγνὰ στοὺς αὐλικούς του, λέγοντας· «μὰ τοὺς θεούς, ἂν δὲν ἔγινε κάποια μαγεία, ἕνας μικρόσωμος νεαρὸς δὲν θὰ σκότωνε τὸν Λυαῖο, ποὺ ἔχει κάνει τόσα καὶ τέτοια κατορθώματα».

13. Τότε ὁ τύραννος κάλεσε τὸν Νέστορα καὶ τὸν ρώτησε λέγοντάς του «ἀπάντησέ μας, νεαρέ μου, μὲ ποιὰ μαγικὰ τεχνάσματα καὶ ποιοὺς συνεργάτες εἶχες καὶ σκότωσες τὸν Λυαῖο;». Ὁ Νέστωρ λοιπὸν πῆρε τὸν λόγο καὶ εἶπε· «οὔτε μὲ μαγεία, οὔτε μὲ μαγγανεία, ὅπως εἶπες, βασιλιά, σκοτώθηκε ὁ Λυαῖος, ἀλλὰ ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς τοῦ Δημητρίου, ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν, ἔστειλε τὸν ἄγγελό του καὶ σκότωσε τὸν Λυαῖο μὲ τὸ χέρι μου, διότι ἦταν μιαρὸς καὶ ἐγωιστής». Τότε λοιπὸν ὁ θεομάχος γέμισε μὲ θυμὸ καὶ ὀργὴ καὶ διέταξε νὰ ὁδηγήσουν τὸν Νέστορα στὸ δυτικὸ μέρος τῆς Θεσσαλονίκης, στὴν λεγάμενη χρυσὴ πύλη, καὶ νὰ τὸν σκοτώσουν, διότι ἦταν χριστιανός, καὶ ἔτσι λοιπὸν ὁ ἅγιος αὐτὸς νεανίας στεφανώθηκε μὲ τὸ στεφάνι τοῦ μαρτυρίου, στὶς εἰκοσιπέντε τοῦ Ὀκτωβρίου.

14. Αὐτὸς ὁ ἱερὸς μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Δημήτριος βλέπει στὴν καμάρα ποὺ τὸν φρουροῦσαν νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴν γῆ ἕνας πελώριος σκορπιὸς ἕτοιμος νὰ τὸν πλήξει μὲ τὸ κεντρί του, μνη-

www.tezaurliturgic.ro
μονεύει ἐκεῖνον ποὺ ἔδωσε ἐξουσία νὰ πατοῦμε πάνω σε φίδια καὶ σκορπιούς, ἔφτυσε τὸ σκορπιό, τὸν σφράγισε μὲ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ τὸν ἐπέδειξε ἀμέσως νεκρό. Ἀμέσως τότε ἄγγελος Κυρίου πῆρε ἕνα θεϊκὸ στεφάνι καὶ στεφάνωσε τὴν κάρα τοῦ μάρτυρα, ἡ στέψη δὲν ἔγινε ἴσως γιὰ τὴν νέκρωση τοῦ σκορπιοῦ, ἀλλὰ γιὰ τὴν σφαγὴ τοῦ ἁγίου στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ θὰ γινόταν μετὰ ἀπὸ λίγο. Γι΄ αὐτὸ καὶ τοῦ ἔλεγε ὁ ἄγγελος· «Εἰρήνη σὲ σένα, ἀθλητὴ τοῦ Χριστοῦ, νὰ ἔχεις θάρρος καὶ νὰ φανεῖς γενναῖος ἄνδρας».

15. Τότε λοιπὸν ὁρισμένοι ἄρχοντες συκοφάντες κατηγοροῦν τὸν Δημήτριο στὸν βασιλιὰ ὡς αἴτιο τῆς σφαγῆς τοῦ Λυαίου. Ὅταν τὸ ἄκουσε ὁ ἴδιος, ἔλεγε πὼς δὲν ἦταν καλὸς οἰωνὸς ἡ συνάντησή του μὲ τὸν ἅγιο στὰ στάδιο. Γι᾽ αὐτὸ βράζοντας ἀπὸ τὸν θυμό του ἐναντίον τοῦ μάρτυρα, διατάζει νὰ τὸν σκοτώσουν μὲ λόγχη, ἐκεῖ μέσα στὶς καμάρες, ὅπου τὸν φρουροῦσαν, πράγμα ποὺ ἔκαναν ἀμέσως μὲ πολλὴ γρηγοράδα οἱ δήμιοι χωρὶς λύπηση στὶς εἰκοσιέξι Ὀκτωβρίου.

16. Καὶ τὸ μαρτύριο τοῦ ἀθλητῆ ἦταν σύντομο καὶ χαλαρό, ὁ ἴδιος ὅμως ἐπιθυμοῦσε νὰ ὑποστεῖ τὸ μαρτύριο ὄχι μόνο σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα, ἀλλὰ γιὰ πολλὲς ἡμέρες καὶ μὲ περίπλοκα βάσανα γιὰ τὴν ἀγάπη του στὸν Χριστό. Γι᾽ αὐτὸ καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεός, ἐπειδὴ δέχτηκε τὴν στιγμιαία σφαγὴ ὡς πολύχρονο μαρτύριο καὶ τὴν συντομία της ὡς διαρκέστερο μαρτύριο, τὸν στεφάνωσε γιὰ τὴν πρόθεσή του καὶ τὸν ἐφοδίασε μὲ πολλὲς θαυματουργικὲς ἱκανότητες καὶ ἰαματικὰ χαρίσματα, μὲ ἀποτέλεσμα ἡ ἴδια ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγίου λειψάνου νὰ ἀναδίδει συνέχεια τὸ μύρο, σὰν πηγὴ τοῦ ζῶντος ὕδατος, ὥστε πιὸ εὔκολα νὰ λιγοστεύει τὸ νερὸ τῆς πηγῆς, παρὰ νὰ λιγοστέψει ποτὲ ἐκείνη ἡ πη-

www.tezaurliturgic.ro
γὴ τοῦ μύρου. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο λοιπὸν ὁ γενναιόδωρος Θεὸς γνωρίζει νὰ ἀνταποδίδει τὴν δόξα σ᾽ ὅσους τὸν δοξάζουν.

17. Καὶ ὁ Λοῦπος, ὁ ὑπηρέτης τοῦ μάρτυρα βλέποντας τὴν σφαγὴ τοῦ ἀφέντη του ἀποκομίζει σημαντικὸ κέρδος. Ἀφοῦ πῆρε λοιπὸν τὸ ὀράριο τοῦ ἁγίου καὶ τὸ βασιλικὸ δαχτυλίδι ἀπὸ τὸ χέρι του καὶ τὰ ἔβαψε μέσα στὸ αἷμα τοῦ ἁγίου, ἐπιτελοῦσε μὲ αὐτὰ θεραπεῖες κάθε νοσήματος καὶ ἀπομάκρυνε τὰ πονηρὰ πνεύματα. Ἐπειδὴ ἡ φήμη τῶν θαυμάτων ἐξαπλώθηκε σ᾽ ὁλόκληρη τὴν περιοχὴ γύρω ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη, ἔφτασε μέχρι καὶ στὸν βασιλιά, ὁ ὁποῖος παθιασμένος ἀπὸ τὸν θυμὸ διέταξε νὰ σκοτώσουν καὶ τὸν Λοῦπο, τὸν ὁποῖο σκότωσαν στὸ λεγόμενο δημαρχεῖον τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

18. Τὸ καλλίνικο καὶ πανάγιο λείψανο τοῦ ἁγίου Δημητρίου βρισκόταν περιφρονημένο ἀπὸ φόβο στὸν βασιλιὰ καὶ τοὺς διῶκτες. Τὴ νύχτα ὅμως, τὸ ἔκλεψαν ὁρισμένοι πιστοὶ ἄνθρωποι καὶ τὸ ἔκρυψαν στὸ χῶμα, ὅσο μποροῦσαν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ κρυφτεῖ μιὰ πόλη, ποὺ βρίσκεται στὴν κορυφὴ βουνοῦ, οὔτε αὐτὸ τὸ ἄφησε νὰ κρυφτεῖ ἡ πηγὴ τῶν θαυμάτων, ἀλλὰ ἔγινε ξακουστὸς σ᾽ ὁλόκληρη τὴν Μακεδονία καὶ τὴν Θεσσαλία ὁ ἅγιος, μὲ τὰ θαύματά του δηλαδή, μὲ τὰ ὁποῖα νικήθηκαν οἱ αὐθάδειες τῆς μανίας τῶν εἰδώλων καὶ λαμπρύνονταν τὰ δόγματα τῆς ἄμεμπτης πίστεως τῶν χριστιανῶν.

19. Τότε λοιπὸν ἕνας εὐσεβὴς καὶ ἔνδοξος ἄνδρας, ποὺ τὸν ἔλεγαν Λεόντιο, καὶ ἔγινε ὕπαρχος τοῦ Ἰλλυρικοῦ, πήγαινε στὴν χώρα τῶν Θρακῶν καὶ ἀρρώστησε ἀπὸ ἀνίατη ἀσθένεια· τὸν ὁδήγησαν οἱ δικοί του στὴν πόλη τῆς Θεσσαλονίκης μ᾽ ἕνα φορεῖο καὶ τὸν ξάπλωσαν πάνω στὸ ἰαματικὸ μνῆμα τοῦ μάρτυρα· καὶ ἀμέσως ἔγινε ἐντελῶς καλά, μὲ ἀποτέλεσμα καὶ ὁ ἴδιος ὁ ὕπαρχος

www.tezaurliturgic.ro
καὶ ὅλοι οἱ γύρω του νὰ θαυμάζουν τὴν ταχύτατη βοήθεια τοῦ μάρτυρα, νὰ δοξάζουν τὸν Θεὸ καὶ νὰ ἐγκωμιάζουν τὸν μάρτυρά του Δημήτριο.

20. Αὐτὸς λοιπὸν κατέστρεψε τὶς καμάρες τῶν καμινιῶν καὶ τὰ κτίσματα τῶν θερμῶν λουτρῶν καὶ καθάρισε ἐντελῶς τὸν τόπο ἀπὸ ὅλα τὰ ξύλα καὶ τὰ σκουπίδια, ἀνήγειρε πανέμορφο καὶ πάνσεπτο ναὸ πρὸς τιμὴν τοῦ μάρτυρα ἀνάμεσα στὸ δημόσιο λουτρὸ καὶ στὸ στάδιο, ποὺ ἀναφέραμε προηγουμένως, τὸν ὁποῖο κόσμησε μὲ δαπάνη πολλῶν χρημάτων καὶ τὸν ἔκανε πολὺ λαμπρό. Αὐτὸς μέχρι καὶ σήμερα καμαρώνει σὰν ἐπίγειος οὐρανός, διότι τὸν ἔχει κάνει ἔνδοξο ἡ πηγὴ τῶν θαυμάτων· αὐτὸς φέρει πάντα τὴν θεόβρυτη λάρνακα τοῦ μύρου ὡς ἀνεξάντλητη πηγή· αὐτὸς ὑπάρχει παυσίπονο φάρμακο, ποὺ θεραπεύει τὰ διάφορα νοσήματα· αὐτὸς ἔχοντας ὡς ἀσυναγώνιστο οἰκοδεσπότη τὸν ξακουστὸ Δημήτριο δὲν θὰ φοβηθεῖ τὶς ἐπιδρομὲς τῶν βαρβάρων ἐχθρῶν· αὐτὸς πολλὲς φορὲς εἶναι ἡ λύτρωση τῶν αἰχμαλώτων, μὲ ἀποτέλεσμα πολλὲς φορὲς νὰ βρίσκονται αἰχμάλωτοι σ᾽ ἐκεῖνον τὸν ἱερὸ ναὸ μαζὶ μὲ τὶς ἁλυσίδες τους καὶ ἀπὸ τὴν Συρία καὶ ἀπὸ ἄλλες βαρβαρικὲς χῶρες καὶ νὰ λένε ὅτι τοὺς ἁρπάζει ὁ ἅγιος Δημήτριος καὶ τοὺς διασώζει φέρνοντάς τους μετέωρους μέχρι τὸν ναό του.

21. Καὶ ὄχι μόνο αὐτῶν ἀλλὰ καὶ τῶν πιστῶν βασιλιάδων εἶναι σύμμαχος αὐτὸς ὁ ἱερὸς ὁπλίτης, στὸν ὁποῖο καὶ ἐγὼ γεμάτος χαρὰ θὰ ἀπευθύνω λίγους χαιρετισμοὺς καὶ θὰ τελειώσω τὸν λόγο μου.

22. Χαῖρε, ἀσυναγώνιστε στρατιώτη τοῦ Χριστοῦ τρισευτυχισμένε Δημήτριε, διότι σύμφωνα μὲ τὸν Παῦλο, ἀγωνίστηκες τὸν ὡραῖο ἀγώνα, ἔχεις τρέξει τὸν δρόμο μέχρι τὸ τέρμα, ἔχεις διαφυ-

www.tezaurliturgic.ro
λάξει τὴν πίστη καὶ στεφανώθηκες ἐπάξια ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ τὸν στέφανο τῆς δικαιοσύνης.

Χαῖρε μάρτυρα Δημήτριε, διότι ἂν καὶ ἔχεις δεχτεῖ καὶ σὺ στὸ σῶμα σου τὶς πληγὲς ποὺ δέχτηκε ὁ Χριστός, ἀνέβηκες στὸν ἴδιον μὲ χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση.

Χαῖρε, μάρτυρα Δημήτριε, διότι ἔγινες πράγματι μιμητὴς τοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖνος βέβαια γιὰ χάρη ὅλων μας δέχτηκε τὴν λόγχη ἀπὸ τὸν ἀσεβῆ στρατιώτη στὴν ἀμόλυντη πλευρά του καὶ σὺ ὡς εὐσεβὴς στρατιώτης του γιὰ χάρη τῆς ἀγάπης του δέχτηκες τὴν λόγχη στὴν φυλακὴ ἀπὸ ἀσεβεῖς στρατιῶτες.

Χαῖρε, μάρτυρα Δημήτριε, διότι ἔχεις πλουτίσει μὲ τὴν ἀγγελικὴ χάρη καὶ ἀποδεικνύεσαι ἐπίγειος ἄγγελος καὶ οὐράνιος ἄνθρωπος γεμάτος δόξα.

Χαῖρε, μάρτυρα Δημήτριε, διότι εἶσαι μυημένος στὴν χάρη καὶ ἐλευθερωτὴς τῶν αἰχμαλώτων καὶ πολὺ γρήγορος ἰατρὸς τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν.

Χαῖρε, μάρτυρα Δημήτριε, μαζὶ μὲ τὸν Γεώργιο καὶ τὸν Θεόδωρο, τοὺς συναθλητὲς καὶ συμμέτοχούς σου, τὸ τρισευτυχισμένο ὅπλο τῶν εὐσεβῶν βασιλέων μας, τὸ ξίφος τους μὲ τὶς τρεῖς αἰχμὲς ἐναντίον τῶν ἀθέων βαρβάρων, τὸ τριπλὸ τεῖχος τῆς βασιλικῆς αὐλῆς, τὸ τρίσπαθο κάρφωμα στὴν καρδιὰ τῶν σκληρῶν ἐχθρῶν, τὸ τριστόλιστο στέμμα τῶν βασιλιάδων μας, τὸ τριπλὸ φῶς τῆς ὁδοιπορίας τους ἡμέρα καὶ νύχτα, τὸ τριπλὸ ὅπλο τοῦ ἐκφοβισμοῦ τους καὶ τὸ πολὺ ἀγαπητὸ καὶ ἰσάριθμο τῆς Τριάδος.

Χαῖρε, διότι ἔχεις ἀξιωθεῖ τὴν ἀκατάπαυτη χαρὰ καὶ εἶσαι συνοδὸς τῶν πιστῶν βασιλιάδων. Καὶ ἐγὼ τὸ γνωρίζω ὅτι νικιέται ἡ παράταξή μας σὲ περίοδο πολέμου. Ἀλλὰ δὲν ρίχνουμε τὴν εὐθύ-

www.tezaurliturgic.ro
νη γιὰ τὴν ἥττα στὴν ἀδράνεια αὐτῶν τῶν στρατηγῶν, ἀλλὰ οἱ καρποὶ τῶν κακῶν πράξεων κάνουν πιὸ ἰσχυροὺς τοὺς ἐχθρούς μας ἐναντίον μας. Πῶς λοιπόν, ἀναφέρει ὁ προφήτης, ἕνας θὰ καταδιώξει χίλιους, καὶ δύο θὰ μετακινήσουν μυριάδες καὶ τὰ ἀκόλουθα.

23. Καὶ ὁ ἅγιος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ὁ Λεόντιος, ὅταν ὁλοκλήρωσε τὸν πανσεβάσμιο ναὸ τοῦ μάρτυρα καὶ ἐπρόκειτο νὰ φύγει στὸ Ἰλλυρικό, σκεπτόταν νὰ πάρει μαζί του κάποιο λείψανο, γιὰ νὰ ἀνεγείρει καὶ ἐκεῖ ναὸ στὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου. Ὁ ἅγιος ὅμως τὴν νύχτα παρουσιάστηκε σ᾽ αὐτὸν καὶ τοῦ ἔκοψε τὴν ὁρμή. Τότε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος πῆρε τὴν χλαμύδα τοῦ ἁγίου καὶ ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ ὀράριο, ποὺ ἦταν βαμμένα κατακόκκινα στὸ αἷμα τοῦ ἁγίου, κατασκεύασε ἀργυρὴ λειψανοθήκη, τὰ ἀπέθεσε μέσα σ᾽ αὐτὴν καὶ συνέχισε τὸν δρόμο του.

24. Ὅταν ἔφτασε σ᾽ ἕναν ποταμό, ποὺ τὸν λένε Δούναβι, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ περάσει ἀπὸ τὸν θυελλώδη καιρὸ καὶ τὸ φούσκωμα τοῦ ὁρμητικοῦ ρεύματος, καθόταν καὶ περίμενε νὰ λιγοστέψει ὁ ποταμός, αὐτὸς ὅμως πιὸ πολὺ φούσκωνε, ἀντὶ νὰ λιγοστεύει. Καὶ ὁ ἅγιος Δημήτριος παρουσιάστηκε νύχτα σ᾽ αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε: «Διῶξε ἀπὸ μέσα σου κάθε δειλία καὶ ἀπιστία, ἀνέβα πάνω στὸ πλοιάριό σου, πάρε στὰ χέρια σου τὴν σορὸ ποὺ φέρνεις μαζί σου καὶ πέρνα ἄφοβα τὸν ποταμὸ μαζὶ μὲ τὴν συνοδεία σου». Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔκανε αὐτὸ τὸ πράγμα, πέρασε ἀβλαβὴς τὸν ποταμὸ καὶ ἔτσι διασώθηκε καὶ ἀπέθεσε τὴν ἁγία λειψανοθήκη μὲ τὰ ἁγιάσματά της, ἐκεῖ ὅπου ἔχτισε καὶ ἄλλον ναὸ πρὸς τιμὴν τοῦ μάρτυρα ἁγίου Δημητρίου, δίπλα στὸν σεβάσμιο ναὸ τῆς καλλινίκου μάρτυρος Ἀναστασίας, ἀπ᾽ ὅπου ξεχύθηκαν πολλοὶ ποταμοὶ θαυμάτων. Ἀπὸ αὐτούς, Χριστὲ βασιλιά μου, ἀ-

www.tezaurliturgic.ro
φοῦ μᾶς ποτίσεις, ὡς ποταμὸς τῆς εἰρήνης, γέμισέ μας, φώτισε, καθάρισε, θεράπευσε τὶς ψυχές μας μαζὶ καὶ τὰ σώματά μας μὲ τὶς προσευχὲς τοῦ ὑπηρέτη Σου καὶ μάρτυρα Δημητρίου καὶ τῆς ἄχραντης Θεοτόκου, γιὰ νὰ δοξαστεῖ καὶ ἀπὸ ἐδῶ τὸ πανάγιο ὄνομά Σου, διότι Σοῦ πρέπει κάθε δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνηση, μαζὶ μὲ τὸν Πατέρα Σου καὶ τὸ ἅγιό Σου πνεῦμα πάντοτε, καὶ τώρα καὶ γιὰ πάντα καὶ στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν.

* * * * *

Ἐγκωμιαστικὸς λόγος Συμεὼν μοναχοῦ κ φιλοσόφου

1. Φίλοι τοῦ μάρτυρα, σήμερα μᾶς συγκέντρωσε ὁ σπουδαῖος ἀνάμεσα στοὺς ἀγωνιστὲς τοῦ Χριστοῦ Δημήτριος, ὁ ἀληθινὸς πολιοῦχος καὶ θερμότατος προστάτης μας, προσφέροντάς μας τοὺς ἄθλους του σὲ πνευματικὸ συμπόσιο.

Ὅτι ἦταν λοιπὸν ξεχωριστὸς ὁ ἄνθρωπος καὶ ὑπερεῖχε ἀπ᾽ ὅλους τοὺς ἄλλους σὲ δύο πράγματα, στὴν γενιὰ καὶ τὴν εὐημερία τῆς φύσεως, καθὼς καὶ στὴν σύνεση τῶν θείων καὶ τὴν δόξα τῶν ἀνθρώπινων, εἶναι φανερὸ ἀπὸ πολλά, ποὺ τὸ δείχνουν καθαρά, ὅλα ὅσα σχετίζονται μ᾽ αὐτόν, ὅτι ἦταν ὅμως καὶ στοὺς ἄθλους ἀσυναγώνιστος, τὸ ἐπιβεβαιώνουν αὐτὰ ποὺ βλέπουμε.

Ποιὰ τιμὴ λοιπὸν τόσο μεγάλη καὶ ὑπέροχη, καὶ χοροστάσια μὲ τὴν συμμετοχὴ ὅλου τοῦ λαοῦ καὶ ἄσματα γεμάτα χάρη, τοῦ ἔχουν ἀποδώσει ἀκόμη καὶ οἱ ἴδιοι οἱ βασιλιάδες περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον;

Καὶ ἂν αὐτὰ ποὺ τελοῦμε ἐδῶ γιὰ τὰ μαρτύρια καὶ τοὺς ἄθλους του, ποὺ ἔκανε γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ, τὸν ἀποδεικνύουν τόσο σπουδαῖο καὶ λαμπρό, πόσο σπουδαῖο θὰ τὸν ἀναδείξει ἡ εὐτυχία του στοὺς οὐρανούς;

Ἐπειδὴ λοιπὸν εἶναι νικητὴς σὲ κάθε λόγο, δὲν εἶναι καθόλου ἄξιο ἀπορίας ἂν θὰ κατανικήσει καὶ τοὺς δικούς μας ἐπαίνους. Ἀπὸ ἐδῶ λοιπὸν θὰ ἀποδειχτεῖ πολὺ περισσότερο ἄξιος θαυμασμοῦ, διότι ὑστεροῦν ὅλοι λόγω τῆς ἀνωτερότητας τῆς δόξας του καὶ θὰ δοξαστεῖ περισσότερο, διότι μειονεκτοῦν ὅλοι μετὰ ἀπὸ αὐτόν.

2. Θὰ ἀδιαφορήσουμε λοιπὸν γιὰ ἕνα τόσο σπουδαῖο θέμα, ἂν καὶ ἔχουμε ἀνταποκριθεῖ πιὸ ἀργὰ ἀπὸ τὸν κατάλληλο χρόνο καὶ γιὰ νὰ μὴ φανοῦμε κατώτεροι ἀπὸ τοὺς προηγούμενους ὁμιλητὲς

www.tezaurliturgic.ro
τοῦ μάρτυρα; Τόσο πολὺ θὰ διστάσουμε, ὥστε νὰ νομίζουμε ὅτι μὲ τὸ νὰ μὴν τὸν ἐγκωμιάζουμε τιμοῦμε περισσότερο τοὺς ἑαυτούς μας καὶ καθαγιάζουμε τὴν γλώσσα; Σὲ καμιὰ περίπτωση. Καὶ αὐτὸ λοιπόν, τὸ ὅτι δὲν ἐπαρκοῦν οἱ λόγοι γιὰ τὴν ἀξία ἐκείνου καὶ ὑποχωροῦν μπροστὰ στὸ μεγαλεῖο του, ἀποτελεῖ μεγάλη φιλοδοξία γιὰ ὅσους τὸν ἐπαινοῦν. Τόσο μεγάλη δόξα εἶναι ὁ ἔπαινος τοῦ μάρτυρα.

3. Μιὰ καὶ ἔχω τονίσει ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ προοίμιο τοῦ λόγου, ὅτι αὐτὸς ἦταν ἐξαιρετικὸς σὲ ὅλα καὶ πανένδοξος καὶ στὰ δύο, ἀπὸ ποῦ νὰ ἐπιχειρήσω νὰ πλέξω τὸ ὑφάδι τῶν ἐγκωμίων; Ἀπὸ ὅπου λοιπὸν καὶ νὰ θελήσουμε, θὰ βροῦμε εὔκολα πολλὰ καὶ σπουδαῖα· καὶ δὲν θὰ παραχωρήσουμε γενικὰ -ἐννοεῖται τὸ ὑφάδι τῶν ἐγκωμίων- σὲ κανέναν ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἔχουν τὴν ἐξουσία καὶ τὰ πρωτεῖα, μέχρι ποὺ κανεὶς λόγος δὲν θὰ μὲ πείθει ὅτι δὲν καμαρώνουν οἱ μάρτυρες μὲ τοὺς ἐπαινετικοὺς λόγους, ποὺ ἀφιερώνονται σ᾽ αὐτούς, σὰν νὰ εἶναι δικοί τους.

Νὰ μιλήσει λοιπὸν κανεὶς γιὰ τὴν γενιά του, ποιὰ ἦταν, καὶ γιὰ τὴν οἰκογενειά του καὶ γιὰ τὴν πατρίδα του καὶ γιὰ τὴν στρατιωτική του δύναμη καὶ τὴν ἐπαγγελματική του σταδιοδρομία καὶ τὴν εὐτυχία καὶ τὸν κλῆρο, τὰ ὁποῖα κέρδισε μὲ ἀφθονία χάρη στὴν εὐσέβεια καὶ στὶς δύο ζωές του, θὰ τραβοῦσε πολὺ μακριά, εἶναι κοπιαστικό, καὶ ἀποτελεῖ ἔργο τῆς ἱστορίας καὶ ὄχι τοῦ ἐγκωμίου. Μὲ τὴν ἐξαίρεση ὅμως νὰ ποῦμε ὅσα θὰ ἔπρεπε, εἶχε εὐγενικὴ καταγωγὴ σὰν ἕνας ἄλλος Ἰώβ, δὲν ἦταν βέβαια βασιλιάς, ὅπως ἐκεῖνος, τῆς Ἀνατολῆς ἢ τῆς Δύσεως, γιὰ νὰ μιλήσουμε πιὸ ἁρμόδια, ἀλλὰ ἦταν ἀνθύπατος τῶν δικῶν μας βασιλιάδων καὶ τῆς συγκλήτου.

www.tezaurliturgic.ro
4. Πατρίδα του ἦταν ἡ Θεσσαλονίκη, ὁ ἔνδοξος τόπος μας χάρη σ᾽ αὐτὸν τὸν ἴδιο, περισσότερο φημισμένη ἀπὸ τὶς ὑπόλοιπες πόλεις, καὶ ὑπερέχει ἀπὸ ὅλες σὲ ὅλα, γιὰ ὅσα ἐγκωμιάζεται μιὰ πόλη, πολὺ περισσότερο ὅμως διότι ἔχει πολιοῦχο τὸν μάρτυρα. Ἡ στρατιωτική του καριέρα καὶ τὰ ἄλλα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐξυμνεῖται ἡ ἐπίγεια φήμη, ὑπῆρξαν σ᾽ αὐτὸν λαμπρὰ καὶ σπουδαῖα, τοῦ φαίνονταν ὡστόσο ἀσήμαντα μπροστὰ στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν εὐτυχία ποὺ προερχόταν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ τὴν αἰώνια δόξα. Διότι μόνο τὸν Χριστὸ ἀγαποῦσε καὶ σεβόταν πάνω ἀπ᾽ ὅλους καὶ τὸν κήρυττε σωστὰ καὶ μὲ σαφήνεια στοὺς συμπατριῶτες του.

5. Ὅπως πάντα καὶ τότε τὸ νυχτερινὸ σκοτάδι τὸ διέλυε ὁ ἥλιος, ἔτσι καὶ τὸ σκοτάδι τῆς ἀσέβειας καὶ τῆς μανίας τῶν εἰδώλων, ποὺ ξερνοῦσε ἀπὸ τὰ μύχια τοῦ εἰδωλολάτρη Μαξιμιανοῦ, ποὺ κυβερνοῦσε ὁλόκληρη τὴν οἰκουμένη, ὁ Δημήτριος τὸ διέλυε μὲ τὶς ἀστραπὲς τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπειδὴ σκεφτόταν συνάμα μὲ σοφία καὶ σύνεση, ἀντάλλασσε τὸν πρόσκαιρο καὶ ἄθεο βασιλιὰ μὲ τὸν ἀληθινὸ καὶ αἰώνιο, καὶ γινόταν ἀπὸ ὕπατος ἀπόστολος, καὶ ἀπὸ ἰλλούστριος γνώστης τῶν θείων μυστηρίων. Διότι γνώριζε τὸ ἀνώτερο, καὶ προοριζόταν μᾶλλον νὰ τὸν ρίξουν στοὺς ναοὺς τοῦ Θεοῦμ παρὰ στὰ ἀνάκτορα τῶν ἁμαρτωλῶν βασιλιάδων, ποὺ ἀποπνέουν ἀσέβεια.

6. Αὐτὴ ἡ μεγαλόπολη λοιπὸν τὸν εἶχε ὅπως τώρα δὰ καὶ τότε καὶ ὑπέρλαμπρο ἄστρο τῆς αὐγῆς ποὺ ὑπερεῖχε μὲ τὴν ἀκτινοβολία τῆς εὐσέβειας τοῦ θείου καὶ νοητοῦ ἡλίου καὶ μὲ τὸ φεγγοβόλημα τῆς ψυχῆς, καθόλου κατώτερο ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ ὁμορφιὰ τοῦ σώματος ποὺ ἦταν στὸ ἄνθος της καὶ ἀκτινοβολοῦσαν ἀπὸ πολὺ μακριά.

www.tezaurliturgic.ro
7. Καὶ ὁ Μαξιμιανὸς λοιπόν, Ἐρκούλιος στὴν γενιὰ καὶ στὴν συμπεριφορὰ συνάμα, ὁρμᾶ στὴν περιοχὴ τῶν Ἰλλυριῶν σὰν ἀπειλητικὸ σύννεφο, ποὺ φέρνει τὴν καταστροφή· διότι ἦταν ἰσχυρὸς στὴν ἀσέβεια συνάμα καὶ στὴν σκληρότητα, κομπάζοντας καὶ μὲ ἄλλον τρόπο γιὰ τὴν τυραννία του, κυρίως ὅμως καυχιόταν μὲ τὶς νίκες τοῦ κατὰ τῶν Σαυροματῶν καὶ τῶν Γότθων. Μπαίνει λοιπὸν πρῶτα σ᾽ αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλη καὶ παραμένει μὲ ἀλαζονεία καὶ μὲ κακία, δυναμώνοντας συνάμα καὶ κατοχυρώνοντας τὴν ἀσέβεια.

8. Καὶ ὅταν ξεχύθηκε στὴν Δύση σὰν μιὰ ὁμίχλη καὶ ἄγρια θύελλα καὶ αἰγυπτιακὸ σκοτάδι, ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ περιγράφει λοιπὸν ἱκανοποιητικὰ τὶς συμφορὲς καὶ τὸν πόλεμο κατὰ τῶν χριστιανῶν; Ὁ λόγος εἶναι σύντομος καὶ ὁ χρόνος δὲν ἐπαρκεῖ.

Ἐκεῖνοι λοιπὸν ποὺ μιλοῦσαν μὲ τόλμη γιὰ τὴν εὐσέβεια καὶ κατέφευγαν στοὺς ἀγῶνες, πέθαιναν μὲ διάφορα φοβερὰ βασανιστήρια, ὅσοι ὅμως λόγω τῆς ἀσθενικῆς τους φύσεως φοβόντουσαν λίγο ἀκόμη τὴν δοκιμασία, κρύβονταν στὶς σπηλιὲς καὶ τὰ βουνὰ καὶ τὰ ἀνοίγματα τῆς γῆς.

Τότε λοιπὸν ὁ λαμπρὸς λυχνίτης τῆς εὐσέβειας Δημήτριος, ποὺ δὲν κρυβόταν ἔξω καὶ μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ἀλλὰ στὸ κέντρο της, γιὰ νὰ μὴ νομίσει κανεὶς ὅτι ἀποφεύγει τὸ μαρτύριο, ἢ ἔχει δισταγμοὺς γιὰ τὸν ἀγώνα, ἢ ἀπαρνιέται τοὺς κόπους (μὲ ποιὸν τρόπο ἄλλωστε θὰ ἔκανε αὐτὸ τὸ πράγμα, αὐτὸς ποὺ ἔκανε πολλοὺς μάρτυρες μὲ τὶς σοφές του παραινέσεις), ἀλλὰ γιὰ νὰ ὁδηγήσει περισσότερους πρὸς τὸν Χριστὸ μὲ τὴν διδασκαλία, διοχέτευε πλούσια σ᾽ αὐτοὺς ποὺ τὸν πλησίαζαν τὸν θεῖο φωτισμό. Δὲν εἶναι δυνατὸν ὅμως νὰ κρυφτεῖ ὁλόκληρο τὸ λυχνάρι κάτω ἀπὸ τὸ μόδι.

www.tezaurliturgic.ro
Διότι σὲ κάθε μέρος ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν ἀφοσιωθεῖ στὴν μανία τῶν εἰδώλων καὶ ὑπηρετοῦσαν τοὺς κυβερνῆτες τῆς ἀσέβειας, ὠμὰ καὶ χωρὶς ἔλεος γύριζαν παντοῦ καὶ ἔψαχναν τὰ πλήθη τῶν χριστιανῶν, γεμίζοντας χαρὰ μὲ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων καὶ σὰν νὰ χόρταιναν ἀκόμη καὶ μὲ αὐτὸ μιμούμενοι τὴν αἱμοβόρα διάθεση τῶν δαιμόνων, ποὺ λάτρευαν οἱ ἴδιοι.

9. Καὶ διότι πρέπει νὰ ὑπερβοῦμε τὸν λόγο; Σ᾽ αὐτὸν τὸν πανένδοξο Δημήτριο φτάνουν πιὰ μὲ ὁρμὴ σὰν ἄγρια θηρία στὶς ὑπόγειες στοές, ὅπου κρυβόταν, καὶ μὲ μεγάλη χαρά, διότι τάχα πέτυχαν τὸ πιὸ σπουδαῖο θήραμα καὶ ἀπέδωσαν μεγαλύτερη εὐγνωμοσύνη στὸν Μαξιμιανό, ἔσυραν ὁδηγώντας ὡς ὑπεύθυνο τὸν ἀνεύθυνο.

10. Ἀλλὰ αὐτοὶ συνέλαβαν τὸν ἅγιο καὶ πήγαιναν βιαστικὰ μὲ μεγάλη χαρὰ στὸν βέβηλο καὶ ἐκεῖνος ὁ ἀσεβὴς Μαξιμιανὸς ποὺ διασκέδαζε μὲ τὴν εὐμένεια τῶν ὑπηκόων του καὶ ἔκανε διασκέδαση ὁλόκληρη τὴν ζωή του, πήγαινε βιαστικὰ στὸ στάδιο τῆς πόλεως, γιὰ νὰ παρακολουθήσει τὰ πένταθλα, τὰ ὁποῖα γνωρίζουν πιὸ πολὺ ἀπὸ τοὺς ἄλλους οἱ ἄνθρωποι τοῦ θεάτρου, καὶ τὰ ὁποῖα μακάρι νὰ μὴν εἶχαν ὀνομασία, οὔτε νὰ ἦταν γνωστά, στὴν πραγματικότητα ὅμως, διότι χαιρόταν μὲ τὶς αἱματοχυσίες καὶ ἱκανοποιοῦνταν μὲ τὸν φόνο τῶν ἀνθρώπων.

Ὑποστήριζε λοιπὸν πολὺ κάποιον Λυαῖο, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὸ ἔθνος τῶν Βανδάλων, ὁ ὁποῖος ὑπερίσχυε ἀπ᾽ ὅλους τοὺς ἄλλους καὶ στὸ μέγεθος καὶ τὴν δύναμη τοῦ σώματος καὶ διέτρεχε μὲ μεγάλη πεῖρα μέσα ἀπὸ τὶς σανίδες τῶν μαγγάνων, καὶ ὁ ὁποῖος ὅταν συμπλεκόταν μὲ πολλοὺς σὲ ἀγῶνες, πολλοὺς μέσα ἀπὸ τέτοια μονομαχία τοὺς ἔστειλε στὸν θάνατο.

www.tezaurliturgic.ro
Καθὼς λοιπὸν αὐτὸς πήγαινε μὲ σκοπὸ νὰ παρακολουθήσει τέτοια θεάματα καὶ εἶχε προετοιμαστεῖ ἐντελῶς γιὰ τὸ θέατρο, τὸν συνάντησε ὁ σπουδαῖος Δημήτριος, καθὼς τὸν ὁδηγοῦσαν σ᾽ αὐτόν.

11. Τώρα ὅμως ὁ λόγος γίνεται γεμάτος ἀγωνία, διότι ἔφτασε στὸ σπουδαιότερο μέρος τῶν ἀγώνων τοῦ στεφανωμένου μάρτυρα. Μὲ ποιὸν τρόπο λοιπὸν θὰ περγράψω ἀντάξια εἴτε τὸ θράσος τοῦ τυράννου εἴτε τὴν σταθερότητα τοῦ ἁγίου; Αὐτὸς πήγαινε πάνω στὴν ἅμαξα μὲ μεγάλη ἔπαρση καὶ φούσκωνε σύμφωνα μὲ τὴν συμπεριφορὰ τοῦ Φαραώ, σὰν ἄλλος Αἰγύπτιος, βλασφημώντας τὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ καὶ ἐξαπολύοντας ὑβριστικὰ λόγια κατὰ τοῦ Δημιουργοῦ καὶ ὅσοι προπορεύονταν καὶ τὸν ἀκολουθοῦσαν δυνάμωναν τὸ βόρβορο τῆς θρασύτητας καὶ φούντωναν τὴν φλόγα τῆς ἀλαζονείας.

Καὶ αὐτὸς ὁδηγοῦνταν μὲ χαμηλωμένα μάτια, ὅπως ὁ Χριστός μας στὸ παρελθὸν στὸν Ἡρώδη καὶ τὸν Πιλάτο ἀποστρέφοντας τὸ πρόσωπο νὰ κοιτάξει μὲ ἐκεῖνο τὸ βλέμμα τοῦ μαρτυρίου τὰ πρόσωπα τῶν ἀσεβῶν. Καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ μὲ τοὺς σωματοφύλακές του ἀπηύθυνε αὐτὲς τὶς ἄθεες καὶ ἀσεβεῖς ἐρωτήσεις, δηλαδὴ ἂν εἶναι χριστιανὸς καὶ ἂν τὸ ἐπιβεβαιώνει ὅτι εἶναι καὶ δὲν ἔχει ἀλλάξει τὸν χαρακτήρα του.

Καὶ αὐτὸς δείχνοντας τὸ πρόσωπο καὶ τὴν ψυχή, γεμάτα χάρη καὶ λαμπρότητα μὲ καθαρὴ καὶ γεμάτη σύνεση φωνή, συντάραξε τὰ αὐτιὰ τοῦ ἀσεβοῦς. Καὶ εἶπε «δὲν ἤθελες ἐσὺ βέβαια, σοφὲ στὰ μάταια καὶ ἰσχυρὲ στὴν ἀσέβεια νὰ εἶμαι καὶ νὰ ὀνομάζομαι χριστιανὸς καὶ νὰ λατρεύω τὸν κτίστη καὶ ὄχι βέβαια τὴν κτίση, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ κάνω μαζὶ μὲ σένα ἀνόητες ἐνέργειες καὶ νὰ προσκυνῶ τὴν ἄψυχη καὶ ἀναίσθητη ὕλη καὶ νὰ βάλω ἐμένα πά-

www.tezaurliturgic.ro
νω ἀπ᾽ ὅσα ἔχουν γίνει γιὰ χάρη μου καὶ ὄχι βέβαια τὸν Θεὸ ποὺ δημιούργησε τὰ πάντα ἀπὸ τὸ μηδὲν καὶ τὰ ἔστησε μὲ θαυμαστὸ τρόπο.

Ἀλλὰ ἐγὼ βέβαια δὲν τυφλώνω τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου, καὶ ὅπως ἐσὺ ποὺ εἶσαι μύωπας στὸ θεῖο φῶς, ἢ προσπαθεῖς νὰ κλείσεις τὰ μάτια στὴν ἀλήθεια, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐξευμενίζεις ἀποστάτες καὶ ψυχοφθόρους θεοὺς μὲ ξόανα καὶ ἀγάλματα καὶ σπονδὲς καὶ κνίσες, καὶ νὰ πηγαίνεις νὰ βγάζεις δόγμα γιὰ τὴν κτίση μπροστὰ στὸν δημιουργό. Μακάρι καὶ σὺ ὁ ἴδιος νὰ ἐπανερχόσουν ἀπὸ τέτοια πλάνη καὶ νὰ μὴν προσπαθοῦσες νὰ κάνεις καὶ πολλοὺς ἄλλους συμμέτοχους στὴν καταστροφή σου. Ἀφοῦ λοιπὸν ἀποκάμεις ἀπὸ τὰ πάντα, πολέμησε μόνο ἐκεῖνο ποὺ μπορεῖς νὰ πολεμήσεις, τὸ σῶμα καὶ πλήγωσέ το καὶ χτύπησέ το μὲ ὁποιοδήποτε χτύπημα θανάτου. Πάλι λοιπὸν αὐτὸ θὰ τὸ λάβω ἄφθαρτο στὴν Ἀνάσταση καὶ θὰ δοξαστῶ αἰωνίως μαζὶ μὲ τὸν Χριστό, γιὰ τὸν ὁποῖο ὑποφέρω προσωρινά. Διότι οὔτε σύ, οὔτε ἄλλος ἄνθρωπος ἔχει ἀποκτήσει τὴν ἐξουσία νὰ τιμωρεῖ τὴν νοερὴ ψυχή, παρὰ μόνο ὁ Θεός».

12. Μπροστὰ λοιπὸν σὲ τέτοια καὶ τόσο μεγάλη τόλμη τοῦ περίφημου καὶ ἐκλεκτοῦ μας ὁ ἀσεβὴς ἀφοῦ ἀπόκαμε μὲ ἔκπληξη καὶ σαστιμάρα καὶ ἀκόμη ἐπειδὴ πήγαινε βιαστικὰ στὸ στάδιο καὶ γιὰ τὰ ἄλλα θεάματα καὶ κυρίως γιὰ τὴν μονομαχία τοῦ Λυαίου, διέταξε τελικὰ νὰ φρουροῦν τὸν ἅγιο κάπου ἐδῶ, στὶς στοὲς κάποιου δημόσιου λουτροῦ κοντὰ στὸ στάδιο. Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ὁ μάρτυρας συνέτριψε τὰ ψυχοφθόρα βέλη τῶν λόγων τοῦ ἀσεβοῦς, διότι δὲν ταίριαζε νὰ χαρακτηρίσουμε διαφορετικὰ τὰ βλάσφημα λόγια του, καὶ πέτυχε τὸν πρῶτο ἆθλο του σύμφωνα

www.tezaurliturgic.ro
μὲ τὸν Χριστὸ καὶ νίκησε δυναμικὰ αὐτὸν ποὺ κυριαρχοῦσε σὲ πολλοὺς μὲ τὴν τυραννία του.

13. Καὶ τὸν ἀθλητὴ λοιπὸν ἀκολούθησε ἡ φυλακὴ καὶ ἀντὶ τοῦ Μαξιμιανοῦ προσπαθοῦσε νὰ τὸν κεντρώσει ἕνας σκορπιός· διότι ὁ ἐχθρὸς τῶν ἁγίων εἶναι προορισμένος ἀπὸ τὴν φύση του νὰ ἐπιτίθεται σ᾽ αὐτοὺς μὲ ὅλα τὰ μέσα καὶ νὰ καταντροπιάζεται, διότι νικιέται παντοῦ· μὲ τὸ χέρι λοιπὸν τοῦ μάρτυρα, ποὺ σχημάτισε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, ὁ σκορπιὸς φάνηκε καθαρὰ ἀμέσως νεκρὸς καὶ ἀδρανής.

14. Ὁ Μαξιμιανὸς ὅμως κάθισε στὴν πρώτη θέση στὸ στάδιο μαζὶ μὲ τοὺς συνέδρους του καὶ ξεκίνησε νὰ καλεῖ μὲ τοὺς κήρυκες ὅποιους ἤθελαν νὰ μονομαχήσουν μὲ τὸν Λυαῖο· καὶ ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶχαν φοβηθεῖ τὴν δύναμη καὶ τὸ ψηλὸ ἀνάστημα τοῦ Λυαίου, ἕνας Νέστωρ ἀρκετὰ νέος, χριστιανὸς καὶ στὸ ἦθος καὶ στὴν γενναιότητα καὶ πολὺ πιὸ δυνατὸς στὸ θάρρος καὶ τὴν φρόνηση ἀπὸ τὸν Νέστορα τῆς Πύλου, τρέχει στὸν μάρτυρα, ποὺ βρισκόταν στὴν φυλακή, καὶ τοῦ ἀνακοινώνει τὴν ἀπόφασή του καὶ τοῦ ζητᾶ ἐπίμονα νὰ τὸν βοηθήσει μὲ τὴν προσευχὴ στὴν μονομαχία μὲ τὸν ἐχθρὸ καὶ νὰ καταβάλει τὸ θράσος τοῦ Λυαίου.

15. Πιὸ γρήγορα λοιπὸν ὁ μάρτυρας μὲ τὴν παράκληση στὸν Χριστὸ γιὰ βοήθεια καὶ μὲ τὸ ἐφόδιο τοῦ σταυροῦ προφήτεψε στὸν Νέστορα, καὶ τὴν νίκη του κατὰ τοῦ Λυαίου, καὶ τὸ μαρτύριό του γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ἔστειλε θωρακισμένο στὸ στάδιο.

16. Ἐμφανίζεται λοιπὸν ὁ Νέστωρ μὲ θάρρος στὸν βασιλιά, κάνει φανερὸ τὸ σκοπὸ τῆς παρουσίας του, τὸν εὐσπλαχνίζονται ὅλοι καὶ μόνο γιὰ τὴν τόλμη του, τὸν θαυμάζουν ὁ Μαξιμιανὸς καὶ οἱ σύνεδροί του, τὸν πιέζουν νὰ λάβει χρήματα, ὥστε νὰ ἀπαλλαγεῖ

www.tezaurliturgic.ro
μὲ αὐτὰ ἀπὸ τὸν Λυαῖο καὶ νὰ μὴν ζεῖ μὲ δυσκολία. Ὁ Νέστωρ τοὺς περιγελᾶ ὅλους καὶ τοὺς περιφρονεῖ· δηλώνει φανερὰ ὅτι ἔσπευσε νὰ νικήσει μόνο τὴν θρασύτητα τοῦ Λυαίου· συμπλέκεται μὲ τὸν Λυαῖο, τοῦ δίνει καίριο χτύπημα, σκοτώνει τὸν ἐχθρὸ καὶ τελικὰ ἀφοῦ δήλωσε ὅτι εἶναι χριστιανός, ἀκολούθησε τὸν δρόμο γιὰ τὸν θάνατο, νίκησε διπλὴ νίκη καὶ κέρδισε διπλὰ ἔπαθλα.

17. Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ὅμως ἡ καρδιὰ τοῦ Μαξιμιανοῦ εἶχε γεμίσει μὲ σκοτοδίνη καὶ δὲν μποροῦσε καθόλου νὰ βρεῖ μὲ τί τρόπο θὰ παρηγορηθεῖ γιὰ τὴν συμφορὰ ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Λυαίου· ἀποδείχτηκε λοιπὸν πιὸ σκληρὸς ἀπέναντι στοὺς χριστιανοὺς ἀπ᾽ ὅ,τι προηγουμένως καὶ βγάζει τὸ πιὸ σκληρὸ διάταγμα νὰ τοὺς ἐξαφανίσει ἀπὸ τὴν γῆ.

18. Καὶ τότε λοιπόν, ὅταν τοῦ θύμισαν γιὰ τὸν καλλίνικο μάρτυρα Δημήτριο, αὐτοὶ ποὺ τὸν κατέτρωγαν μὲ τὰ ἀφανέρωτα σαγόνια τοῦ φθόνου, ὅτι ἀποδείχτηκε κακὸς οἰωνὸς γι᾽ αὐτόν, δίνει διαταγὴ στοὺς σωματοφύλακές του νὰ πᾶνε σ᾽ ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅπου φρουροῦσαν τὸν ἅγιο, καὶ νὰ τὸν κατασφάξουν μὲ τὶς λόγχες καὶ τὶς ρομφαῖες ὅλων καὶ νὰ τὸν θανατώσουν. Μποροῦσε λοιπὸν νὰ ἀντιληφθεῖ κανεὶς ἕνα θόρυβο καὶ μιὰ ἄτακτη προσέλευση σ᾽ αὐτὸ τὸ μέρος ὅλων αὐτῶν ποὺ ἀνταγωνίζονταν, ποιὸς θὰ βυθίσει πρῶτος τὸ ξίφος στὸν μάρτυρα καὶ θὰ προσφέρει τὴν πιὸ μεγάλη χάρη στὸν Μαξιμιανό. Τὰ διάφορα ξίφη λοιπὸν κατευθύνονταν μὲ μιὰ φορὰ στὸ ἴδιο μέρος τοῦ σώματος καὶ προξενοῦσαν στὸν ἀθλητὴ δυνατοὺς καὶ βιαίους πόνους.

19. Ὅμως ἀπέφυγε ἐκεῖνα τὰ ἀσεβῆ χέρια τοῦ Βριάρεω καὶ τὴν ψυχοφθόρα Χάρυβδη, ἢ τὴν ἀναρρόφηση τῆς μανίας τῶν εἰδώλων, καὶ μπαίνει στὸ οὐράνιο λιμάνι μὲ εὐχαριστήριους ὕμνους καὶ παρουσιάζεται στὸν Χριστό, γιὰ τὸν ὁποῖο σφαγιάστηκε μὲ

www.tezaurliturgic.ro
προθυμία, λάμποντας ἀπὸ τοὺς ἱδρῶτες, καὶ ἔχοντας λάβει τὴν θεϊκὴ καὶ ἀπρόσιτη κληρονομιὰ μαζὶ μὲ τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς προφῆτες καὶ τοὺς μάρτυρες καὶ ὅλους τοὺς ἁγίους ἀπὸ πάντα.

Καὶ τώρα βρίσκεται στοὺς οὐρανοὺς μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς ἁγίους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πῆρε τὰ πιὸ καλὰ ἀπὸ τὸν καθένα καὶ δημιούργησε ἀκριβῶς τὸ πιὸ ὡραῖο εἶδος τῆς ἀρετῆς. Διότι ἄλλου μιμήθηκε τὴν σοφία, ἄλλου τὴν γενναιότητα, ἄλλου τὴν ἐπιείκεια, ἄλλου τὴν πιὸ μεγάλη καρτερικότητα στὸ μαρτύριο, τὰ πάντα ὅσο κανένας, καὶ ἔτσι ὅλα συγκεντρώθηκαν σ᾽ αὐτὸν στὸν ὑπέρτατο βαθμό, ὅσο σὲ κανέναν ἄλλον ἀπὸ τοὺς ὑπολοίπους. Μὲ τὸ νὰ ἐπιτύχει λοιπὸν ὅλα αὐτὰ σὲ ὑπερβολικὸ βαθμό, κυριάρχησε σὲ ὅλους ἀσύγκριτα.

20. Ἂν πρέπει ὡστόσο νὰ ἐπιβεβαιώσουμε τὸν λόγο μας, λίγες ρανίδες αἵματος πλημμυρίζουν συνεχὲς μύρο καὶ τὸ θαῦμα ἔχει ξεπεράσει κάθε ἀνθρώπινη λογική.Ἴσως λοιπὸν ὁ Νεῖλος τῆς Αἰγύπτου καὶ ὁ ὠκεανὸς μὲ τὰ βαθιὰ ρεύματα, ἂν ἀντλοῦνταν ἀπὸ τόσους πολλοὺς καὶ κάθε μέρα, θὰ περιορίζονταν σὲ πολὺ μικρὰ ὅρια.

21. Σχετικὰ λοιπὸν μὲ τὰ θαύματα ποὺ ἔγιναν μέχρι τὶς ἡμέρες μας, ἂν προσπαθήσει κανεὶς νὰ τὰ περιγράψει ἀναλυτικά, μοῦ φαίνεται τὸ ἴδιο σὰν νὰ νομίζει κάποιος πὼς ἀπαριθμεῖ τὰ ἀστέρια τοῦ οὐρανοῦ, ἢ τὴν ἄμμο τῆς θάλασσας, ἢ τῆς βροχῆς τὶς στάλες μὲ τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου.

Διότι ποιὸς θὰ μπορέσει μέχρι καὶ σήμερα, ἀπὸ τότε ποὺ ἀγωνίστηκε μὲ πάθος γιὰ τὸν Χριστό, νὰ περιγράψει τὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων του, ποὺ ἔγιναν παντοῦ καὶ στὴν πόλη του καὶ στὰ περισσότερα καὶ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου σὲ ὁλόκληρη τὴν οἰκου-

www.tezaurliturgic.ro
μένη, ἐκεῖνα ποὺ ἀποτρέπουν τοὺς ἐχθρούς, ὅταν βρίσκεται μπροστὰ ἀπὸ τοὺς πιστοὺς στὴν μάχη καὶ στὸν κίνδυνο, ἐκεῖνα ποὺ διαλύουν τὴν μεγάλη πείνα καὶ τὶς μεταδοτικὲς καὶ διάφορες ἄλλες ἀρρώστιες σὲ διαφορετικὲς ἐποχὲς καὶ μὲ διαφορετικοὺς τρόπους, ὅταν συμφωνεῖ μὲ συμπάθεια στὰ αἰτήματα, αὐτῶν ποὺ ζητοῦν, καὶ ὅσα θαύματα ἔγιναν στὴν θάλασσα, καὶ ὅσα ἔγιναν σὲ ὅλους καὶ στὸν καθένα χωριστά, ὅταν συμπαραστέκεται καὶ προασπίζει αὐτοὺς ποὺ τὸν παρακαλοῦν;

Ἀκόμη λοιπὸν καὶ ἂν εἶχα, σύμφωνα μὲ τὴν ποίηση, δέκα γλῶσσες καὶ δέκα στόματα, ἐγὼ βέβαια θὰ πρόσθετα καὶ ἄλλα τόσα χέρια, δὲν θὰ κατόρθωνα οὔτε μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ λέω καὶ νὰ περιγράφω ἀκριβῶς τὶς θαυματουργικὲς ἱκανότητες τοῦ θαυματουργοῦ Δημητρίου.

22. Εἶναι καλύτερα ὅμως νὰ λέμε ἐκεῖνο τὸν λόγο, ὅτι δηλαδὴ ὁ Κύριος θὰ πραγματοποιήσει τὸ θέλημα αὐτῶν ποὺ τὸν σέβονται· καὶ στοὺς ἁγίους του στὴν γῆ ἔκανε θαυμαστὰ ὅλα τὰ θελήματά του μὲ αὐτούς. Τί καλὸ περιεχόμενο καὶ πραμάτεια εἶχε ἐκεῖνος, τί ἄθληση καὶ τί σύνεση! Μὲ λίγο αἷμα πῆρε ὡς ἀντάλλαγμα τὴν οὐράνια βασιλεία, μὲ τοὺς προσκαίρους πόνους, τὴν ἀπέραντη εὐφροσύνη καὶ μὲ τὴν πολὺ σύντομη ζωή του τὴν μακραίωνη καὶ ἀτελεύτητη ζωή.

23. Ἂς μιμηθοῦμε λοιπὸν μὲ ζέση τὸν Δημήτριο κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, ὅσοι συγκεντρωθήκαμε καὶ τιμοῦμε τοὺς ἄθλους του καὶ πανηγυρίζουμε γι᾽ αὐτοὺς μὲ λαμπρὸ τρόπο. Ἂς σπεύσουμε καὶ στὴν θεωρία καὶ στὴν πράξη, ἀκόμη καὶ ἂν δὲν κερδίσουμε τὴν ἴδια δόξα μὲ ἐκεῖνον, εἶναι βέβαια ὑπερβολικὸ νὰ ποῦμε αὐτὸ τὸ πράγμα, ἀλλὰ τουλάχιστον μικρότερη. Ἂν ὅμως δὲν κερδίσουμε οὔτε αὐτή, διότι καὶ αὐτὸ μᾶς εἶναι ἀρκετὸ λόγω τῆς νωθρότητας

www.tezaurliturgic.ro
ποὺ ἔχουμε, τουλάχιστον, ἐπειδὴ νομίζουμε ὅτι πανηγυρίζουμε ἀντάξια καὶ θεάρεστα γιὰ ὅσα ὁ Θεὸς χαίρεται μαζὶ μὲ τὸν μάρτυρα καὶ ὅτι ἑορτάζουμε μὲ θεϊκὸ τρόπο, νὰ μὴν ἐπιθυμοῦμε περισσότερο τὶς ἡδονὲς χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουμε καὶ νὰ χαριζόμαστε πιὸ πολὺ στοὺς δαίμονες καὶ νὰ πάθουμε τὸ ἴδιο πράγμα μὲ αὐτοὺς ποὺ κινδυνεύουν στὸ λιμάνι καὶ προσβάλλονται ἀπὸ ἀθεράπευτες ἀσθένειες στὸ ἰατρεῖο.

24. Ἔχουμε συνεργὸ τὸν Θεὸ γιὰ τὶς καλὲς πράξεις, μὲ τὶς προσευχὲς τῆς Θεοτόκου, τῶν ἐπουρανίων τάξεων, τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν μαρτύρων καὶ τῶν αἰώνια ἁγίων, καὶ αὐτὸν ποὺ τώρα τελοῦμε τὴν μνήμη του νὰ ἱκετεύει συνέχεια γιὰ χάρη μας. Χαίρεται ὁ κόσμος τῶν ἁγίων μὲ κάθε τρόπο καὶ σὲ κάθε ἐποχὴ ἀπὸ κάθε ἡλικία καὶ τάξη, διότι βλέπουν τὸ πλῆθος τους νὰ δυναμώνει καὶ νὰ αὐξάνεται, σὰν νὰ καταλαβαίνουν ὅτι ἡ πολυπληθὴς μερίδα ποὺ βρίσκεται ἀριστερὰ τοῦ Θεοῦ πάλι εἶναι σκυθρωπή.

25. Ὅμως, Δημήτριε, κόσμημα καὶ ὀμορφιὰ τῶν ἀθλητῶν, ξαναγυρίζω σὲ σένα πιὰ καὶ στρέφω τὸν λόγο πρὸς τὰ ἐπάνω, διότι ἔχω λυγίσει περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀπὸ τὴν ἀγάπη μου γιὰ σένα, καὶ ἐπιθυμῶ πιὸ πολὺ νὰ ἀναπνέω ἐσένα παρὰ τὰ εὐωδιαστὰ ἀρώματα, εὐσεβὲς καὶ εὐγενέστατο βλάστημα ἀπὸ εὐσεβῆ καὶ εὐγενικὴ ρίζα, κατάφορτο ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς ἀθλήσεως, λαμπρὲ καὶ στὰ δύο καὶ ἐνδοξότατε σὲ ὅλα καὶ ὁλόφωτη λαμπάδα τῶν χριστιανῶν, καταστροφὴ τῆς ἀσέβειας καὶ τοῦ Μαξιμιανοῦ, δάσκαλε καὶ σύμμαχε τοῦ Νέστορα καὶ πρόξενε τῆς ἀθλήσεως καὶ ἰσχυρότατε καταστροφέα τῆς ἀλαζονείας τοῦ Λυαίου, σὺ ποὺ ἀπεικόνισες τὸ πάθος τοῦ Δεσπότη καὶ πληγώθηκες μὲ τὶς λόγχες στὴν πλευρά, ὅπως ἐκεῖνος καὶ γιὰ τὸ αἷμα

www.tezaurliturgic.ro
ποὺ ἔχυσες τότε ἀναβλύζεις τώρα σὰν κρουνὸς τὸ εὐωδέστατο καὶ ἰαματικὸ μύρο, σὺ ποὺ περιπολεῖς μὲ τὸ πνεῦμα σου τοὺς οὐρανοὺς μαζὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους καὶ παρευρίσκεσαι μαζί τους στὸν ἀκλόνητο θρόνο τοῦ Θεοῦ, καὶ χάρισες σὲ μᾶς καὶ τὴν πόλη σου τὸ μαρτυρικότατο σῶμα σου σὰν ἀκένωτο θησαυρό, τὸ ἀνυπολόγιστο πέλαγος τῶν ἄπειρων καὶ πιὸ μεγάλων θαυμάτων, σὺ ποὺ μοίρασες σωστὰ τὸν ἑαυτό σου στὴν γῆ καὶ στὸν οὐρανὸ καὶ καθόλου δὲν ἀπουσιάζεις, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πάνω ἐποπτεύεις καὶ κάτω φροντίζεις τὴν πόλη σου, φιλοπόλι καὶ φιλάνθρωπε ποὺ ἐπαναφέρεις σύντομα τὴν συμπάθεια τοῦ Θεοῦ, ὅταν ὑποχωρεῖ μερικὲς φορὲς ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτημάτων μας, εἴθε νὰ δέχεσαι τοὺς λόγους καὶ τοὺς ἐπαίνους μας ποὺ προσφέρονται στὴν λαμπρὴ μνήμη τῶν ἀγώνων σου, ὅπως ὁ ἀθλοθέτης Χριστὸς ἔπλεξε τὸν ἔπαινο τῶν νηπίων, καὶ ἂν δὲν φτάνουν τὴν δική σου ἀξία, ὅμως δὲν ὑστεροῦν στὴν ἀγαθή μας πρόθεση· ρίξε ἕνα βλέμμα λοιπὸν ἀπὸ τὸν οὐρανό, κατέβα γιὰ λίγο ἐδῶ μαζί μας καὶ δὲς τὴν ἀγάπη τῆς πόλεώς σου γιὰ σένα, παρατήρησε τὶς μελωδίες τῶν συγκεντρωμένων, τὸ ἱερότατο ποίμνιό σου νὰ συμμετέχει στὸ πνευματικὸ συμπόσιο μαζὶ μὲ τὸν ἱεράρχη στὴν μνήμη σου, ὁλόκληρο τὸν ναό σου νὰ φωτίζει ὅλους τοὺς παρόντες ἀπὸ τὴν ἄφθονη φωτοχυσία, τὴν εὐωδία ἀπὸ τὰ θυμιάματα νὰ γεμίζει τὸν ἀέρα καὶ κάθε ἡλικία καὶ τάξη νὰ ἐπικροτοῦν μὲ μεγάλη χαρὰ τοὺς ἄθλους σου. Σχεδὸν σήμερα ἡ γῆ μιμεῖται τὸν οὐρανὸ καὶ ἡ ἁπλωμένη λαμπρότητα στὸν ναὸ τοῦ καλλινίκου σώματός σου κάνει ὁλοφάνερη τὴν ἐκεῖ λάμψη τοῦ φωτὸς ποὺ προστίθεται σὲ σένα ἀπὸ τὸν Θεό.

26. Εἴθε νὰ ἀνταμείβεις ἐπάξια ὅλους, μοιράζοντας τὶς προσφορές σου καθημερινὰ στὸν καθένα. Πρῶτα στεφάνωσε τοὺς πι-

www.tezaurliturgic.ro
στοὺς βασιλιάδες μας μὲ νίκες· διότι καὶ οἱ ἴδιοι ἐπίσης τιμοῦν ξεχωριστὰ τὴν πανηγυρική σου ἑορτή. Ὑπόταξε στὰ πόδια τους τὰ στρατεύματα τῶν ἐχθρικῶν ἐθνοτήτων, παράτεινε εἰρηνικὰ τὴν ὑπόλοιπη ζωή τους, ἐνισχύοντάς τους μὲ τὴν ὀρθοδοξία, καὶ ρυθμίζοντάς την μὲ τὴν σωστὴ διοίκηση.

27. Ἀπομάκρυνε τὰ σκάνδαλα τῶν Ἐκκλησιῶν, συμμάχησε μὲ τὸν στρατὸ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, δίνε συνεχῶς τὴν χάρη σου, ποὺ βοηθεῖ μὲ κάθε τρόπο, στὸν ποιμένα καὶ ἱεράρχη τῆς πατρίδας σου, ἐποπτεύοντας μαζὶ μὲ τὸν ἱεράρχη, βοηθώντας τὸ ποίμνιο νὰ εἶναι σὲ ἐπαγρύπνηση καὶ νὰ τὸν σέβεται, προετοιμάζοντάς τον νὰ διδάσκει τὸ ποίμνιο μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ τὸ ἀποδείξει πιὸ δυνατὸ ἀπὸ τοὺς λύκους ποὺ καταστρέφουν τὴν ψυχή, καὶ νὰ τὸ ὁδηγήσει στὴν οὐράνια μάνδρα. Παρηγόρησε ὅσους βρίσκονται σὲ στενοχώριες, βοηθώντας ἀνάλογα πλούσιους καὶ φτωχούς, κάνοντας συνετοὺς καὶ τοὺς γέρους καὶ τοὺς νέους στὰ καθήκοντά τους, ἀξιώνοντας κάθε ἡλικία μὲ πολὺ μεγάλη φροντίδα γιὰ τὴν δωρεὰ τῶν χαρίτων σου.

28. Γιὰ ὅλα αὐτά, εἴθε νὰ μᾶς χαρίσεις τὴν νίκη κατὰ τῶν δαιμόνων καὶ τῶν παθῶν καὶ ὅταν λίγο ἀργότερα ἀποδημήσουμε ἐκεῖ, νὰ μᾶς κάνεις δεξιοὺς παραστάτες τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ μὲ τὶς παρακλήσεις σου, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ θὰ συμμετέχουμε σὰν ἀσήμαντοι δοῦλοι σου στὴν αἰώνια καὶ θεία λαμπρότητα, μὲ τὴν χάρη τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἔχει τὴν δόξα καὶ τὴν δύναμη στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

* * * * *

Ἁρματωμένος τὴν ἁρματωσιὰ τοῦ Θεοῦ

τοῦ Φώτη Κόντογλου

Μεθαύριο εἶναι ἡ γιορτὴ τοῦ ἁγίου Δημητρίου, μεγάλη γιορτὴ γιὰ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, πλὴν ἰδιαίτερα γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη, ποὺ εἶναι κ᾽ ἡ πατρίδα του. Ἐκεῖ θὰ γίνει φέτος μεγαλύτερη πανήγυρη, ἐπειδὴ γιορτάζουνε τὰ ἐγκαίνια τῆς φημισμένης ἐκκλησιᾶς του, ποὺ κάηκε στὰ 1917 καὶ τώρα εἶναι πάλι ξανακαινουργιευμένη ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Ἡ πρώτη ἐκκλησιὰ ἤτανε ἕνα χτίριο ἀπὸ τὰ πιὸ ἀρχαῖα της χριστιανοσύνης, χτισμένη ἑκατὸ χρόνια ὕστερα ἀπὸ τὰ 303 μ.Χ., ποὺ μαρτύρησε ὁ ἅγιος Δημήτριος. Ἀλλὰ κάηκε ὕστερα ἀπὸ 300 χρόνια καὶ ξαναχτίσθηκε τὸν καιρὸ ποὺ βασίλευε ὁ Λέοντας ὁ Σοφός. Αὐτὰ τὰ ἱστορικὰ καὶ κάθε ἄλλη πληροφορία γιὰ τὸ χτίριο, γιὰ τὰ ψηφιδωτὰ ποὺ στολίζουνε τοὺς τοίχους, γιὰ τὶς τοιχογραφίες, μπορεῖ κανένας νὰ τὰ μελετήσει καταλεπτῶς σ᾽ ἕνα χρήσιμο βιβλίο ποὺ ἔγραψε τελευταῖα στὴν ἁπλὴ γλώσσα ὁ ξεχωριστὸς βυζαντινολόγος Ἀνδρέας Ξυγγόπουλος, καθηγητὴς στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης.

Ὁ ἅγιος Δημήτριος μαζὶ μὲ τὸν ἅγιο Γεώργιο, εἶναι τὰ δυὸ παλληκάρια τῆς χριστιανοσύνης. Αὐτοὶ εἶναι κάτω στὴ γῆ, κ᾽ οἱ δυὸ ἀρχάγγελοι Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ εἶναι ἀπάνω στὸν οὐρανό. Στὰ ἀρχαῖα χρόνια τοὺς ζωγραφίζανε δίχως ἅρματα, πλὴν στὰ κατοπινὰ τὰ χρόνια τοὺς παριστάνουνε ἁρματωμένους μὲ σπαθιὰ καὶ μὲ κοντάρια καὶ ντυμένους μὲ σιδεροπουκάμισα. Στὸν ἕναν ὦμο ἔχουνε κρεμασμένη τὴν περικεφαλαία καὶ στὸν ἄλλον τὸ σκουτάρι, στὴ μέση εἶναι ζωσμένοι τὰ λουριὰ ποὺ βαστᾶνε τὸ θηκάρι τοῦ σπαθιοῦ καὶ τὸ ταρκάσι πῴχει μέσα τὶς σαγίτες καὶ τὸ δοξάρι.

www.tezaurliturgic.ro
Τὰ τελευταῖα χρόνια, ὕστερα ἀπὸ τὸ πάρσιμο τῆς Πόλης, οἱ δυὸ αὐτοὶ ἅγιοι καὶ πολλὲς φορὲς κι᾽ ἄλλοι στρατιωτικοὶ ἅγιοι ζωγραφίζουνται καβαλλικεμένοι ἀπάνω σὲ ἄλογα, σὲ ἄσπρο ὁ ἅγιος Γεώργης, σὲ κόκκινο ὁ ἅγιος Δημήτρης. Κι᾽ ὁ μὲν ἕνας κονταρίζει ἕνα θεριὸ κι᾽ ὁ ἄλλος ἕναν πολεμιστή, τὸν Λυαῖο. Αὐτὰ τὰ ἅρματα ποὺ φορᾶνε ἐτοῦτοι οἱ ἅγιοι, παριστάνουνε ὅπλα πνευματικά, σὰν καὶ κεῖνα ποὺ λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Ντυθῆτε τὴν ἁρματωσιὰ τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ ἀντισταθῆτε στὰ στρατηγήματα τοῦ διαβόλου. Γιατὶ τὸ πάλεμα τὸ δικό μας δὲν εἶναι καταπάνω σὲ αἷμα καὶ σὲ κρέας, ἀλλὰ καταπάνω στὶς ἀρχές, στὶς ἐξουσίες, καταπάνω στοὺς κοσμοκράτορες τοῦ σκοταδιοῦ σὲ τοῦτον τὸν κόσμο καὶ καταπάνω στὰ πονηρὰ πνεύματα στὸν ἄλλον κόσμο. Γιὰ τοῦτο ντυθῆτε τὴν πανοπλία τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ βαστάξετε κατὰ τὴν πονηρὴ τὴν ἡμέρα, κι᾽ ἀφοῦ κάνετε ὅσα εἶναι πρεπούμενα, νὰ σταθῆτε. Τὸ λοιπόν, σταθῆτε γερά, ἔχοντας περιζωσμένη τὴ μέση σας μὲ ἀλήθεια, καὶ ντυμένοι μὲ τὸ θώρακα τῆς δικαιοσύνης καὶ μὲ τὰ πόδια σας σανταλωμένα γιὰ νὰ κηρύξετε τὸ Εὐαγγέλιο τῆς εἰρήνης κι᾽ ἀποπάνω ἀπὸ ὅλα σκεπασθῆτε μὲ τὸ σκουτάρι τῆς πίστης, ποὺ μὲ δαῦτο θὰ μπορέσετε νὰ σβήσετε ὅλες τὶς πυρωμένες σαγίτες τοῦ πονηροῦ. Καὶ φορέσετε τὴν περικεφαλαία τῆς σωτηρίας καὶ τὸ σπαθὶ τοῦ πνεύματος, ποὺ εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ». Αὐτὸς ὁ ἡρωικὸς καὶ καρτερικὸς χαραχτήρας, ποὺ ἔχουνε οἱ πολεμιστὲς ὁποῦ μαρτυρήσανε γιὰ τὸν Χριστὸ σὰν ἄκακα ἀρνιά, ἀνάγεται στὰ πνευματικά.

Ὁ ἅγιος Δημήτριος περισκεπάζει ὅλη τὴν οἰκουμένη, ὅπως λέγει τὸ τροπάρι του, ἀλλὰ ἰδιαίτερα προστατεύει τὴ Θεσσαλονίκη, ποὺ τὴ γλύτωσε πολλὲς φορὲς καὶ στέκεται κι᾽ ἀνθίζει ὡς τὰ σή-

www.tezaurliturgic.ro
μερα, καινούργιος μέγας Ἀλέξαντρος, ποὺ ἡ δύναμή του κ᾽ ἡ ἀντρεία του δὲν χαθήκανε μὲ τὸ θάνατό του, ὅπως ἔγινε στὸν Ἀλέξαντρο, ἀλλὰ ζεῖ καὶ φανερώνεται στὸν αἰώνα, σ᾽ ὅσους τὸν παρακαλᾶνε μὲ θερμὴ καρδιά. Ἡ πατρίδα του βρίσκεται ὁλοένα σὲ κίνδυνο καὶ σὲ σκληρὲς περιστάσεις κι᾽ ὁλοένα τὸν κράζει νὰ τὴ βοηθήσει καὶ νὰ τὴ γλυτώσει. Καὶ φέτος, ὕστερα ἀπὸ τόσες γενεὲς ποὺ προστρέξανε μὲ δάκρυα στὴν προστασία του, πάλι θὰ δράμουνε οἱ βασανισμένοι χριστιανοὶ στὴν ἐκκλησία του καὶ θὰ κλάψουνε καὶ θὰ ψάλλουνε πάλι τὸ τροπάρι ποὺ λέγει: «Φρούρησον, πανεύφημε, τὴν σὲ μεγαλύνουσαν πόλιν ἀπὸ τῶν ἐναντίον προσβολῶν, παῤῥησίαν ὡς ἔχων πρὸς Χριστὸν τὸν σὲ δοξάσαντα».

Ὁ ἅγιος Δημήτριος, ὁ μεγαλομάρτυς καὶ μυροβλύτης, γεννήθηκε στὴ Θεσσαλονίκη στὰ 260 μ.Χ. Οἱ γονιοί του ἦτανε ἐπίσημοι ἄνθρωποι κι᾽ ὁ Δημήτριος κοντὰ στὴ φθαρτὴ δόξα ποὺ εἶχε ἀπὸ τὸ γένος του, ἦτανε στολισμένος καὶ μὲ χαρίσματα ἄφθαρτα, μὲ φρονιμάδα, μὲ γλυκύτητα, μὲ ταπείνωση, μὲ δικαιοσύνη καὶ μὲ κάθε ψυχικὴ εὐγένεια. Ὅλα τοῦτα ἦτανε σὰν ἀκριβὰ πετράδια ποὺ λάμπανε ἀπάνω στὴν κορόνα ποὺ φοροῦσε, κι᾽ αὐτὴ ἡ κορόνα ἦτανε ἡ πίστη στὸν Χριστό. Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ βασίλευε στὴ Ῥώμη ὁ Διοκλητιανὸς κ᾽ εἶχε διορισμένον καίσαρα, στὰ μέρη τῆς Μακεδονίας καὶ στὰ ἀνατολικά, ἕνα σκληρόκαρδο καὶ αἱμοβόρον στρατηγὸ ποὺ τὸν λέγανε Μαξιμιανό, θηρίο ἀνθρωπόμορφο, ὅπως ἦτανε ὅλοι αὐτοὶ οἱ πολεμάρχοι, ποὺ βαστούσανε κεῖνον τὸν καιρὸ μὲ τὸ σπαθὶ τὸν κόσμο, ὁ Διοκλητιανός, ὁ Μαξέντιος, ὁ Μαξιμῖνος, ὁ Γαλέριος, ὁ Λικίνιος, πετροκέφαλοι, ἀγριοπρόσωποι, δυνατοσάγωνοι, πικρόστομοι, μὲ λαιμὰ κοντὰ καὶ χοντρὰ σὰν βαρέλια, ἀλύπητοι, φοβεροί. Αὐτὸς διώρισε τὸν Δημήτριο

www.tezaurliturgic.ro
ἄρχοντα τῆς Θεσσαλονίκης κι᾽ ὅταν γύρισε ἀπὸ κάποιον πόλεμο, μάζεψε τοὺς ἀξιωματικοὺς στὴ Θεσσαλονίκη γιὰ νὰ κάνουνε θυσία στὰ εἴδωλα. Τότε ὁ Δημήτριος εἶπε πὼς εἶναι χριστιανὸς καὶ πὼς δὲν παραδέχεται γιὰ θεοὺς τὶς πελεκημένες πέτρες. Ὁ Μαξιμιανὸς φρύαξε καὶ πρόσταξε νὰ τὸν δέσουνε καὶ νὰ τὸν φυλακώσουνε σ᾽ ἕνα λουτρό.

Ὅσον καιρὸ ἦτανε φυλακισμένος, ὁ κόσμος πρόστρεχε μὲ θρῆνο κι᾽ ἄκουγε τὸν Δημήτριο ποὺ δίδασκε τὸ λαὸ γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Ἕνα παλληκαρόπουλο, ὁ Νέστορας, πήγαινε κι᾽ αὐτὸς κάθε μέρα κι᾽ ἄκουγε τὴ διδασκαλία του. Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες, παλεύανε πολλοὶ ἀντρειωμένοι μέσα στὸ στάδιο κι᾽ ὁ Μαξιμιανὸς χαιρότανε γι᾽ αὐτὰ τὰ θεάματα· μάλιστα εἶχε σὲ μεγάλη τιμὴ ἕναν μπεχλιβάνη ποὺ τὸν λέγανε Λυαῖο, ἄνθρωπο θηριόψυχο καὶ χεροδύναμο, εἰδωλολάτρη καὶ βλάστημο, φερμένον ἀπὸ κάποιο βάρβαρο ἔθνος. Βλέποντας ὁ Νέστορας πὼς τοὺς εἶχε ρίξει κάτω ὅλους αὐτὸς ὁ Λυαῖος, καὶ πὼς καυχιότανε πὼς εἶχε τὴ δύναμη τοῦ Ἄρη καὶ πὼς κανένας ντόπιος δὲν ἀποκοτοῦσε νὰ παλέψει μαζί του, πῆγε στὴ φυλακὴ καὶ παρακάλεσε τὸν ἅγιο Δημήτριο νὰ τὸν βλογήσει γιὰ νὰ ντροπιάσει τὸν Λυαῖο καὶ τὸν Μαξιμιανὸ καὶ τὴ θρησκεία τους. Κι᾽ ὁ ἅγιος Δημήτριος ἔκανε τὴν προσευχή του καὶ τὸν σταύρωσε καὶ παρευθὺς ἔδραμε ὁ Νέστορας στὸ στάδιο καὶ πάλεψε μὲ κεῖνον τὸν ἄγριο τὸ γίγαντα καὶ τὸν ἔριξε χάμω καὶ τὸν ἔσφαξε. Τότε ὁ Μαξιμιανὸς ἔγινε θηρίο ἀπὸ τὸ θυμό του καὶ μαθαίνοντας πὼς ὁ Νέστορας ἦτανε χριστιανὸς καὶ πὼς τὸν εἶχε βλογήσει ὁ Δημήτριος, πρόσταξε νὰ τοὺς σκοτώσουνε. Σὰν πήγανε στὴ φυλακὴ οἱ στρατιῶτες, τρυπήσανε τὸν Δημήτριο μὲ τὰ κοντάρια καὶ ἔτσι πῆρε τ᾽ ἀμάραντο στέφανο, στὶς 26 Ὀκτωβρίου 296· μάλιστα εἶναι γραμμένο πὼς σὰν εἶδε τοὺς στρατιῶτες

www.tezaurliturgic.ro
νὰ ρίχνουνε τὰ κοντάρια καταπάνω του, σήκωσε ψηλὰ τὸ χέρι του καὶ τὸν πήρανε οἱ κονταριὲς στὸ πλευρό, γιὰ νὰ ἀξιωθεῖ τὸ τρύπημα τῆς λόγχης ποὺ δέχτηκε ὁ Χριστὸς στὴν πλευρά του κ᾽ ἔβγαλε αἷμα καὶ νερὸ ἡ λαβωματιά του. Τὸν Νέστορα τὸν ἀποκεφαλίσανε τὴν ἄλλη μέρα ἔξω ἀπὸ τὸ κάστρο. Οἱ χριστιανοὶ σηκώσανε τὰ ἅγια λείψανα καὶ τὰ θάψανε ἀντάμα, κι᾽ ἀπὸ τὸν τάφο ἔβγαινε ἅγιο μύρο ποὺ γιάτρευε τὶς ἀρρώστιες, γιὰ τοῦτο τὸν λένε καὶ μυροβλύτη. Ἀπάνω στὸν τάφο χτίσθηκε ἐκκλησιά, τὸν καιρὸ ποὺ βασίλεψε ὁ μέγας Κωνσταντῖνος.

Στὰ κατοπινὰ χρόνια χτίσθηκε ἡ μεγάλη ἐκκλησιὰ ἡ τωρινὴ καὶ στὰ 1143 ὁ βασιλέας Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς ἔστειλε καὶ πῆρε στὴν Κωνσταντινούπολη τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου καὶ τὴν ἔβαλε στὸ μοναστήρι τοῦ Παντοκράτορος ποὺ ἤτανε χτισμένη ἡ ἐκκλησία του ἀπὸ τοὺς Κομνηνοὺς καὶ ποὺ τὴ λένε σήμερα Ζεϊρὲκ καὶ τὴν εἴχανε κάνει παλαιότερα τεκὲ οἱ ντερβίσηδες. Στὰ εἰκονίσματά του εἶναι ζωγραφισμένος ἀπάνω σὲ κόκκινο ἀντρειωμένο ἄλογο, ποὺ κοιτάζει σὰν ἄνθρωπος, ὁμορφοσελωμένο, στολισμένο μὲ χάμουρα καὶ μὲ γκέμια χρυσά, μὲ τὰ μπροστινὰ ποδάρια σηκωμένα στὸν ἀγέρα, μὲ τὴν οὐρὰ ἀνακαμαριασμένη, ἁλαφιασμένο ἀπὸ τὸν Λυαῖο ποὺ κείτεται ματοχωμένος χάμω, τρυπημένος ἀπὸ τὸ κοντάρι τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Στὰ καπούλια του, πίσω ἀπὸ τὸν Ἅγιο, εἶναι καβαλλικεμένος σὲ μικρὸ σχῆμα ἕνας καλόγερος. Εἶναι ὁ ἐπίσκοπος Γαβριήλ, δεσπότης τοῦ Δαμαλᾶ, ποὺ τὸν πιάσανε σκλάβο οἱ κουρσάροι μπαρμπερίνοι στὰ 1603 καὶ τὸν πουλήσανε στὸ Ἀλγέρι, στὸν μπέη, ποὺ τὸν ἐπῆρε στὸ σεράγι του. Κάθισε κάμποσα χρόνια σκλάβος καὶ παρακαλοῦσε μέρα νύχτα μὲ δάκρυα νὰ τὸν λευτερώσει ὁ ἅγιος Δημήτριος. Ὅπου, μιὰ μέρα σὰν αὔριο, παραμονὴ τ᾽ ἁγίου Δημητρίου, τὸν εἶδε στὸν ὕπνο του

www.tezaurliturgic.ro
πὼς πῆγε μὲ τ᾽ ἄλογο καὶ τὸν ἔβαλε καβάλλα καὶ φύγανε ἀπὸ τὴν Ἀραπιά. Καὶ σὰν ξύπνησε τὸ πρωί, βρέθηκε λεύτερος στὴ Θεσσαλονίκη καὶ δόξασε τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἅγιο Δημήτριο καὶ μπῆκε σ᾽ ἕνα καράβι καὶ πῆγε στὸν Πόρο κι᾽ ἀπὸ τότε στὰ εἰκονίσματά του ζωγραφίζανε καὶ τὸ δεσπότη.

Λοιπὸν αὔριο τὸ βράδυ θὰ προστρέξουνε πάλι οἱ Θεσσαλονικιῶτες κ᾽ οἱ ἄλλοι χριστιανοὶ στὴ μεγάλη πανήγυρη καὶ θὰ παρακαλέσουνε μὲ συντριβὴ τὸν ἔνθερμο προστάτη τους νὰ τοὺς δώσει βοήθεια σὲ τοῦτες τὶς δεινὲς περιστάσεις. Καὶ θὰ μαζευτοῦνε ὁ λαὸς ὁ ὀρθόδοξος κ᾽ οἱ ἄρχοντες κ᾽ οἱ δεσποτάδες καὶ παπάδες καὶ καλόγεροι καὶ θὰ ψάλουνε στὸ μεγάλον ἑσπερινὸ τὰ κατανυχτικώτατα τροπάρια, μὲ τὸ μουσικὸ μέλος τῆς Ὀρθοδοξίας· γιατὶ ἡ Θεσσαλονίκη εἶναι ἡ κιβωτὸς ποὺ σώθηκε ἡ ὀρθόδοξη λατρεία ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸ τῆς φραγκολεβαντινιᾶς ποὺ πάγει νὰ μᾶς πνίξει μὲ τοὺς ἀνούσιους νεωτερισμούς της. Ἐκεῖ θὰ συναχτοῦνε οἱ καλοὶ οἱ ψαλτάδες ποὺ ψέλνουνε ἀκόμα μὲ κείνη τὴ σοβαρὴ ψαλμῳδία ποὺ κρατᾶ ἀπὸ τότε ποὺ θεμελιώθηκε ἡ σεβάσμια τούτη ἐκκλησία, ποῦναι τὸ καύχημα κ᾽ ἡ παρηγοριὰ τῆς Ἀνατολῆς, ὕστερα ἀπὸ τὴν Ἁγιὰ Σοφιὰ τῆς Κωνσταντινούπολης. Καὶ μεθαύριο στὴ λειτουργία, θὰ ψάλουνε στοὺς Αἴνους τὰ ἐξαίσια προσόμοια ποὺ εἶναι γεμάτα πόνο καὶ ἐλπίδα καὶ ἁγιασμένον ἐνθουσιασμό. Τἄχει συνθέσει ἕνας ἀπὸ τοὺς γλυκύτερους ποιητὲς τῆς ἐκκλησίας μας, ὁ ἅγιος Θεοφάνης ὁ Γραπτός, ψυχὴ πονεμένη καὶ καρτερική. Καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσω μὲ λίγα λόγια πὼς βρέθηκε στὴ Θεσσαλονίκη καὶ μελῴδησε αὐτὰ τὰ συγκινητικὰ τροπάρια.

Αὐτὸς ὁ ἅγιος μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφό του τὸν Θεόδωρο λέγονται «Θεόδωρος καὶ Θεοφάνης οἱ Γραπτοί». Γεννηθήκανε στὴν Παλαιστίνη καὶ γινήκανε μοναχοὶ καὶ ὕστερα χειροτονηθήκανε πα-

www.tezaurliturgic.ro
πάδες καὶ ἡσυχάσανε στὸ μοναστήρι τοῦ ἁγίου Σάββα. Ἤτανε κι᾽ οἱ δυὸ σπουδασμένοι στὸ ἔπακρο καὶ γνωρίζανε κατὰ βάθος τὴν ἑλληνικὴ καὶ τὴν ἀραβικὴ γλώσσα.

Φαίνεται πὼς οἱ ἀληθινοὶ χριστιανοὶ πρέπει παντοτινὰ νὰ βασανίζουνται, γιατί, σὰν περάσανε οἱ διωγμοὶ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρες, ἀρχίσανε ἄλλοι διωγμοὶ ἀπὸ τοὺς αἱρετικοὺς χριστιανούς. Κι᾽ ὅσοι βασανισθήκανε ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρες γινήκανε μάρτυρες, κι᾽ ὅσοι βασανισθήκανε ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς αἱρετικοὺς γινήκανε ὁμολογητές. Τέτοιοι ὁμολογητὲς εἶναι καὶ γράφουνται καὶ τὰ δυὸ τοῦτα ἁγιασμένα ἀδέλφια, ὁ Θεόδωρος κι᾽ ὁ Θεοφάνης. Γιατὶ τοὺς καταδίωξε ὁ Λέοντας ὁ Ἴσαυρος, ποὺ ἦτανε εἰκονομάχος καὶ τοὺς φυλάκωσε καὶ τοὺς ἔδειρε καὶ ὕστερα τοὺς ἐξώρισε στὸν Πόντο. Κι᾽ ὁ μὲν Θεόδωρος τελείωσε τὸν ἀγώνα στὴ δεύτερη ἐξορία ποὺ τοὺς ἔστειλε ὁ Θεόφιλος, ὁ τρίτος εἰκονομάχος αὐτοκράτορας ὕστερα ἀπὸ τὸν Λέοντα, καὶ πέθανε σ᾽ ἕνα ἐρημονήσι ποὺ τὸ λέγανε Ἀρουσία, μέσα σε μεγάλα δεινὰ καὶ σὲ στερήσεις. Ὁ δὲ Θεοφάνης ἐξωρίσθηκε στὴ Θεσσαλονίκη κ᾽ ἐκεῖ, σκλάβος καὶ τυραννισμένος, σύνθεσε μὲ κλαυθμὸ ψυχῆς αὐτὰ τὰ τροπάρια, ποὺ μὲ δαῦτα ἱκετεύει τὸν ἅγιο Δημήτριο νὰ γλυτώσει τὴ χριστιανοσύνη ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τυραννικοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὴ Θεσσαλονίκη ἀπὸ τοὺς βαρβάρους ποὺ τὴ ζώνανε. Καὶ λέγουνται Γραπτοί, ἐπειδὴ ὁ Θεόφιλος πρόσταξε καὶ τυπώσανε μὲ πυρωμένο σίδερο ἀπάνω στὰ μέτωπά τους ἕνα ἀδιάντροπο ποίημα ποὺ ἔκανε κάποιος αὐλοκόλακας. Ὁ ἅγιος Θεοφάνης, ἅμα πέθανε ὁ αὐτοκράτορας Θεόφιλος, ψηφίσθηκε ἐπίσκοπος Νικαίας καὶ ἐκοιμήθη, γέροντας γεμάτος ἀπὸ πνευματικὴ εὐωδία, στὰ 850 μ.Χ. Ὁ Νικηφόρος Κάλλιστος τὸν λέγει ἡδύφωνον μουσικὸν αὐλὸν κι᾽ ὁ Σουΐδας ποιητήν. Ἔγραψε πολλὲς ὑμνῳδίες σὲ διάφορες

www.tezaurliturgic.ro
γιορτές, σύνθεσε καὶ κανόνα συγκινητικὸ στὸν βασανισμένον ἀδελφό του τὸν Θεόδωρο.

Ἀπὸ τὰ τροπάρια τῶν Αἴνων ποὺ εἴπαμε, τὸ πρῶτο ἔχει περισσότερον πόνο καὶ πάθος καὶ σ᾽ αὐτὸ συνεταίριαξε ὁ ποιητὴς τεχνικὰ τὴ θλίψη του γιὰ τὸ διωγμὸ τῆς ὀρθοδοξίας μὲ τὸ ὑμνολόγημα τοῦ ἁγίου καὶ μὲ τὴν καρτερικὴ ἐλπίδα γιὰ τὴ σωτηρία τῆς θεοσκέπαστης Θεσσαλονίκης, ποὺ καὶ κεῖνον τὸν καιρὸ βρισκότανε σὲ ἀγωνία. Αὐτὰ τὰ τροπάρια ταιριάζουνε πάντα στὶς δεινὲς δοκιμασίες ποὺ πέρασε ἀπανωδιαστὰ ἡ Θεσσαλονίκη ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ ἴσαμε σήμερα. Παρακάτω βάζω αὐτὸ τὸ τροπάρι καὶ τὸ μεταγυρίζω στὴν ἁπλὴ γλώσσα, πλὴν χωρὶς νὰ μπορέσω νὰ σιμώσω στὸ πρωτόγραφο:

«Δεῦρο, μάρτυς Χριστοῦ, πρὸς ἡμᾶς, σοῦ δεομένους συμπαθοῦς ἐπισκέψεως καὶ ῥῦσαι κεκακωμένους τυραννικαῖς ἀπειλαῖς καὶ δεινῇ μανίᾳ τῆς αἱρέσεως· ὑφ᾽ ἧς ὡς αἰχμάλωτοι καὶ γυμνοὶ διωκόμεθα, τόπον ἐκ τόπου διαρκῶς διαμείβοντες καὶ πλανώμενοι ἐν σπηλαίοις καὶ ὄρεσιν. Οἴκτειρον οὖν, πανεύφημε, καὶ δὸς ἡμῖν ἄνεσιν· παῦσον τὴν ζάλην καὶ σβέσον τὴν καθ᾽ ἡμῶν ἀγανάκτησιν, Θεὸν ἱκετεύων, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

«Ἔλα, μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ, σὲ μᾶς, ποὺ ἔχουμε μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ τὴ συμπονετικιά σου τὴν ἐπίσκεψη καὶ γλύτωσέ μας ἀπὸ τὶς τυραννικὲς φοβέρες κι᾽ ἀπὸ τὴ δεινὴ μανία τῆς αἱρέσεως· ποὺ μᾶς κατατρέχει σὰ νἄμαστε σκλάβοι καὶ περπατοῦμε γυμνοὶ δῶθε καὶ κεῖθε κι᾽ ἀλλάζουμε ὁλοένα τόπο μὲ τόπο καὶ πλανιόμαστε σὰν τ᾽ ἀγρίμια στὰ βουνὰ καὶ στὰ σπήλαια. Λυπήσου μας, πανεύφημε, καὶ δῶσε μας ἀνάπαψη, πάψε τὴ ζάλη καὶ σβῆσε τὴν ἀγανάχτηση ποὺ σηκώθηκε καταπάνω μας, παρακαλώντας τὸ Θεό, ποὺ δίνει στὸν κόσμο τὸ μέγα ἔλεος».

Σχόλια στὴν ὑμνολογία τοῦ ἁγίου Δημητρίου

πρωτ. Γεωργίου Δορμπαράκη

Ἀπορία, ἔκπληξη, θάμβος, δοξολογία, πλησμονὴ θείου ἔρωτα! Οἱ πρῶτες ἐντυπώσεις ποὺ ἀποκομίζει κανεὶς ἐρχόμενος σὲ ἐπαφὴ μὲ τοὺς ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὸν μεγαλομάρτυρα, μυροβλύτη, θαυματουργὸ ἅγιο Δημήτριο. Εἶναι τόσος ὁ πνευματικὸς πλοῦτος τοῦ ἁγίου, ὥστε δὲν ἄρκεσε ὁ ὑμνογράφος Θεοφάνης μὲ τὸν κανόνα του, γιὰ νὰ ὑμνολογήσει τὴν ὅλη βιοτὴ τοῦ Δημητρίου, ἀλλὰ ἐπιστρατεύτηκε καὶ ὁ ἅγιος Φιλόθεος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ὁποῖος καὶ μὲ δεύτερο κανόνα ἐπικεντρώνει κυρίως τὴν προσοχή μας στὴ μυροβολία τοῦ ἁγίου. «Ὁ δεύτερος κανών, ὑπόθεσιν ἔχων ἐγκωμίων ὁμοῦ καὶ δεήσεως τὸ ἱερὸν αὐτοῦ μύρον», κατὰ τὸ διευκρινιστικὸ σημείωμα τοῦ κανόνα αὐτοῦ. ἐμπρὸς λοιπὸν στὴ θαυμαστὴ προσωπικότητα τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἡ Ἐκκλησία μας διὰ τῶν ὑμνογράφων νιώθει τὴν ἀνεπάρκεια ἐπακριβοῦς ἐξυμνήσεως τῶν ἀγώνων καὶ τῶν τιμῶν ποὺ ἀπολαμβάνει ὁ ἅγιος ἐν οὐρανοῖς. «Νοῦς οὐκ ἐξαρκεῖ καὶ λόγος ἀνθρώπινος ἐκδιηγήσασθαι τὰς ὑπερφυεῖς τιμᾶς καὶ δόξας, Μάρτυς, ἃς πὲρ ἀπείληφας». (Ὁ νοῦς καὶ ὁ ἀνθρώπινος λόγος δὲν ἐξαρκοῦν, Μάρτυς, γιὰ νὰ διηγηθοῦν τὶς ὑπερφυσικὲς τιμὲς καὶ δόξες, τὶς ὁποῖες ἔχεις λάβει).

Καὶ δικαίως. Πῶς νὰ ἐξυμνηθεῖ σωστὰ καὶ μὲ ἀκρίβεια, ἐκεῖνος ποῦ συμβασιλεύει πιὰ μὲ τὸν Κύριο τοῦ παντός; Ντυμένος τὸ πορφυρὸ ροῦχο τοῦ βασιλιά, λόγω τῶν μαρτυρικῶν αἱμάτων του, κρατώντας στὰ χέρια ἀντὶ σκήπτρου τὸν σταυρό, συμβασιλεύει πράγματι μὲ τὸν Χριστό. «Ὡς πορφυρίδι κεκοσμημένος τῷ σῷ αἵματι, ἔχων ἀντὶ σκήπτρου, ἔνδοξε, τὸν Σταυρόν, τῷ Χριστῷ συμ-

www.tezaurliturgic.ro
βασιλεύεις νῦν». Ποιὸ ἐγκώμιο μπορεῖ νὰ εἶναι ὑψηλότερο καὶ μεγαλύτερο ἀπὸ αὐτό; Κατὰ συνέπεια, οἱ ὕμνοι τονίζουν ὅτι ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Δημητρίου δὲν ἔχει τοπικό, ἀλλὰ παγκόσμιο χαρακτήρα. Κι ἡ παγκοσμιότητα αὐτὴ δὲν ἀναφέρεται στὸν κόσμο μόνον τοῦτο, στοὺς πιστοὺς δηλαδὴ ὅλου τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἴδιους τους ἀγγέλους. «Σήμερον συγκαλεῖται ἡμᾶς τοῦ ἀθλοφόρου ἡ παγκόσμιος πανήγυρις». «Ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν γῇ, ἀγαλλίαμα σήμερον, ἐν τῇ μνήμη πὔγασται Δημητρίου τοῦ Μάρτυρος· ἐκ τῶν Ἀγγέλων ἐπαίνοις στέφεται, καὶ ἐξ ἀνθρώπων ἄσματα δέχεται». (Στὸν οὐρανὸ καὶ στὴ γῆ σήμερα φάνηκε ὡς φῶς ἀγαλλιάσεως ἡ μνήμη Δημητρίου τοῦ Μάρτυρος. Οἱ ἄγγελοι τὸν στεφανώνουν μὲ ἐπαίνους καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸν δοξολογοῦν μὲ ᾄσματα).

Ἐκεῖ ποὺ ὁ λυρισμὸς φθάνει στὸ ἀπόγειό του εἶναι μὲ τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου Φιλοθέου, ὁ ὁποῖος τονίζει, ὅπως εἴπαμε, τὴ μυροβολία τοῦ ἁγίου. Οἱ εἰκόνες ποὺ ἐπιστρατεύει μᾶς ἐκπλήσσουν, φανερώνοντας καὶ τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἴδιου, νηπτικοῦ καὶ ἀσκητικοῦ Πατέρα κατὰ τὰ ἄλλα, ὡς σπουδαίου ποιητῆ. Πῶς ἑρμηνεύει κατ᾽ ἀρχὰς τὴν μυροβολία τοῦ μεγαλομάρτυρος; «Ὥριμον ὡς βότρυν σε μάκαρ Χριστός, θείας ἐξ ἀμπέλου δρεψάμενος, ἐναποθλίβει, Μαρτυρίου τοῖς ληνοῖς· τὸ καταρρεῦσαν γλεῦκος δέ, μύρου θείαν βρύσιν εἰργάσατο». (Μακάριε Δημήτριε, ὁ Χριστὸς σὲ μάζεψε σὰν ὥριμο σταφύλι ἀπὸ τὸ θεϊκὸ ἀμπέλι. Καὶ σὲ συνθλίβει στὸ πατητήρι τοῦ Μαρτυρίου. Τὸ γλεῦκος, ὁ χυμὸς ποὺ ἔρρευσε, τὸ ἔκανε θεϊκὴ βρύση τοῦ μύρου). Κι ἀλλοῦ μὲ ἄλλη εἰκόνα: «Ὁ μέγας ἐν μάρτυσι, Δημήτριος, τοῖς αἵμασιν ἱδρώτας κεράσας τῶν ἀγώνων, μύρον τὸ θεῖον ἡμῖν ἐσκεύασε, πυρὶ τῷ τοῦ Πνεύματος, καλῶς ἐψήσας τὸ φάρμακον, εἰς ψυχῶν καινὴν κάθαρσιν». (Ὁ

www.tezaurliturgic.ro
μέγας μεταξὺ τῶν μαρτύρων Δημήτριος, ἀφοῦ ἀνέμειξε τοὺς πνευματικοὺς ἱδρῶτες μὲ τὰ αἵματα τῶν ἀγώνων του καὶ ἔψησε καλὰ τὸ φάρμακο μὲ τὸ πῦρ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἑτοίμασε πρὸς χάρη μας τὸ θεϊκὸ μύρο, γιὰ νέα κάθαρση (μετὰ τὴν κάθαρση βεβαίως τοῦ βαπτίσματος) τῶν ψυχῶν μας).

Δὲν εἶναι μόνον ὅμως ὁ ἅγιος Φιλόθεος, ὁ ὁποῖος δοξολογεῖ τὸν Κύριο γιὰ τὴ δωρεὰ τοῦ μύρου τοῦ ἁγίου, τὸ ὁποῖο θεραπεύει τὶς ψυχὲς καὶ τὰ σώματα τῶν πιστῶν. Εἶναι καὶ ἄλλος ὑμνογράφος, ὁ Γερμανός, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς προβαίνει σὲ ἕναν παραλληλισμὸ σπουδαίας ποιητικῆς συλλήψεως, προκειμένου νὰ ἐξηγήσει τὴν χάρη τῆς μυροβολίας τοῦ Δημητρίου καὶ τὴν ἐνέργεια ἔτσι τῶν θαυμάτων του: «Λογχευθεὶς τὴν πλευράν, τὴν ἀκήρατόν σου, πανσεβάσμιε Δημήτριε, μιμούμενος τὸν ἐπὶ ξύλου τανυσθέντα, εἰς σωτηρίαν παντὸς τοῦ κόσμου, τῶν θαυμάτων εἴληφας τὴν ἐνέργειαν, ἀνθρώποις παρέχων τὰς ἰάσεις ἀφθόνως». (Ἀφοῦ λογχεύτηκες στὴν σεβάσμια καὶ ἁγνὴ πλευρά σου, πανσεβάσμιε Δημήτριε, μιμούμενος τὸν Κύριο ποὺ καὶ αὐτὸς κρεμάστηκε στὸν Σταυρὸ καὶ λογχεύτηκε στὴν πλευρὰ γιὰ τὴν σωτηρία ὅλου του κόσμου, ἔλαβες τὴν ἐνέργεια τῶν θαυμάτων, παρέχοντας τὶς ἰάσεις ἀφθόνως).

Ποιὰ ἡ αἰτία ὅμως τῆς καταπλήσσουσας προσωπικότητας τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ τῶν θαυμαστῶν δωρεῶν ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ Κύριος; Τίποτε περισσότερο ἀπὸ τὴν ὑπακοή του στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἡ προτεραιότητα τοῦ ἁγίου Δημητρίου σὲ ὅλη τὴν διάρκεια τῆς ζωῆς του καὶ κατὰ τὸ μαρτύριό του ἦταν νὰ εὐαρεστεῖ τὸν Κύριο, φανερώνοντας ἔτσι ὅτι ὑπεράνω ὅλων λειτουργοῦσε γι' αὐτὸν ἡ ἀγάπη Ἐκείνου, ἔστω καὶ μὲ θυσία τῆς ζωῆς του. «Βασιλεῖ τῶν αἰώνων εὐαρεστῶν, βασιλέως ἀνόμου πᾶσαν βου-

www.tezaurliturgic.ro
λὴν ἐξέκλινας, ἔνδοξε, καὶ γλυπτοῖς οὐκ ἐπέθυσας· διὰ τοῦτο θύμα σαυτὸν προσενήνοχας, τῷ τυθέντι Λόγω, ἀθλήσας στερρότατα». (Θέλοντας νὰ εὐαρεστεῖς τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων Χριστό, ἀπομακρύνθηκες ἀπὸ κάθε θέλημα τοῦ ἀνόμου βασιλέα, ἔνδοξε, καὶ δὲν θυσίασες στὰ εἴδωλα. Γι' αὐτὸ προσέφερες τὸν ἑαυτό σου ὡς θύμα στὸν Υἱὸ καὶ Λόγο τοῦ Θεοῦ, ποὺ θυσιάστηκε γιὰ ἐμᾶς, μὲ τὴν ἄθλησή σου τὴν ἀκλόνητη). Κι ὅπως εἴπαμε: ἐκεῖνο ποὺ κινοῦσε τὸν ἅγιο Δημήτριο στὸ νὰ ἐπιλέγει πάντοτε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἦταν ἡ σφοδρὴ ὡς φωτιὰ ἀγάπη του στὸν Κύριο: «τῷ θείῳ πόθῳ τὸν νοῦν πυρπολούμενος». «Πῦρ πόθου θεϊκοῦ ἐν καρδίᾳ δεξάμενος».

Κι εἶναι πράγματι ἡ βασικότερη ἀλήθεια γιὰ ὅλους τοὺς ἁγίους μας: δὲν μπορεῖ νὰ κατανοηθεῖ ἡ θαυμαστὴ ζωή τους, ὅπως τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, χωρὶς τὴν κινητήρια αὐτὴ δύναμη, τῆς μεγάλης ἀγάπης πρὸς τὸν Κύριο. Εἶναι τόσο καίριας σημασίας τοῦτο, ὥστε ὁ ὑμνογράφος ἅγιος Φιλόθεος, προκειμένου νὰ ἀποδώσει αὐτὴν τὴν ἀγάπη τοῦ Δημητρίου, δανείζεται εἰκόνες καὶ σχήματα ἀπὸ τὸ περίφημο βιβλίο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὸ «Ἆσμα Ἀσμάτων». Ὅπως δηλαδὴ ἐκεῖ, ἡ νύμφη ψυχή, πυρπολουμένη ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸν Νυμφίο Χριστό, Τὸν κυνηγᾶ καὶ ἐκφράζει μὲ ἐρωτικοὺς στεναγμοὺς τὴν ἀγάπη της, ὅπως καὶ τὸ ἀντίστροφο, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ ἐδῶ μὲ τὸν ἅγιο: διαμείβεται διάλογος αὐτοῦ μὲ τὸν Χριστό, ποὺ φανερώνει τὸν βαθὺ ἔρωτα τοῦ ἁγίου πρὸς Ἐκεῖνον, ὅπως καὶ Ἐκείνου πρὸς τὸν ἅγιο: «Ποῦ μένεις, Νυμφίε μου; Ποῦ τὴν σκηνήν σου ἐν μεσημβρίᾳ κατέπηξας; Ὁ στεφανίτης ἀνεβόα τῷ Χριστῷ». (Ποῦ μένεις, νυμφίε μου; Ποῦ ἔφτιαξες τὴ σκηνή σου; ἐφώναζε πρὸς τὸν Χριστὸ ὁ στεφανωμένος μάρτυρας). «Ἀνάστα, δεῦρο πλησίον μου, ψυχὴ τοῦ Δημητρί-

www.tezaurliturgic.ro
ου προσφθέγγεται νυμφίος Χριστός· οἶκον τοῦ νάρδου εἰσέλθωμεν, καὶ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου μου μεταλάβωμεν». (Σήκω, ἔλα κοντά μου, λέει ὁ νυμφίος Χριστός, στὴν ψυχὴ τοῦ Δημητρίου. Ἂς μποῦμε στὸ σπίτι τοῦ μύρου, καὶ ἂς μεταλάβουμε τὴν ὀσμὴ τοῦ μύρου μου). «Ἐγὼ φησὶν ὁ ἐρώμενος, ἐγώ, Νυμφίε, σπεύδω ὀπίσω σου· ὀσμὴ γὰρ μύρων σου, πάντων των μύρων ὑπέρκειται, ἥτις ἡμῶν τὸ αἷμα μύρον εἰργάσατο». (Ἐγὼ λέει ὁ ἀγαπώμενος, ἐγώ, Νυμφίε, τρέχω πίσω σου. Διότι ἡ ὀσμὴ τῶν μύρων σου εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ ὅλα τα μύρα. Κι αὐτὴ ἡ ὀσμή σου ἔκανε τὸ αἷμα μου μύρο).

Ἕνα πιὰ ἀπομένει: νὰ παρακαλέσουμε τὸν ἅγιο μεγαλομάρτυρα νὰ μᾶς ἐπισκεφθεῖ μὲ συμπάθεια. Καὶ νὰ μᾶς βοηθήσει, πρεσβεύοντας στὸν Κύριο, ὥστε νὰ σωθοῦμε ἀπὸ ὅλα τὰ δεινὰ ποὺ περνᾶμε ὡς ἄνθρωποι καὶ ἔθνος, ἀπὸ τὶς ἀπειλὲς τῶν συγχρόνων τυράννων, ὅπως καὶ ἀπὸ κάθε ἀπειλὴ αἱρετικῶν. «Δεῦρο, μάρτυς Χριστοῦ, πρὸς ἡμᾶς, σοῦ δεομένους συμπαθοῦς ἐπισκέψεως· καὶ ῥῦσαι κεκακωμένους, τυραννικαῖς ἀπειλαῖς, δεινῇ μανίᾳ τῆς αἱρέσεως». (Ἔλα, μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, σὲ μᾶς, ποὺ ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ τὴ συμπαθῆ ἐπίσκεψή σου. Καὶ σῶσε μας, ποὺ πληγωνόμαστε ἀπὸ τὶς ἀπειλὲς τῶν τυράννων καὶ ἀπὸ τὴν φοβερὴ μανία τῆς αἱρέσεως).

* * * * *

Περιεχόμενα

Πρόλογος 5
Τροπάρια 7
Ὑμνολογικά, εὑρεθέντα ἐν Ἄθωνι 11
Κανὼν Παρακλητικός 15
Συναξάριον ἐκ τοῦ Μηναίου Ὀκτωβρίου 33
Θαύματα ὑπὸ Συμεῶνος τοῦ Μεταφραστοῦ.....34
Συναξάριον ὑπὸ Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου 42
Ἐγκωμιαστικὸς λόγος Νεοφύτου τοῦ ἐγκλείστου.....44
Ἐγκωμιαστικὸς λόγος Συμεὼν μοναχοῦ κ φιλοσόφου 55
Ἁρματωμένος τὴν ἁρματωσιὰ τοῦ Θεοῦ.....69
Σχόλια στὴν ὑμνολογία τοῦ ἁγίου Δημητρίου 77

www.tezaurliturgic.ro

www.tezaurliturgic.ro

